

R.P.R.

800

**BIBLIOTECA CENTRALA
A
UNIVERSITAȚII
DIN
BUCUREȘTI**

**BIBLIOTECA CENTRALA
UNIVERSITARA
București**

Cota

V 084/95

Inventar

f 1899

CONTROL 1953

KURT HIELSCHER

ROMÂNIA

Inv. A. 49.527

084/2880

KURT HIELSCHER

ROMÂNIA

NATURĂ · CLĂDIRI · VIAȚĂ POPULARĂ

CU O PREFAȚĂ DE
OCTAVIAN GOGA

b.d. 96974

LEIPZIG / F. A. BROCKHAUS / 1933

Cota 1899
Inventar

TOATE VEDERILE AU FOST EXECUTATE DUPĂ FOTOGRAFIILE LUATE DE AUTOR
CU APARAT ZEISS-IKON, CU OBIECTIVE ZEISS ȘI FILM AGFA-ISOCHROM
ORICE REPRODUCERE (CHIAR ȘI PENTRU PROIECTII) INTERZISĂ
TOATE DREPTURILE REZERVATE

Rey 58/10

1956

Bd 96974

B.C.U. "Carol I" Bucuresti

SP1899

ROTOGRAVURA INSTITUTULUI GRAFIC F. A. BROCKHAUS / LEIPZIG
INVELITOAREA ȘI LEGĂTURA DUPĂ PROIECTUL D-LUI ERICH GRUNER / LEIPZIG
COPYRIGHT 1933 BY F. A. BROCKHAUS / LEIPZIG

MAIESTĂȚII SALE
REGELUI CAROL II AL ROMÂNIEI
ADÂNC RESPECTUOS
OMAGIU

P R E F A Ț Ă

Războiul mondial s'a deslănțuit ca o furtună cutropitoare asupra omenirii. Pe urma lui, aproape de două decenii, continentul, transformat dintr'o casă mortuară într'o casă de sănătate, se sbuciumă copleșit de teorii și formule, fără să-și găsească locul. Cine ar putea spune cât se va prelungi această perioadă de cutremur molecular al bătrânei Europe și ce surprize ne mai rezervă încă obositul laboratoriu? Ca în toate cataclismele însă și în recenta prăvălire un principiu al sănătății a căutat să-și facă drum, instalând pe ruine o nouă orânduire de viață. Ideia națională, care în cursul veacului al XIX-lea a determinat schimbările de hartă în Occident și-a împins mai departe triumful ei creind frontiere de stat în sensul unor delimitări etnice. Un act de justiție istorică destul de întârziat s'a îndeplinit astfel, normalizând oarecum raporturile de viață ale unui colț de umanitate. Că în această așezare proaspătă sunt dibuiri și întrebări cari nu și-au primit răspunsul încă, fenomenul e firesc și orice manual de istorie ne poate da lămuriri liniștitoare prin capitolele similare din alte epoci și alte părți.

România cu frontierele ei actuale e rezultanta acestui proces de evoluție istorică, prin care-și legitimează dreptul de existență și se încadrează într'unul din marile adevăruri elementare ale unui patrimoniu comun de gândire.

Menirea rândurilor acestora e să dea în treacăt câteva noțiuni explicative pentru o carte care prin nota absolut veridică a fotografiei va înfățișa realitatea autentică a unui popor, dincolo de invenția subiectivă sau de comentariul interesat al unui atelier de scriitor. Placa fotografică, cu mărturisirea sinceră a pitorescului românesc, va isbui mai mult decât aceste pagini să prezinte fragmente din cadrul de viață al unei țări nou înființate în forma ei de azi, dar cu puternice rezonanțe în trecut.

Se impune totuși o seamă de deslușiri inițiale cari, fugitiv măcar, să lumineze atât misterul nostru de procreație cât și linii generale de ale prezentului.

Care e mai întâi configurația geografică și cum se înfățișează structura solului la acest neam spre care se îndreaptă de atâtea ori întrebătoare privirile din Apus? Un poet, — cel mai mare gânditor al nostru, al cărui geniu și-a muiat aripile în suferința de veacuri —, Eminescu, a condensat într'un singur rând al unei sbuciuitoare poezii raza etnicului românesc: „*Dela Nistru pân' la Tisa*”. Chinuitul profet a avut dreptate când a codificat în versuri lapidare, obiectivul unei sbuciumări milenare și a dat un program de luptă generațiilor venite în urmă. Viziunea lui de mare precursor s'a isbândit, ca și în alte părți unde la începutul unei mișcări liberatoare a fost o poezie. Intre aceste două râuri s'a jucat drama noastră stropită cu belșug de lacrimi și sânge în

două mii de ani. Pământul acesta apare ca o entitate organică. Un trup imens având Carpații coloană vertebrală și respirând la Marea Neagră, spre care se îndrumă fluviile toate ce străbat ambele flancuri, România ne arată o varietate de peisagiu de o bogăție cu totul particulară. Munții cu masivele împădurite și cu creștetele pleșuve de piatră vineție, fără a avea înălțimea Alpilor, sunt de o severă măreție în aspectul lor. Fie în Bucovina, la Făgăraș, la fruntea Ceahlăului sau pe coamele de stâncă ale Bucegilor, ca și în alte colțuri de țară, acești munți exprimă sălbăticia tragică a naturii, cu o vigoare neobișnuită, reamintind lanțul prăpăstios deasupra fiordurilor norvegiene. Pădurile cari îmbracă coastele piezișe cu adâncimile lor umede neatinse de secure, desigururile de brazi bătrâni răsturnați de trăsnet, izvoarele care țîșnesc de sub lespezile de piatră, toate aceste priveliști îți dau un sentiment de intimitate ancestrală a naturii, pe care Occidentul întretăiat pretutindeni de urmele omului nu-l mai încearcă de sute de ani. Acestei sălbăticii de codru se atribuie și fauna Carpaților, unde urșii, mistreții, lupii, caprele negre și cerbii roiesc prin crânguri și poiene făcând din România, în materie cinegetică, o țară unică pe continent.

Coborînd însă de pe crestele munților spre poale, trecând peste valul rostogolit al acestor temelii de granit cari închid în fibrele lor subterane aur, sare, cărbuni, fier, o formidabilă revărsare de bogății minerale, peisagiul se moaie preschimbându-se în coline ondulate prelinse în depărtări cu o nuanțare infinită de colori, dela verdele întunecat al pădurilor de stejar până la galbenul mat al miștilor arse. E o țară agricolă extraordinar de mănoasă care se întinde sub ochii noștri, cu o vegetație luxuriantă risipită pe o strălucitoare îmbinare de câmpii și ape, — de sigur cel mai binecuvântat sol al Europei. La rădăcina munților, pe ambele versante, ca din niște misterioase și uriașe uzine ale unor titani zăvorîți în rărunchii pământului, clocotesc râuri de foc cu mugetul înfricoșat al svârcolirilor vulcanice. Deoparte, în Ardeal, e gazul metan care pe o rețea de sute de kilometri răzbate din adâncuri ca o mare de lavă aprinsă, făcând să spintece văzduhul câte un stâlp de flacără — de altă parte sunt zăcămintele de petrol din Valea Prahovei cari în mii de sonde varsă zilnic acest fluid fierbinte al unei conformații geologice fără pereche pe continent. De amândouă părțile, mergând înainte, se desface în fața privitorului câmpia vastă, limpede și generoasă, ca o carte deschisă. De pe înălțimea Postăvarului, deasupra Brașovului, se vede Țara Bârsei, țesătură admirabilă de cultură agricolă a vechilor coloniști Sași, aducând aminte de figurile geometrice din broderiile lor. Spre nord, în continuare, ca o nesfârșită trenă de smarald tăiată de o fâșie de argint, se ivește câmpia Mureșului. Inapoi, ieșind din defileul Prahovei, planul muntenesc, covor multicolor așternut spre infinit, răsare dintr'odată uimindu-te cu țâsnirea de energie a lutului lui negru năpădit de verdeață. Cu cât te duci mai departe pe malul Argeșului sau Ialomiței, cu atât orizontul se desface, conturile se pierd și ochii rătăcesc în gol fără un punct de sprijin. Te găsești în fața Bărăganului, Canaanul României, cu huma grasă care ca și brazda câmpului din Banat sau anumite regiuni din Basarabia înseamnă însăși abundența risipitoare, fără măsură și fără hotar. O veche legendă românească, dorind să explice această nesăbuită răsplată a gliei, spune glumind că Dumnezeu după facerea lumii pășind pe sus ca să semene pământul, aici i s'a spart sacul și toată sămânța a căzut pe aceste plaiuri. În zilele de vară lanurile aurii de grâu se îndoie sub razele de soare, porumbul își fâlfâie frunzele metalice ca o pădure de săbii sclipitoare, rapița galbenă își împrăștie aroma adormitoare, din toate unghiurile palpită parcă viața cu o sevă neastâmpărată care fecundează la orice atingere. Cirezi de vite poposesc pe aceste livezi leneșe, cai sălbatici sburdă în fața fântânii cu cumpănă, cârduri de dropii greoaie se stârnesc de prin ascunzișuri și fug bătucind țarina... Ceasuri, zile întregi, poți rătăci sub adierea aceluiaș vânt cald în care ca un fuior argintat strălucesc în zare fire de funigei. Din când în când ziduri și turnuri de cetăți călătoare își plimbă mirajul lor și dispar, imagini jucăușe din *fata morgana* care mângâie des singurătățile câmpiilor noastre...

Intr'o asemenea rătăcire, ca o surpriză neașteptată găsești înaintea ta Dunărea, care încolăcindu-și pe tăcute spinarea cu luciri de oțel îmbrățișează întreaga întindere a Valahiei. In-

trând în țară Dunărea străbate Porțile de fier cu turburări de ape rebele care se lovesc de bolovani și stânci; cu cât înaintează în drum culegând râurile și poveștile noastre, își încetinează mersul, devine molatecă și gânditoare, își lărgește alvia și tot mai domol se apropie de Mare. Hotar străvechiu al așezărilor de popoare și al formațiunilor de stat, înțeleptul râu, — moșneag care a înregistrat atâtea năzuinți și a ocrotit atâtea destine potrivnice, curge calm spre eternitate, ca un simbol al resemnării maiestose... Înainte de a muri însă își desfăce brațele și miraculoasa Deltă se naște astfel din această uriașă gesticulare, junglă plină de culoare și mister ca un basm oriental. Dacă n'ar avea altă minune decât Delta Dunării și atunci ar putea revendica România de la toți îndrăgostiții de natură un pelerinaj care să le desvăluie farmece necunoscute încă. Această împărăție de apă unde se oglindesc insule plutitoare cu stufiguri de trestie și flori de nufăr, nemărginit Eldorado al peștilor peste care se rotesc în sboruri capricioase popoare de găște sălbatice, cocostârci, pelicani și egrete, e un colț ciudat și exotic, ceva din aspectul vrăjitelui Gange care a făcut un popas în mijlocul civilizației noastre sceptice. Așa moare Dunărea pierzându-se în Marea Neagră: curgeri liniștite de unde cărunte. Din depărtare se ridică faldurile albastre ale Pontului Euxin, violente în neastâmpărul lor fără odihnă. Întâlnirea celor două continente cu toată cascada ei vertiginoasă de lupte și încleștări dușmane pe scara vremilor e prinsă parcă în acest strigăt din adâncuri. O lumină penetrantă descinde de sus și ține praznic deasupra ei, proiectând neantul și Divinitatea.

Pe acest pământ s'a depănat viața noastră, veac cu veac, sub aspre lovituri ale sorții.

Când a început copilăria acestui popor, cronicarii n'au însemnat-o, nici unde s'a mișcat mai întâi leagănul lui nu se știe. Suntem tot atât de autohtoni ca și stâncile din Carpați, cari nu pot avea o poveste a nașterii, fiindcă s'au pomenit totdeauna la locul lor. S'au găsit, de sigur, savanți, istorici sau filologi, cari au emis diverse teorii ale descendenței noastre, distrugându-se unul pe altul. Realitatea e că primul aluat etnic pe care s'a grefat zestrea posterității la noi este acea populație traco-getică de care bătrânul Herodot amintește și pe care foarte serioase cercetări moderne au justificat-o pe deplin. Probabil Dacii, a căror puternică așezare de stat a oprit cele dintâi tendințe de expansiune spre răsărit ale Imperiului Roman, sunt continuatorii acestor locuitori de baștină. Neam vânjos și războinic, așa cum ni-i înfățișează columna lui Traian dela Roma acești soldați, a căror spadă pusese zăgaz năvălirii călăreților sciți, au căzut înfrânți de meșteșugul strategiei romane. La începutul veacului al II-lea din era creștină civilizația latină cu toate atributele ei s'a înstăpânit aici și noua provincie cu bogățiile puse în valoare a devenit: *Dacia felix*, care potrivit unor iscusite rețete de guvernare, ridicându-se pe sine, alimenta centrul. Aproape două secole a ținut această infuziune de latinitate, căci după acest timp legiunile ocupației s'au retras în Moesia, chemate de Dioclețian, dar fructul acestei cununii a rămas pe loc, coborîndu-se ca într'o căldare în văgăunile munților. Un nou botez de credință, de limbă și obiceiuri, o sguuitoare încrucișare de suflet și de sânge s'a săvârșit aici pe urma cuceritorului Traian.

Această mixtură e la baza existenței noastre.

De atunci Evul Mediu, plin la noi de întunec și de blestem, a deslănțuit cumplite furtuni cu puhoai grele și murdare. Prestigiul bogăției a atârnat poftelile hoardelor nomade, iar specificul configurației geografice a apăsat totdeauna asupra noastră ca un blestem de naștere. Câți n'au galopat în goană peste noi, ca o grindină de vară care prăpădește totul? Huni, Avari, Pecinegi, Unguri, Cumani, Turci, rase deosebite au călcat Dacia cu copitele cailor lor mărunți, semănând moartea și destrucțiunea. Coridor al migrațiunii popoarelor, noi am simțit pe trupul nostru spasmurile nebune ale istoriei universale. În această vâltoare ne-am îndoit, dar nu ne-am frânt. Potopul a trecut fără să ne înece, fulgerele au lovit alături fără să ne atingă. Carpații ne-au apărât

adolescența în cuibul lor și când am ieșit în larg ca să fim însemnați la cronici și letopisețe, am adus cu noi un arsenal strașnic de apărare: o conștiință de rasă bine definită și o structură de limbă romanică, în care se topeau toate infiltrațiile diverselor vecinătăți etnice.

Cărțile de istorie reoglinesc de aci înainte întreg cortegiul de evenimente în care s'a împletit o viață agitată peste măsură. Cele două principate dunărene au fost chiagul permanent al unei resurrecțiuni naționale. Românii, pe deasupra și pe dedesuptul granițelor vremelnice, și-au păstrat activ și conștient simțământul unității lor organice. Politicește acest îndemn și-a găsit în treacăt formula concretă de realizare înainte cu trei sute de ani sub sceptrul unui voevod valah, care a plătit cu capul izbânda unui vis. De atunci firul s'a țesut mai departe și nici o putere n'a fost în stare să-l stărpească. Tragedia geografică s'a menținut neconținut cu catastrofele ei, de cari Occidentul nu s'a împărtășit niciodată. Poate tocmai această volbură înfricoșată a vremilor a trezit în această nație funcțiuni biologice deosebite care o predestinau să înfrunte nenorocirile, găsindu-și o stare de echilibru în mijlocul primejdiilor. Ținând piept năvălirilor tatare și turce, Românii de șapte veacuri continuă fără întrerupere pe Dunăre și pe Nistru o viață de stat și afirmă dreptul lor la o civilizație proprie. Intre trei împărății, ca între trei pietre de moară s'a măcinat de o jumătate de mileniu fermentul independenței noastre. Astăzi cele trei împărății cu vechea lor formă de stat nu se mai găsesc pe harta Europei; ideia națională a tras granițele sângelui.

România, țară nouă, cea mai veche după înrudirea ei cu pământul, e pentru întâia oară întronată în drepturile ei.

În acest răstimp de două milenii în care s'a plămădit românismul, sufletul lui ca un vast rezervoriu a strâns în el amintiri și speranțe, bucurii și plângeri, toți fiorii de care a tresărit în cursul vremilor. Cine ar putea să despice această comoară de simțire și să aleagă din ce anume taină derivă gama multiplă prin care se exprimă specificul nostru național?

În lumea materială însă se văd urmele trecutului, ca niște sarcofage monumentale ale unor glorii apuse. Contactul cu popoare care s'au stins, înrudirea cu culturi îngropate se poate descifra din atâtea pietre cari vorbesc limpede pe teritoriul nostru. Iată în județul Hunedoara bunăoară zidurile cetății Sarmizegetusa cari lămuresc în mod evident proporțiile puterii alcătuitoare de stat a Dacilor și temelia bine încheată a bătrânului rege Burebista. Dacă ar exista o savantă alchimie a sângelui care să analizeze proveniența minunatului lichid, globulă de globulă, sunt convins că multe ar afirma coborîrea noastră din acești vlăjgani cu pieptul gol cari au mușcat cu dinții în pământul lui Decebal. Cât despre resturile domniei romane, ele apar pretutindeni ca niște certificate ale unui vast sistem militar și administrativ cu care Roma împânzise provincia cucerită. Oasele strămoșilor noștri sunt amestecate în toate colțurile cu osemintele civilizației latine. La Turnu Severin se vede încă pe malul nostru zidul podului lui Apolodor, — peste care Traian, la 101 după Hristos, a trecut ca să împlante dincolo de apă strălucirea vulturilor romani. Deasupra Dunării se ridică ruinele castrelor cari deslușesc în toate amănuntele îndeletnicirile legionarilor concentrați aci „*ex toto orbe terrarum*“. Sunt intacte încă altarele zeilor și iarba crește blândă împrejurul marmurii a cărei inscripție înseamnă moartea unui centurion sau plânge durerea celor doi copii după mama lor. În Dobrogea la valul lui Traian, la Alba-Iulia în Transilvania, la Deva unde cultul lui Mithras ne-a lăsat o întreagă hecatombă de piatră, în toate părțile ca niște diplome de nobleță peceții acestei stăpâniri ies la iveală. Mai mult: ramificarea întinsă a orânduirii de stat s'a slădit pe urmele acestor două veacuri de activitate intensă, diriguată de pe malurile Tibrului. Drumurile de căpetenie sunt arterele comunicației fixate de inginerii de acum o mie opt sute de ani, minele noastre de aur sau salinile exploatare de ei îți dau impresia că au fost părăsite numai ieri-alaltăieri și că în curând se vor întoarce iarăși. Cine

atinge în treacăt măcar cu privirile acest uriaș țintirim de energie risipită aici, își poate da seama câte din impulsurile și patimile acestor mândri cârmuitori de țară dorm închise în sufletul nostru, ca cenușa unor urne funerare...

Firește că și monumente istorice medievale din epocile mai recente se găsesc în număr respectabil semănate în țară.

Astfel este brâul de fortărețe pe malul Nistrului zidite probabil între veacurile XIV—XV de către Domnii Moldovei. Reoglindind concepția arhitecturală italiană aceste așezări ale apărării noastre spre răsărit sunt opera meșterilor genovezi coborâți aici de pe corăbiile iuți ale vestitei republici care avea debușeuri comerciale până în punctele depărtate ale Mării Negre. Ridicate la Hotin, Soroca, Tighina și Cetatea-Albă, cu scop inițial de a sluji drept dig împotriva revărsării Tătarilor din Crimeea, aceste ziduri de un pitoresc remarcabil au avut de multe ori un rol determinant în războaiele ruso-turce găzduind între altele exilul romantic al lui Carol al XII-lea și răscolite fiind mai în urmă de fastul asiatic al lui Potemkin. Astăzi se oglindesc tăcute în apa Nistrului, înălțându-și jghiaburile de granit ca niște pumni strânși ai Europei.

În Ardeal, începând cu veacul XIII, stilul gotic a înjghebat lucrări considerabile cari au rămas până azi ca niște pionii avansați ai Apusului pe pământul românesc. Întăriturile dela Feldioara, Prejmer sau Hărman, croite de călugării iohaniți sau templieri, s'au păstrat intacte, mărturii venerabile ale creștinătății primejduite. Sașii cu deosebire au înstăpânit în orașele lor pe o scară întinsă toate nuanțele goticului, dela umerii greoi ai bastioanelor masive până la linia îndrăzneată a turnurilor de biserici. Cele câteva centre ca Brașovul, Sibiul și Sighișoara sunt o întrupare caracteristică a geniului german cu o repercusiune directă a meșterilor dela Nürnberg sau Rothenburg. Tot astfel castelul Bran cu cei vreo șapte sute de ani ai lui pare un cuib de ritteri hrăpăreți smuls de pe o culme de pe malurile Rinului și printr'o minune cățărat pe stâncile Carpaților noștri.

Și-au sculptat atâția în piatră visul lor de mărire pe acest pământ, din care într'o clipă făcând seva autohtonă s'a revărsat pe tot întinsul ca o mare cotropitoare.

Eternul cântec al tuturor acumulărilor de forță în natură.

Sub negura vremurilor românismul s'a pitit în scorburile din munți.

Ca râurile cari în drumul lor își fac albie subterană și la o depărtare răsar din nou, așa ne-am retras din fața istoriei ca peste câteva veacuri cu o pornire impetuoasă să cerem cuvânt. În această tăcere s'a elaborat un suflet și o conștiință. Sub crestele brazilor sau pe iarba înrourată din poiene, în mijlocul turmelor de oi, strănepoții vechiului amalgam traco-roman și-au depănat traiul lor. Puși în contact direct cu toate tainele firii, ei și-au instrunit o impresionabilitate delicată și o viață interioară plină de întrebări. Moștenirile străvechi îmbinate cu panteismul roman, preceptele creștine brodate pe fondul de lumină al păgânismului de demult, svonul codrilor și trăsnetele căzute pe piscuri, șopotul de isvoare și cântecul de greer, toate aceste coarde dintr'o claviatură largă, fără început și fără sfârșit, au ascuțit simțurile și au adâncit rezonanța lor lăuntrică. În această viață primitivă patriarhală valorile estetice s'au fixat cu precizie, o armonie de linii și colori a povățuit ochiul și mâinile.

Cine va căuta să examineze cu competență imensul tezaur al etnografiei românești va constata neasemănata noastră superioritate față de manifestările similare ale altor popoare. Variația porturilor dela regiune la regiune, adesea de la sat la sat, invenția și finețea acestor poeme cusute pe pânză de in, gustul discret în tonuri și în motivele aplicate, toate dau o amplă simfonie vizuală care nu se poate compara decât cu comoara folklorului literar și muzical risipită în umbra satelor. Un străin nu poate bănuși această cascadă de senzații care nu va avea niciodată puțința de a se coborî pe hârtie. Ca s'o verifice va trebui să se ducă el însuși acolo, pe muchia unui deal la

poala muntelui, într'o Duminică de vară să vadă fetele la horă, să desprindă din mlădierile lor ritmul antic al mișcărilor încremenite în desenul vaselor grecești, să se uite în treacăt la creștăturile unei măciuci de cioban dela Rucăr, sau să rămâie uimit de splendida eleganță barbară a scoarțelor oltenești. Un simț al formei și al proporțiilor impecabil e sălășluit aici la țară și se furișează în toate creațiunile populare mari și mici, dela porțile sculptate în lemn de stejar ale Gorjului până la ultimul ciob care astâmpără setea unui călător... Ce anume influențe ancestrale au hrănit particularismul acestei flore artistice din Carpați se va stabili, poate, de către învățații cari admirând vitrinele din Muzeul britanic la Londra vor descoperi cu mirare frapante asemănări ale unor cusături din Egipt sau din Irak cu unele produse ale etnografiei românești.

Pentru noi, din ele respiră eternitatea.

Există însă o civilizație strălucită, ale cărei forme și principii s'au repercutat pe solul nostru, au prins rădăcini aici și încetățenindu-se au primit o semnificare nouă, găsindu-și a doua patrie. E prelungirea culturală a Bizanțului. Legați bisericește de Răsărit, am transplantat la noi odată cu dogmele și ritul ortodoxiei o concepție de viață cu toate consecințele ei. Acest import spiritual făcându-și culcuș în suflete, și-a atras botezul moștenirilor locale. Arhitectura și pictura stilului bizantin în penetrația lor spre nord s'au oprit la noi și la adăpostul așezămintelor eclesiastice s'au născut neperitoare opere de artă. După căderea Constantinopolului, exodul unui complex patrimoniu s'a strămutat în cele două principate dunărene. Au venit prinți din vechile familii imperiale, călugări asceți, zugravi de iconostase și retori elinești cu dialectică subțire. S'a suprapus o întregă pătură de elită socială pe culcușul moldo-valah. Acești nou-veniți au dat domnițe la curtea voevozilor, au dat șefi bisericești și mari intriganți politici, au adus lumină și noroi, care frământându-se cu duhul băștinaș au făcut să pulseze un emporiu proaspăt de civilizație. Sute de ani am fost paznicii conștiinței la cari s'a refugiat slava Bizanțului. Cine vrea o dovadă de o netăgăduită măreție o poate găsi în clădirile Domnilor noștri pe muntele Athos, unde se păstrează încă pe păreți chipurile ctitoriei unui Vasile Lupu.

Neobizantinismul românesc ca manifestare artistică este o continuare amplificată și adaptată a concepției inițiale. Atât în arhitectură și pictură, cât și în sculptura ornamentală, creațiunile noastre duc mai departe și cizelează preceptele de bază ale stilului. Nota locală însă se exprimă distinct la tot pasul. Cine ar putea spune că frescele dela Biserica Domnească din Curtea de Argeș nu realizează principiile generale în care se încadrează mozaicele dela Ravenna sau strălucirea grea a Pantocratorului în Domul din Monreale, dar cine nu-și dă seama că din retina noastră s'au prins pe paletă tonuri mai blânde și mai moi, severitatea ascetică a fost înlocuită cu o blândețe umanizată și monumentalitatea proporțiilor gigantice a fost deadreptul sacrificată? România se mândrește pe drept cuvânt cu bisericile și mănăstirile ei. În vechiul Regat se găsesc pretutindeni după coline verzi sau după piepturi de pădure aceste monumente cari vorbesc de continuitatea neștirbită a unei doctrine religioase-culturale și de excepționalele aptitudini ale unui popor încercat de groaznice mizerii. Cinci sute de ani vorbesc de pe zidurile lor, o respectabilă vetustate culturală aici în pragul Orientului. În această vreme multe au fost rase de fanatismul islamului sau deteriorate cu prilejul năvălirilor turcești. Sfinții zugrăviți în mănăstirea dela Cozia unde doarme mama lui Mihai Viteazu, păstrați și astăzi cu ochii scoși de lăncile spahiilor sunt o impresionantă imagine simbolică a străduințelor noastre... Spre nord aceste lăcașuri se înmulțesc în măsura în care au fost puse la adăpost de incursiunile sălbatice din vecini. De aceia Bucovina cu mănăstirile ei e sub acest raport un muzeu în care sunt închise clenodii neprețuite din tezaurul Europei.

Arta bizantină a devenit un blazon al creațiunii și sensibilității noastre intelectuale.

Ianus din mitologia greco-romană exprimă în modul cel mai nimerit ființa unui popor: două fețe, trecut și viitor.

O față la noi e brăzdată de suferință, cealaltă e încordarea voinței cu ochii tulburi și cu buzele strânse.

Cea dintâi e o chezășie pentru cea de a doua.

România de azi în plenitudinea drepturilor ei consfințite își trăiește prima perioadă istorică. Ca desrobite de un zăgaz, unde înțeleniseră de mult, puteri nebănuite izbucnesc din adâncime și cer cuvânt. E o viață tumultuoasă plină de sgomot și de coloare, e nevroza unui trup care își troznește încheieturile înțepenite de veacuri, se freacă la ochi dibuind și se scutură de praful care l'a năpădit în drum. Sunt ezitări, de sigur, semne de întrebare, strigoi ai zidurilor dărâmate, planuri pripite și sunt descărcări de energie care se rostogolesc în gol...

Nu-i nimic! Așteptați puțin!

Luptătorul de pe arenă are picioare bine înfipite în pământ și ochii ațintiți spre cer!

El a venit târziu, abia acum începe să-și spue cuvântul...

OCTAVIAN GOGA

LA IMAGINILE MELE

In anul 1931 am fost invitat de Guvernul român să călătoresc ca oaspe în România și să alcătuesc o carte asemănătoare celor despre Germania, Spania, Italia, Țările Nordice, etc.

În ajunul călătoriei mele un scriitor cunoscut m'a întrebat cu mirare:

„De ce să-ți pierzi timpul tău scump cu lucrarea aceasta? Ce-o să găsești deosebit în România?”

Mulți trebuie să aibă aceeași părere. Ce puțin se știe despre această țară! Pe mine însă tema mă ispitea. Poate că aparatul meu va ști să descopere iarăși frumuseți ascunse. Totuși din când în când aveam îndoieli. Sufletul acestei țări mi se va deschide el oare? Oare lucrul meu îmi va fi drag ca în alte țări ale Europei, unde în fiecare zi, în fiecare săptămână, plăcerea mea de vânător devenia tot mai mult o patimă în dorul de a descoperi mereu ceva nou și de a pătrunde cât mai adânc în ființa poporului?

Am pornit liniștit la drum. Și de data aceasta mă întovărășiau ca întotdeauna devotatele și îndelung încercatele aparate Zeiss-Ikon, cu obiectivele Zeiss și excelentul material de filme al Agfei.

Am străbătut în anii 1931 și 1932 țara până în cele mai depărtate colțuri, parcurgând singur peste 25.000 km. în automobil, și nu întotdeauna pe șosele confortabile.

Această anevoiasă lucrare mi-a fost simțitor ușurată de sprijinul generos al Guvernului care pretutindeni mi-a netezit drumul.

Tuturor acelorora cari m'au ajutat cu atâta prietenie le exprim cele mai vii mulțumiri, și îndeosebi interpreților cari m'au însoțit și pentru cari nici eu nici fanatismul meu de lucru n'au fost totdeauna ușor de suportat; căci devenisem mai fanatic decât oricând.

Așteptările mele au fost cu mult întrecute; aproape în fiecare zi aveam surprize noi.

Ce priveliști! Formații sălbatece de munte în Carpați; văi fermecătoare printre plăcute și prietenoase coline ardelenesti; largă Dunăre cu strâmtoarea ei stâncoasă la Porțile de Fier și nemărginita zare a Deltei sale; lagunele și Coasta de Argint la Marea strălucitoare; stepele Dobrogei și șesurile fertile ale Munteniei.

Ce simț al formelor în clădiri! Colibe simple de lut și case țărănești cu porți de lemn bogat crestate; grădini și palate într'adevăr regești; biserici ortodoxe cu fresce exterioare și cu altare în întregime poleite; cetățui mănăstirești cu ziduri puternice; gingașe bisericuțe de lemn cu acoperișuri foarte ascuțite și, în Transilvania, masive și numeroase biserici fortificate germane, unice pe lume.

Și am văzut poporul, în unele ținuturi, într'o împetrișată conviețuire, cu graiuri și obiceiuri felurite; l-am văzut, l-am auzit, și am învățat să-l iubesc. Cu cât un sat e mai singuratec cu atât mai nealterat e tipul rasei și cu atât mai nobile trăsăturile; portul popular, încă păstrat, m'a fermecat cu bogăția, cu diversitatea lui și cu vioiciunea colorilor sale.

Cu câtă dragoste, cu cât simțământ artistic înăscut își împodobesc țărani casele și mormintele lor; crucile din cimitire, dela fântâni sau de pe drumuri sunt semnele adâncii și naivei lor sensibilități.

În fiecare zi și în fiecare săptămână țara îmi era mai dragă. Firea deschisă și prietenoasă a locuitorilor din satele românești mi-a mers la inimă.

Studiul istoriei neliniștite și pline de lupte a țării, m'a ajutat să înțeleg poporul care și-a vrut unirea după sângele și graiul său.

Întâlnirea cu Sașii, cu spiritul lor de solidaritate și cu tradiționalismul lor nealterat german, cu înalta lor cultură și profunda lor religiozitate, m'a umplut de o mândră bucurie și de certitudinea rolului lor ca factor de cultură pe pământul pe care se află.

Toată această autentică și străveche noblețe care m'a bucurat, am cules-o în peste 5.000 de fotografii, dintre care, din nefericire, numai 304 sunt publicate în această carte.

Dar pe lângă mulțumirea pe care am simțit-o, lucrând, m'a cuprins și durerea că întreg poporul român este amenințat de un dușman crunt, căci de cultura acestei țări bine cuvântate de soare se apropie norii grei ai Occidentului: praful civilizației care înăbușe orice viață plină de culoare. Unele sate au și fost învăluite; norul cenușiu acoperă tot mai mult uneltele strămoșești și culoarea veselă a costumelor, înecându-le în monocromia stinsă a modei de pretutindeni. Așa își pierde treptat, un popor cu simț artistic, străvechia sa înfățișare.

De aceea am dat în aceste fotografii atâta importanță vieții populare în dauna peisagiului.

Mi se pare că ași putea salva astfel prin cartea mea, pentru timpurile viitoare, ceea ce încet și continuu este sortit pieirii.

Fie ca o soartă prielnică să păstreze încă mult timp poporul acestor munți, văi și câmpii, în frumusețea și spontaneitatea sa.

Kurt Hilschey

COMENTARIILE PLANȘELOR

1. Schitul Ialomicioara, pe valea superioară a Ialomiței, la o mie șase sute metri altitudine, a fost construit de călugări în anul 1819, în galeria principală a peșterii Ialomicioara (renumită prin lacurile, căderile de apă, stalactitele și bizarele forme calcaroase din interiorul ei).
2. Curtea Mănăstirii Sinaia. Zidită de Spătarul Mihail Cantacuzino la 1695, în urma unui pelerinaj la locurile sfinte, vechea mănăstire Sinaia, alături de care s'a înălțat în secolul al XIX-lea o biserică nouă, a fost punctul de plecare în dezvoltarea orașului cu acelaș nume. Simplă comună rurală la început, Sinaia a fost transformată în oraș sub domnia Regelui Carol I, cel dintâiu admirator regal al pitorescului acestor locuri.
3. Castelul Peleş, în Sinaia. Reședința regală de vacanță, construită în stilul Renașterii germane și cuprinzând valoroase colecții artistice, în care se găsesc tablouri de El Greco, Rubens, Rembrandt, Tiziano, Van Dyck, etc. Castelul Peleş a fost zidit din dorința Regelui Carol I de arhitectul vienez Doderer și mai apoi de arhitectul Carol Liman, între anii 1872—1883. Clădirea a fost apoi refăcută și considerabil mărită între 1896—1914. De pe terasele castelului se desfășoară ochiului cea mai frumoasă panoramă a Munților Bucegi, de atâtea ori cântată de Carmen Sylva, Regina-Poetă.
4. Pridvor în Curtea Mănăstirii Sinaia. Construite în vechiu stil monahal, aceste chilii găzduesc, între altele, o bibliotecă și un interesant muzeu al Mănăstirii.
5. Poarta Mănăstirii Sinaia, servind în acelaș timp și de clopotniță, are acoperișul împodobit cu bogate ornamente poleite cu aur.
6. Cheile Tătarului, pintre cele mai sălbaticе din Carpați, fac parte din șirul de chei tăiate de apele Ialomiței în stâncile Munților Bucegi, între Zănoaga și Bulboci.
7. Carpații la Rucăr. Vedere din regiunea Plaiurilor Muscelului spre masivul Pietrii Craiului, în apropierea drumului care pornește din Câmpulung spre Bran.
8. Valea Dâmboviței, văzută spre Rucăr, și lanțul Munților Carpați.
9. Babele: eroziuni eolice calcaroase, pe Muntele Caraiman din masivul Bucegilor, la 2292 m. altitudine. Forma lor bizară a dat naștere, în decursul vremurilor, la numeroase legende populare.
10. Țărancă din Arcani, sat de pe clina nordică a Carpaților.
11. Țărănci din Cornea, sat la marginea de Est a Banatului. În această regiune, femeile își poartă copiii la drum ca și la lucrul câmpului, într'un fel de leagăn portativ, fixat peste umeri prin curele sau simple sfori.
12. Pereche de Țărani din Vădeni, în regiunea de coline a Olteniei. Costum caracteristic prin ornamentația simplă, redusă la alb și negru. Bărbații și femeile îmbracă obișnuit pieptare fără mâneci, împodobite cu broderii bogate; în deosebi interesante sunt motivele ornamentale ale costumului bărbătesc.
13. Port național la Rucăr. Regiune remarcabilă în ceea ce privește costumele, prin bogăția motivelor și a colorilor ornamentale, adesea bătute cu fir de aur.
14. Biserica Radu-Negru din Câmpulung. Fundație domnească din secolul al XIV-lea, adăpostind vechi morminte de Domnitori. Biserica a fost restaurată în secolul al XVII-lea; distrusă de cutremur în 1819, ea a fost reclădită în 1832.
15. Câmpulung: casă veche românească, în stilul de tranziție dintre cula din Oltenia (vezi planșa 16) și casa țărănească obișnuită; tip asemeni căruia, Câmpulungul numără foarte multe clădiri.
16. Cula de la Măldărești, în regiunea dealurilor din Vâlcea. Cula reprezintă vechiul tip oltenesc de casă boerească la țară, caracteristic prin elementele împrumutate de la construcțiile fortificate.
17. Mănăstirea Cornetul, pe valea Oltului, în Județul Vâlcea. Fundație din secolul al XVII-lea, zidită de Mareș Băjescu, Ban al Craiovei, și restaurată în ultimul timp.

18. Biserică veche la Curtișoara. Datează dela finele veacului al XVIII-lea, păstrând fresce remarcabile prin simplitatea lor primitivă și o tindă în stilul specific construcțiilor bisericesti mici, din această regiune.
19. Mănăstirea din Curtea de Argeș, construită de Neagoe Basarab (1512—1521) și restaurată în secolul al XIX-lea. Aci sunt înmormântați Regele Carol I, Regina Elisabeta și Regele Ferdinand. Zidirea mănăstirii și amintirea primului ei meșter au dat loc uneia din cele mai frumoase creații ale poeziei populare românești: balada „Meșterul Manole”.
20. Biserica Domnească din Curtea de Argeș. Cea mai veche din fundațiile domnești păstrate în Țara Românească. A fost zidită pe la mijlocul secolului al XIV-lea, când voevozii își strămutau Capitala de la Câmpulung la Curtea de Argeș. Cu ocazia restaurărilor, s'au descoperit în biserică bogate morminte domnești și vechi fresce în stil bizantin, de o mare frumusețe.
- 21—22. Mănăstirea Cozia, în valea Oltului. Fundație voevodală zidită la 1386 și de mai multe ori restaurată, în deosebi în secolul al XVII-lea. E remarcabilă mai ales ornamentația ei în piatră. Sculpturi foarte vechi și pe o cișmea în curtea mănăstirii. Planșa 22 reprezintă o vedere din tinda bisericii. In ceardac atârână o dublă spirală de bronz, model unic și foarte vechiu al acestui gen de toacă.
- 23—26. Mănăstirea Hurezi, în apropiere de Râmnicul Vâlcea. Clădită între 1689—1705 de Voievodul Constantin Brâncoveanu, spre a-i sluji drept necropolă; rost pe care mănăstirea nu l-a putut îndeplini, Brâncoveanu fiind decapitat în 1714 la Stambul. Frescele mănăstirii sunt printre cele mai frumoase din țară. Tablourile 23, 24, 25 arată bogatele ornamente de piatră ale scării și ale ceardacului chiliilor. Planșa 26 înfățișează, în fund, o frescă a ctitorilor bisericii, întâiul din stânga fiind însuși Brâncoveanu; în primul plan un mormânt domnesc.
27. Biserică veche la Căineni: tip de biserică de sat din partea muntoasă a județului Vâlcea; zidită la începutul veacului al XIX-lea, ea păstrează interesante fresce exterioare reprezentând sfinți, profeți, filosofi greci și sibile.
- 28—30. Tipuri de case țărănești cu acoperiș sprijinit pe ceardac prin stâlpi de lemn, adesea sculptați (planșa 28), alteori cu ceardac prelungit la intrare printr'un pridvor acoperit; în această ultimă formă de arhitectură țărănească, se pot distinge unele elemente împrumutate de la cula boerească; acoperișul acestui tip de case, propriu regiunii din nordul Vâlcei și din Gorj, e mai întotdeauna de șindrilă.
31. Vedere din Robești: aspect de viață și de sat oltenesc.
32. Țărănci la Drăgoeni, în Gorj, purtând pe cap banițe cu merinde pentru bărbații cari lucrează la câmp.
33. Țărănci torcând, la Tismana: Costume cu armonii de colori foarte simple.
34. Pridvor la Breaza. Localitatea e printre centrele etnografice cele mai interesante.
- 35—43. Cruci și Troițe. Planșa 35: Model obișnuit de troiță acoperită, din nordul Olteniei, cu motivul crucii de mai multe ori repetat. 36: Tip mai primitiv de troiță de câmp, la Focșani, unde se vede bine felul de a compune astfel de monumente în lemn, prin repetarea de cinci ori triplă a crucii centrale. 37: Troiță la Prepelița în Basarabia; model în piatră mai recent, cu adăugiri de ornamente și de icoane. 38: Cimitir simplu de sat, la Movila Miresei în județul Brăila; în primul plan, un interesant monument funerar popular, în formă de T. 39: Cimitir de lemn, făcând parte din categoria cimitirelor de sat cu pomi fructiferi, ale căror prime roade sunt simbolic dăruite pentru sufletul morților. 40: Cimitir la Cetatea, în județul Dolj. 41: În Argeș crucile cimitirelor de sat sunt adesea gravate și zugrăvite de meșteri țărani, fiecare regiune având motivele ei specifice. 42: Cimitir mai nou, la Rucăr, având particularitatea stâlpilor cu cruci aplicate și cu adăposturi pentru candelă. 43: Cimitir în Suțești-Brăila, caracteristic prin faptul că ornamentația crucilor este o transpunere în piatră a unor motive împrumutate din tehnica creștăturilor în lemn.
44. Valea Cernei, în apropierea Băilor Herculane. Cu o vegetație foarte bogată și extrem de atrăgătoare din punct de vedere turistic, râul Cerna separă regimul apelor oltenesti de al celor bănățene.
- 45—47. Dunărea, în punctele cele mai sbuciumate ale cursului ei pe traiectul românesc: Cazanale. Lată de maximum 100—150 metri, ea este adesea, în aceste locuri, adâncă de 70 metri. Planșa 45 înfățișează malul stâng al apei; pe țărmul opus, se mai văd încă urmele vechiului drum roman, construit de Impăratul Traian. „Porțile de fer” (pl. 46) s'au numit astfel din cauza configurației stâncoase și înguste, de aci, a malurilor Dunării. Abia la finele veacului trecut (1890—1896) sfărâmându-se stâncile și construindu-se un canal în lungime de 3 kilometri, apele s'au domolit și au devenit permanent navigabile.
48. Curte țărănească la Burila, în județul Mehedinți. Casă cu pridvor în arcade, cum sunt mai toate în această regiune.
49. Casă țărănească la Copăciul, județul Vlașca. Fațada este ornamentată cu stucatură în relief și zugrăvită, în roșu sau albastru, cu păsări sau cu simple motive liniare.
- 50—51. Adăposturi la câmp: Pe locuri îndepărtate de sate, țărani își improvizează adăposturi împotriva ploii și a vântului; în caz de popasuri mai lungi, ei sapă bordeie. În afară de aceste adăposturi temporare, țărani mai locues adesea chiar în căruțe. Adunate mai multe laolaltă, căru-

- țele alcătuiesc pe câmpuri, în timpul verii, adevărate sate călătoare.
- 52—53. Țigani, meșterii spoitori de vase ai satelor românești. Pitoreștile lor caravane se înșiruie și azi dealungul multor drumuri ale țării.
- 54—55. Puțuri cu cumpănă. Astfel de fântâni se găsesc pretutindeni în România: Cele cu cumpene mari (planșele 55, 59) sunt mai numeroase. Mai rare cele asemănătoare tipului din planșa 54. Totdeauna, numeroase cruci de lemn sau de piatră țin tovărășie acestor fântâni.
56. Pescar la Dunăre, mergând la pescuit.
57. Pe Dunăre, la Potelul: Unul din marile lacuri ale Olteniei, format de apele Dunării.
58. Roată de grădinar: Mijloc simplu și patriarhal de irigație, foarte adesea folosit în România.
59. Fântâni pe Valea Prahovei. Văile României adună adesea, în unele locuri, unde se întâlnesc vinele de apă ale pământului, fântâni pentru un sat întreg.
- 60—61. Râșnițe: Unelte primitive de măcinat cu mâna, ale gospodăriilor țărănești prea depărtate. Ele servesc, fie la zdrobitul sării (planșa 60), fie la măcinatul grâului sau al porumbului.
62. Negustori de opinci, în Dobrogea; o industrie țărănească foarte răspândită.
63. Vânzătoare de covrigi, într'o mahala de oraș, în așteptarea mușteriiilor.
- 64—65. Plute la Galați: Punct terminus al călătoriei plutelor venite aci, prin albia Siretului, de pe toate apele de munte ale Moldovei. Portul Galați este de altfel cel mai important centru pentru exportul lemnului din întreaga Românie.
66. Lacul Babadag, în Dobrogea: tipic pentru lacurile de origine maritimă. În împrejurimi se află numeroase și pitorești așezări de pescari.
67. Canale la Jurilovca, în Dobrogea, pe țărmul lacului Razelm: fost golf marin, astăzi strangulat, el este legat de mare numai printr'un canal extrem de îngust, numit Portița; centru foarte renumit pentru pescuit. Anual, se prind în lacul Razelm circa 5 milioane kgr. pește.
68. Canal în Deltă, în regiunea Vâlcovului și în imediata apropiere a vărsării Dunării în Mare. Delta ocupă o suprafață de 430.000 ha. și este presărată cu numeroase lacuri tainice, legate între ele printr'o vastă rețea de canale. Delta este pe drept cuvânt numită „paradisul păsărilor Europei”; singurul loc de pe continent unde mai trăesc și azi specii rare, cum bunăoară pelicanii.
69. Canalul Filipoiu: La o jumătate de oră cu barca de Brăila, cu ambele maluri împădurite de sălcii, el leagă Dunărea cu lacul Șerban. Este unul dintre cele mai vechi canale, deopotrivă prețuit de pescari și de turiști.
- 70—71. Vâlcov: așezat pe brațul Chilia, e tăiat în toate sensurile de o rețea capricioasă de canale, care dă localității o curioasă înfățișare acvatică. Centru însemnat pentru pescuitul morunului, este în întregime locuit de pescari.
72. Peisagiu petrolifer la Moreni: una dintre cele mai bogate regiuni petrolifere ale României. De la Moreni, petrolul merge prin conducte direct la Constanța și la Giurgiu.
73. Constanța, Portul de petrol: în apropierea silozurilor, cheiurilor principale și a debarcaderului comercial; acest port de petrol are un imens parc de rezervoare, care pot cuprinde circa 200.000 tone.
74. București, Ateneul Român. Armonioasă construcție în stil clasic, Ateneul este una din clădirile cele mai reprezentative ale Bucureștilor. Cuprinde săli de expoziție, o Pinacotecă, o Bibliotecă și o vastă rotundă pentru conferințe.
75. București, Biserica Domnița Bălașa. Fundată în veacul al XVIII-lea de fiica lui Constantin Brâncoveanu, care e înmormântată în interiorul bisericii, biserica, azi reclădită, este una dintre cele mai elegante construcții din Capitala României.
76. Interior la Biserica Văcărești: Ctitorie din 1722 a Voevodului Nicolae Mavrocordat, înmormântat în biserică la 1730. Interiorul, perfect păstrat, este remarcabil prin pictura, sculptura și icoanele sale. În prezent, este biserica penitenciarului cu acelaș nume.
77. Biserica Fundeniei Doamnei, în apropiere de București. Clădită în 1699 de Spătarul Mihail Cantacuzino, a fost restaurată în ultimul timp. Ornamentația extraordinară este în deosebi caracteristică prin stilul stucaturilor sale, influențate de arta persană; singurul monument românesc în acest fel.
78. Chilia la Căldărușani. La 40 km. de București, pe malul unui lac pitoresc. Mănăstirea de călugări Căldărușani, fundație voevodală din veacul al XVII-lea, de mai multe ori refăcută, are pridvoare în arcade, în dosul cărora se găsesc chiliile călugărilor.
79. Colonade la Văcărești: una din particularitățile mănăstirii Văcărești o constituiesc colonadele ei, cu motiv de solzi, cu frumoase arcade și cu capiteluri variate (vezi și planșa 76).
80. Intrare la Căldărușani, de curând refăcută în stil vechiu românesc, cu detalii împrumutate din arhitectura culelor oltenesti.
81. Curtea Mănăstirii Polovraci, așezată pe versantul sudic al munților Carpați, în județul Gorj.
82. Castelul Mogoșoaia. Clădit în 1702 de Brâncoveanu; era cea mai frumoasă dintre reședințele de vară ale Voevodului. În ultimul timp, castelul a fost admirabil restaurat de familia Bibescu, devenind astfel unul din cele mai frumoase monumente brâncovenești existente.

83. Mănăstirea Comana, în apropiere și la sud de București. Zidită în secolul al XVII-lea și de mai multe ori restaurată, mănăstirea are, între altele, un frumos pridvor amintind loggiile venețiene.

84. București, Biserica Stavropoleos: giuvaer de arhitectură și decorație dela începutul veacului al XVIII-lea; este unul dintre cele mai frumoase monumente din București. Turla octogonală este un adaus mai recent. Biserica a fost restaurată în secolul trecut de arhitectul I. Mincu.

85. Iași, Biserica Trei Ierarhi. Clădită în întâia jumătate a veacului al XVII-lea de Voievodul Vasile Lupu, a fost restaurată din îndemnul Regelui Carol I. Este un monument unic prin bogăția decorației exterioare, fiecare piatră a fațadelor fiind împodobită cu pasmanterii și arabescuri în relief. Motivele decorative variază dela un rând de pietre la celălalt.

86—88. Iași, Biserica Cetățuia, face parte dintre mănăstirile fortificate. Clădită ca biserică a mănăstirii cu acelaș nume la 1672 de Voievodul Gheorghe Duca, este înconjurată de un zid apărător înalt de 5 m. În curtea mănăstirii se găsesc ruinele „Băilor lui Duca Vodă”. Plașa 88 înfățișează interiorul bisericii, remarcabil prin pictura sa.

89. Biserica Mănăstirii Văcărești. Colnadele acestei biserici au împodobiri orientale care constituiesc una din particularitățile stilului din această epocă.

90. Un Arhimandrit, la intrarea în biserica Mănăstirii Cetățuia. Portalul bisericii, cu încadramentul de piatră în stil gotic, e tipic pentru mănăstirile și bisericile moldovenești din veacurile XVI și XVII.

91. Călugărițe la Agapia, purtând obiecte de cult. Mănăstirea a fost zidită în veacul al XVII-lea, și restaurată recent.

92. Iași, Biserica Golia, fundată de logofătul Golia în anul 1606, se numără printre monumentele principale ale Iașului; în arhitectura zidurilor bisericii, refăcută în secolul al XVIII-lea, se perpetuează elemente de cetate fortificată.

93. Mănăstirea Neamț; întemeiată la 1393 de discipolii călugărului Nicodim și reclădită de Ștefan cel Mare care a înzestrat-o cu odoare de preț, mănăstirea a jucat de la început și până în prima jumătate a veacului al XIX-lea, un neîntrerupt și important rol cultural. Ea este deasemeni un reputat loc de pelerinaj.

94. Călugărițe cu toaca (Agapia): Pe lângă clopote, cari sună în deosebi pentru slujbă, toaca este în mănăstire încă un semn de chemare la rugăciune.

95. Buciumaș. Buciumul este un vechiu instrument păstoresc din lemn sau din coaje de teiu sau mesteacăn. Pe lângă utilitatea sa de semnalizare, care în grup poate să ajungă la efecte de o ciudată

muzicalitate, buciumul mai are și o însemnătate magică, fiind credința în unele locuri că, suflând în el în anumite nopți ale anului, se alungă duhurile rele. Buciumul ajunge în unele regiuni la o lungime de aproape șase metri și este purtat de câte doi oameni.

96—97. Bătrâni din Budești și Arbora. Forma diferită a pălăriilor și a pieptarelor este, de cele mai multe ori, semnul unei diferențieri vestimentare dela o regiune la alta.

98. Vechea Episcopie din Rădăuți. Simplă biserică de lemn la început, a fost zidită în piatră în timpul domniei lui Alexandru cel Bun. Ștefan cel Mare a adăugat bisericii o serie de sculpturi în piatră, dintre care unele se mai păstrează și azi.

99. Mănăstirea Gura Humorului, lângă satul cu acelaș nume. Fundată în secolul al XVI-lea și restaurată ulterior, Mănăstirea Gura Humorului este remarcabilă prin frescele sale exterioare, reprezentând figuri de sfinți și scene religioase.

100. Biserica Mănăstirii Voroneț, la 8 km. de Gura Humorului, stă izolată într'un minunat cadru natural. Fundată în 1488 și restaurată ulterior, Mănăstirea Voroneț se distinge prin coloritul frumos al frescelor sale. În interior, pe lângă iconostasul prețios se pot remarca portretele lui Ștefan cel Mare și al Doamnei sale (compară cu 102—104).

101. Mănăstirea Zamca, în apropierea orașului Suceava, singura mănăstire armenescă din România. A fost fortificată de Ion Sobieski.

102—104. Frescele Mănăstirii Voroneț. De un colorit admirabil, aceste fresce sunt între cele mai frumoase ale vechei noastre picturi religioase. (Vezi și pl. 102, 103 și 104).

105—107. Mănăstirea Sucevița, în Bucovina, un model de adăpost religios protejat de ziduri de apărare. Zidurile exterioare ale mănăstirii sunt întărite prin patru turnuri masive. O deosebită impresie face zidul din dreapta intrării, ale cărui turnuri, ulterior adause, sunt întărite prin contraforturi puternice (pl. 105). Înlocuind o clădire mai veche de lemn, zidirea în piatră a Mănăstirii Sucevița datează dela 1582 și a fost reclădită de Ieremia Movilă, a cărui familie e înmormântată aci.

108. Biserica din Părhăuți: tip obișnuit de biserică moldovenească de sat, în apropiere de Suceava. Zidită la 1522, este interesantă prin împărțirea interioară și prin caracterul sobru al arhitecturii sale.

109. Biserica din Vișnița, în nordul Bucovinei, în vecinătatea frontierei polone. Este lucrată în întregime din lemn și înfățișează tipul rutean al bisericilor de lemn bucovinene.

110. Mănăstirea din Fântâna-Albă. Mănăstire ruteană de maici, construită la începutul secolului trecut, în stil rusec. Mănăstirea are un remarcabil tezaur de obiecte de cult, de proveniență rusească.

111. Mănăstirea Putna. Cea mai vestită dintre ctitoriile lui Ștefan cel Mare și loc de pelerinaj național al Românilor. Intemeiată în 1466, este așezată în mijlocul unei văi de o rară frumusețe, ale cărei împrejurimi sunt toate pline de legende și de amintiri istorice. Generos înzestrată de Ștefan cel Mare și de urmașii lui cu odoare și moșii, Putna a fost de asemenea un mare centru cultural. Biserica de azi e restaurată.
112. Biserica de lemn din Cârlibaba, tip de biserică simplă și de dată recentă.
113. Valea Bistriței la Cârlibaba: adunându-și apele din masivul munților Maramureșului, înăuntrul căruia își au izvoarele un mare număr dintre râurile nordice ale României, Bistrița este cel mai curios și mai demn de interes dintre râurile românești de munte. Strecurându-se prin chei extrem de strâmte și printr'o vale de un efect grandios, ea oferă turiștilor cel mai patriarhal și mai pitoresc mijloc de locomotie: plutele.
114. Pe vârful Prislop, punctul cel mai înalt care unește Maramureșul cu Bucovina. De pe platforma lui se oferă ochilor una dintre cele mai întinse vederi asupra Carpaților.
115. Casă țărănească, obișnuită în Basarabia; vederea e luată în județul Hotin.
116. Casă țărănească la Leușeni, în districtul Lăpușna: gospodărie săracă de sat, la care este interesantă împletirea de nuiete a gardului înconjurător, motivul variind dela o regiune la alta.
- 117—118. Cetatea Hotin, în nordul Basarabiei, la marginea orașului cu acelaș nume. Zidită la începutul secolului al XV-lea, ea a fost desăvârșită sub domnia lui Petru Rareș în secolul al XVI-lea. În interiorul cetății, se păstrează, încă în bună stare, zidurile vechiului palat domnesc, cu meșteșugite ornamente în piatră. Pe vremea ocupației turcești s'a zidit, în dosul unor întărituri de pământ, o moschee din care azi mai există o parte a minaretului.
119. Mori de vânt, în nordul Basarabiei. Servesc o regiune întreagă, unde morile nu se pot clădi în altă parte, din cauza totalei lipse de curenți.
120. Inceput de furtună. Acelaș loc, văzut într'un efect de început de noapte, pe furtună.
- 121—122. Cetatea Albă. Situată pe limanul de la vărsarea Nistrului, a fost zidită pe urmele vechi cetăți grecești Tyras și ale factoriei genoveze medievale Moncastro. Trecută în stăpânirea Moldovei, ea a fost aproape sub toți voevozii continuu mărită. În deosebi sub Alexandru cel Bun și Ștefan cel Mare, Cetatea Albă joacă un rol militar de primul ordin, pe care și-l păstrează multă vreme încă și sub stăpânirea turcească.
123. Mori de vânt, la Ghiaur-Suiuciuc, în Dobrogea. Una dintre particularitățile peisagiului dobrogean o constituiesc morile de vânt, cu aripi de pânză de corabie.
124. Vedere la Galița, sat la Est de Silistra.
- 125—126. Vederi la Turtucaia, oraș construit pe locul fostei cetăți romane Transmarisca. Locuită de Români, de Turci și Bulgari, Turtucaia prezintă ochiului aspecte și forme de viață de un colorit primitiv oriental.
- 127—128. Case în Caraorman, sat turcesc din Dobrogea. Planșa 128 înfățișează o gospodărie locală cu caracteristicul cuptor de pâine situat în curte. La gospodăriile românești cuptorul se găsește chiar în tinda locuinței.
129. Car cu boi, în Dobrogea.
130. Amurg dobrogean, în apropierea Văii Cara-Su.
131. Turcoaică din Șabla, comună în județul Caliacra, unde sub influența costumului românesc, turcoaicele au început să renunțe de a mai purta vâlul tradițional, — feregeaua —, legându-se la cap în felul țărănesc.
132. Turc din Turtucaia. Tip de bătrân, purtând patriarhalul turban.
- 133—135. Aromâni. Colonizați în diverse centre din Dobrogea, Aromânii au adus aici pitorescul costumelor originare din Munții Pindului. Planșa 133 înfățișează găteala capului la femei: în vârful pieptănăturii, Aromâncele poartă o mică țesătură rotundă, înconjurată de monete, iar peste coade așează o altă țesătură colorată, în formă de căciulă. Planșa 134 prezintă găteala capului văzută dintr'o parte, cu șirurile de mărgelă, care sprijină, petrecute pe sub bărbie, podoabele așezate peste păr. În comparație cu costumul masculin, portul femeilor aromâne este mult mai bogat și mai variat; pe lângă găteala părului trebuiesc remarcate și cele două veste, una cu mâneci, alta fără, amândouă înflorate; apoi șorțul și cingătoarea încheiată în față cu două paftale masive și fin cizelate (pl. 135).
136. Vânzătoare de apărători de muște: marfă improvizată pe care vara o vând țigăncile prin mahalale.
137. Târg la Silistra, foarte cunoscut în împrejurimi, prin obiectele de industrie casnică turcească.
138. Turcoaice la fântână. Fântâna este la orientali unul dintre cele mai prețuite și cultivate locuri de sfat.
139. Fântână la Cavarna (Dobrogea). În această regiune există un mare număr de fântâni frumos clădite, pentru oameni ca și pentru încărcatul sacalelor. Fântânile de la Cavarna sunt cele mai vestite din Dobrogea.
140. Cimitir în Sătâlmaș: sat în sudul Dobrogei.
- 141—142. Aspecte de cimitir turcesc (Balcic): cel mai pitoresc și poetic cimitir musulman din Dobrogea. Fără inscripții, pietrele funerare sunt de o simbolică simplitate: un turban grosolan cioplit

vrea să spună că acolo stă îngropat un bărbat; iar florile, că sub lespede se află o femeie.

143. Mausoleul din Teche: Mormântul Sfântului mahomedan Hafus Baba, în apropiere de ruinele unei mănăstiri de derviși. Mausoleul se află așezat pe o ramificație a văii Batova, numită de localnici și „valea fără iarnă”. Regiunea e în adevăr de o climă foarte plăcută și e frecventată de păstori cari, plecați cu turmele de la munte, vin să le fe-rească aci de asprile iernii. Pe livezile Batovei mai pasc și azi cămile și rodesc anual smochinii.

144. La Capul Caliacra: „Stânca celor patruzeci de fete”, despre care o legendă locală spune că au fost aruncate de Turci în apele Mării. Capul Caliacra este digul natural care apără golful larg al Balcicului: el desparte două clime și două peisagii diferite.

145. Tropaeum Traiani, la Adamclissi, 35 km. de Medgidia. Ruinele impunătorului monument, ridicat în 109 d. Cr. de soldații lui Traian în amintirea glorioaselor lupte ale Impăratului. Metopele sculptate ale monumentului, înfățișând scene de războiu cu barbarii, se află azi în cea mai mare parte la Muzeul militar din București.

146—149. Colibe turcești din Dobrogea. Lipsa lemnului determină populația turcească și bulgară a Dobrogei de a-și construi casele după felul oriental, din lut, piatră și trestie. Spre a evita vântul și mai ales asprele viscole dobrogene, colibele se adâncesc mai mult în pământ; de unde și arhitectura scundă a construcțiilor din aceste locuri și acoperișul jos.

150. Vedere la Balcic. Zidit pe ruinele vechei cetăți Cruni, ajunsă mai târziu Dionysopolis, Balcicul de azi înfățișează o înflorire de viață orientală, pitoresc crescută peste toate aceste vestigii; minarete subțiri, Turcoaice strecurându-se ferit în umbra caselor, Turci cari fumează tăcuți din narghilele, măgăruși cărând burdufe cu apă, — toate acestea dau Balcicului de astăzi un farmec unic de Orient patriarhal.

151. Moschee la Bazargic: simplă sală de rugăciune musulmană, cu un minaret foarte scund.

152. Constanța, Statuia lui Ovidiu: Marele poet latin, exilat de August pentru o vină care a rămas încă tainică, a trăit printre Geți și a murit la Tomis, Constanța de azi. Statuia lui se ridică acum evocatoare în mijlocul orașului.

153—155. Balcic, Castelul Regal. Din dragoste pentru minunatele colțuri ale Coastei de Argint, M. S. Regina Maria a construit aci unul dintre cele mai gingașe monumente din România: Castelul său de la Mare. Terasale castelului, încărcate de flori, adumbrite de pergole și răcorite de apele cântătoare ale unei cascade, alcătuiesc un parc cu totul original și plin de poezie.

156. Coasta de argint la Cavarna: mic port și târg pe țărmul sudic al Dobrogei, vestit prin

fântânile și aspectul litoralului său (vezi notițele planșelor 144 și 150).

157—159. Bran, Castelul Regal: la poalele versantului transilvănean al munților Carpați, pe o colină dominând câmpia ardeleană, Castelul Bran (vechiul Törzburg) este zidit pe o fundație dela 1212, a cavalerilor teutoni. Prin 1500 era pendinte de burgul Brașovului. După războiu el a devenit proprietatea M. S. Reginei Maria, care l-a restaurat și amenajat în forma lui actuală.

160. Drum de sat la Joseni: aspect caracteristic de sat ardelenesc.

161. Inceput de furtună pe câmp. În primul plan, un model de troiță făgărășeană.

162—164. Brașov. Zidit în 1211 de cavalerii teutoni, chemați de Regele Andrei al II-lea spre a apăra ținutul Bârsei, orașul s'a intitulat la început Brassoviaburg și, numai în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, Kronstadt. Avea două citadele, dărmate mai târziu spre a se construi împrejmuirea cu ziduri a orașului; ruinele lor se mai disting încă și astăzi. În decursul vremii, Brașovul a avut de suferit mai ales dela Turci. La 1689, în urma focului pus de trupele austriace, odată cu întregul oraș a suportat avarii și Biserica evanghelică, numită „neagră” din pricina incendiului care i-a afumat zidurile. Construită între 1385 și 1425, ea are interiorul (pl. 164) împodobit cu prețioase covoare orientale, datorite de diferiți negustori cari locuiau orașul. Pe piață se mai înalță și azi vechea Primărie (pl. 162), zidită în 1420 și restaurată în 1777, în stil baroc.

165. Nava laterală a bisericii din Hărman (Honigberg): biserică fortificată, făcând parte din numeroasele clădiri de acest fel ale Sașilor din Transilvania.

166. Cetatea Râșnov: ruinele unei fortificații ridicate la începutul veacului al XIII-lea și refăcută în piatră, mai târziu, prin stăruința satelor săsești vecine.

167. Cetatea Făgărașului: întemeiată în anul 1310, dată apoi ca feud de Regele Ludovic Voevodului muntean Vladislav, ea a servit, în mai multe rânduri, ca loc de refugiu al voevozilor de la sud de Carpați, în timpul năvălirilor turcești.

168. Piața din Mediaș, dominată de turnurile bisericii fortificate. Intemeiat de coloniști Sași, orașul Mediaș conservă și azi curți în stil medieval și rămășițe de vechi ziduri împrejmuitoare, cu turnuri și porți mari.

169—170. Piața din Sighișoara. Nu departe de Mediaș, într'o admirabilă poziție naturală, orașul Sighișoara înconjoară din toate părțile colina pe al cărei vârf se află vechiul burg german Schässburg, întemeiat la 1280. Cetatea, bine păstrată, cu vechi case aliniate pe străzi înguste și arhaice, se întinde până în vârful colinei. La una din intrări se mai vede, întreg și azi, vechiul Turn al Orologiului,

în care se adăpostește Muzeul cu bogate colecții preistorice și numismatice.

171. Curtea bisericii din Homorod: biserică săsească fortificată, construită în veacul al XV-lea și restaurată la începutul secolului trecut.

172. Biserica fortificată din Viscri. Așezată pe un deal, de unde se desfășoară o admirabilă panoramă, ea are o galerie și numeroase turnuri pe zidul înconjurător, de un pitoresc aspect medieval.

173. Biserica fortificată din Biertan. Fostă reședință episcopală evanghelică, între anii 1572 și 1867, comuna are una dintre cele mai monumentale biserici fortificate săsești din întregul Ardeal. Construită în veacul al XVI-lea, în gotic curat, biserica este împodobită cu frumoase sculpturi în piatră. E situată pe un deal și are o bogată necropolă episcopală.

174—176. Sibiu, Piața Mică. Simplu sat în veacul al XII-lea și al XIII-lea, sub numele de Hermannsdorf, Sibiu devine, începând din veacul următor, un oraș însemnat, mai ales prin fortificațiile sale, care l-au făcut multă vreme inexpugnabil. Centru comercial săsesc, în directă legătură, prin Valea Oltului, cu portul dunărean Nicopole, el nu pierde din prestigiu decât odată cu întărirea dominației turcești în Balcani și peste Dunăre. Această prosperitate revine în timpul stăpânirii austriece, care face din fortăreața Sibiului capitala militară și administrativă a provinciei, până la 1867. Astăzi, orașul își păstrează, în mare măsură, caracterul său vechiu, prin piețe (pl. 175) și prin întărituri cu arcade sprijinite pe stâlpi (pl. 176).

177. Alba-Iulia, în apropiere de vechiul Apulum daco-roman. Fotografia reprezintă poarta de intrare a fostei cetăți austriece, văzută dinspre oraș. Cele două ferestre de deasupra pajurei sunt ale celei în care, la 1784, au fost închiși eroii marelui revoluții țărănești a Românilor din Ardeal: Horia, Cloșca și Crișan.

178. Vedere la Rășinari: model de troiță simplă de margine de sat, acoperită și închisă între stâlpi cu arcade, având zugrăveli înăuntru și afară.

179—180. Biserica din Boița: comună curat românească, situată la intrarea dinspre Ardeal a defileului Oltului. Poarta bisericii este cu totul remarcabilă prin forma și zugrăveala ei. Boița este renumită și prin frumusețea portului național local: cojoacele și pieptarele din piele de oaie au cusături în care predomină în genere roșul, de o mare putere decorativă.

181—183. Poiana-Sibiului. Așezată la Nord de Sibiu, într-o poziție naturală deosebit de frumoasă, Poiana Sibiului este un centru curat românesc. Sat de ciobani înstăriți, casele lui au cele mai bogate și mai cu gust împodobite interioare țărănești din întregul Ardeal. Costumul țărănesc local al oamenilor în vârstă este compus din ȋtari albi, cămașă de in strânsă cu brâu lat și o căciulă rotundă

(pl. 181). De frig și de ploaie ei se apără cu o sarică mițoasă (pl. 181). Spre deosebire de costumul bărbătesc, portul femeesc este împodobit cu cusături în care predomină mai ales linia geometrică, motivul floral fiind absent. Caracteristică este deasemeni găteala capului: femeile așează peste păr un fel de comănac rotund și mai înalțat în față, de care se prinde marama, în genere de borangic alb (pl. 183).

184. Pereche de bătrâni din Avrig: sat românesc în apropierea Sibiului. Locuitorii poartă costume țărănești asemănătoare celor din Boița (pl. 179—180), având însă particularitatea saricilor ciobănești de culoare neagră.

185. Bătrâni din Rășinari: costume caracteristice regiunii din jurul Sibiului, având asemănări cu acele din Boița (pl. 179—180) și din Poiana Sibiului (pl. 181—183).

186—187. Port țărănesc din Drăguș. Dintre toate satele dela poalele munților Făgăraș, Drăgușul este cel mai caracteristic prin tradiționalismul vieții sale etnice, prin originalitatea folklorului și a întregii creații artistice locale. Diferit de costumul de iarnă, deasupra căruia femeile din Drăguș poartă uneori o lungă sarică ciobănească albă, costumul de vară al locuitorilor este de o remarcabilă simplitate: compus dintr-o cămașă, un pieptar de piele de oaie, fotă strâns înfășurată în jurul mijlocului și cisme cu carâmbi lungi.

188—189. Hora, într-o zi de Duminică, la țară. Câteodată e jucată numai de bărbați (pl. 188), alteori de fete și flăcăi la un loc.

190. Bătrână din Arpașul de Jos, comună curat românească în apropierea Sibiului. Portul femeilor bătrâne din Arpaș are particularitatea unui comănac negru numit „căiță”, așezat peste pieptănătură, și având deasupra o maramă albă.

191. Femei din Drăguș. În loc de cărpă, femeile din Drăguș poartă uneori pălării, aceleași ca ale bărbaților, la care adaugă podoabe de flori naturale sau spice de grâu (v. pl. 186—187).

192. Tânăr din Alțina: comună în împrejurimile Sibiului, al cărei port are particularitatea pălăriilor bărbătești bogat împodobite cu ornamente din mărgelile de diferite culori, de marginea căroră sunt prinse panglici. Tinerii necăsătoriți le adaugă, Duminică, și un buchet de flori, cele mai deseori culese primăvara și păstrate multă vreme la icoană.

193. Fată de țaran din Drăguș. Un obicei caracteristic acestei regiuni este faptul că fetele mici din Drăguș poartă, sub aceeași pălărie, la fel ca a băieților, părul scurt rețezat. Considerat drept un semn de maturitate, portul cozilor nu le este îngăduit decât mai târziu.

194. Flăcău din Arpașul de Jos. Tinerii din Arpaș au și ei, ca în regiunea Alținei (pl. 192), pălăriile încărcate de nenumărate podoabe, la care, câteodată se adaugă fire de beteală; semn că tânărul nu este căsătorit.

195. Femeie din Rusu Bârgăului, în regiunea Bistriței. Femeile poartă aci salbe făcute din trei sau patru rânduri mari de monete.
196. Femeie din Săliște, sat în apropiere de Sibiu. Cel mai vestit centru de viață rurală românească în sudul Ardealului. Cusătura cămășii este făcută din motive stilizate geometric, aceleași și pe catrințe (v. pl. 33). Pieptarul are înflorituri colorate, lucrate cu un rafinat simț artistic.
197. Femeie din Rod: comună veche românească nu departe de Săliște, unde se poartă un costum național a cărui decorație este alcătuită dintr'o alternare de alb și negru, plină de efect. Fetele din această comună sunt printre cele mai frumoase din întreaga Românie.
198. Peisagiul la Păltiniș: centru climateric alpin, situat în mijlocul imenselor păduri ale Munților Țibinului, la 1403 m. alt.
199. Drum spre Păltiniș (vezi planșa 198).
200. Drum de munte, pe valea superioară a râului Dâmbovița. În fund, lanțul Munților Carpați.
- 201—203. Munții Făgărașului, admirabil organizați turistic, se caracterizează printr'o impresionantă linie masivă, cu vârfuri care depășesc adesea 2500 m., având deoparte și de alta urme de morene și mari circuri glaciare. Dintre lacurile alpine, Bâlea, cu casa de adăpost (pl. 202—203), se află la cea mai ridicată altitudine, din tot lanțul carpatic: 2030 m.
204. Drum de sat la Draoș: colț tipic de sat săsesc, în apropiere de Sighișoara.
205. Vorumloc, Biserica fortificată. Comună săsească în apropiere de Mediaș, cu o biserică fortificată, datând din veacul al XVI-lea, restaurată în ultimul timp.
206. Biserica fortificată din Archita: comună în apropiere de Sighișoara, locuită în majoritate de Sași, cu o biserică fortificată, ale cărei ziduri mai păstrează și azi balcoanele superioare.
207. Biserica fortificată săsească din Dealul Frumos, în județul Târnava-Mare. Zidită în veacul al XVI-lea, ulterior refăcută, biserica are un zid înconjurător, la care s'au adăugat, în afară, case de locuit. Caracteristice de asemeni sunt turnurile cu acoperișul povârnit în interior.
208. Biserica fortificată din Cislădie. Sat săsesc bogat, în imediata vecinătate a Sibiului, Cislădia posedă una din cele mai frumoase biserici fortificate.
209. Biserica fortificată din Moșna: comună în împrejurimile orașului Mediaș, a cărei biserică fortificată are un înalt turn care arată influența arhitecturii Renașterii. Este printre cele mai bine păstrate din toate burgurile bisericesti săsești ale Ardealului.
210. Port săsesc de Duminică, la Roșia, în districtul Sibiului. La costumul săsesc de sărbătoare al fetelor se distinge, în primul rând, potcapul de catifea numit „Borten“, cu broderii sau fără, de care atârnă lungi panglici colorate. Simplă legătură pentru fixat părul la început, acest fel de potcap are o înălțime care variază dela o regiune la alta; iar panglicele ajung deseori până la poalele rochiei. Remarcabile sunt deasemenea: brăul împodobit cu pietre, de care stă prinsă o batistă brodată în colorii vii, și placa de metal cizelat numită „Heftel“.
211. Spre biserica din Viscri. Portul de sărbătoare al bărbaților din această comună mai păstrează și azi caracteristicul dolman lung, împodobit pe mâneci și la guler cu benzi de culoare roșie.
212. Copii ascultând predica, la Ghinda, în județul Năsăud. În multe sate săsești mai există obiceiul de a se trimite copii cu flori la biserică. Ei stau în biserică, însă numai atât cât durează liturghia.
213. Rugăciune în biserica săsească din Hărman. Portul fetelor din această comună are caracteristic, între altele, o manta de catifea albastră sau neagră, cu falduri multe. Dolmanele bărbaților au o copcă de metal. Fiecare categorie își are, în biserică, locul său anumit.
214. Săsoaică din Ghinda, cu bogatul pieptar împodobit, în care stilizarea motivelor florale se apropie de ornamentica românească, de care e influențată. Peste scufia albă, femeile din această regiune poartă o căciuliță cu salbă de mărghăritare.
- 215—216. La Viscri: bătrânul satului (215) și o țărancă (216), în costumele lor de modă veche.
217. Săsoaică din Hărman, cu bogata găteală a capului, specifică acestei regiuni: o maramă legată la spate, fixată peste păr cu o bandă lată, bogat cusută cu flori, având deasupra un cerc de metal, ornat cu mărgelile și imitații de pietre prețioase, grupate floral. Această podoabă numită „Bockelnadler“, se poartă numai la zile mari.
218. Vedere la Ghilcoș, în apropiere de orașul Gheorghieni. Lacul Ghilcoș a luat naștere în anul 1837, în urma surpării unui munte. Vârful brazilor pădurii înecate mai străpung și azi, din loc în loc, oglinda apelor lacului.
219. Cheile Bicazului, în imediata apropiere a lacului Ghilcoș; sunt printre cele mai sălbatice și impresionante din țară.
220. Fete de Secui torcând, în comuna Ghimeș-Făget (v. pl. 222).
221. Femei torcând, la Chendul Mare, în județul Târnava Mică. Cu totul remarcabil este aci ingeniosul leagăn țărănesc portativ și, deopotrivă, furcile pentru tors care se sprijină pe pământ și nu, ca de obicei, în brăul torcătoarelor.
222. Pereche săcuiască din Tomești, lângă Miercurea Ciucului. Satul este locuit de Săcui, asupra originii cărora sunt mai multe păreri diferite. Limba lor este foarte înrudită cu a Ungurilor.

- 223—228. Cruci și cimitire. Troița e monumentul țărănesc prin excelență. O întâlnim în toate regiunile țării, cu înfățișurile cele mai variate, după fantazia meșterilor locali. Plansa 223 reprezintă o troiță cu motivul crucii în formă florală. 224: un cimitir în regiunea Cașinului. 225: troiță în Munții Apuseni, exemplar unic în România, având particularitatea acoperișului de trei ori etajat; troița se află acum în Parcul Muzeului Etnografic din Cluj. 226: troiță din Făgăraș, tip caracteristic prin adăugarea, la crucea centrală, a altor două cruci laterale, mai mici. 227: cruce de cimitir din Nănești (Maramureș). 228: cimitir de sat, în Frumoasa, Județul Ciuc.
- 229—232. Biserici de lemn din Maramureș. Cele mai importante realizări ale arhitecturii țărănești sunt bisericile de lemn: lăcașuri de rugăciune, cu o turlă înaltă și ascuțită, sprijinită adesea pe o clădire foarte joasă, având la intrare un pridvor în arcade așezate pe stâlpi groși și scurți. În interior, zugrăvelii vechi arată și azi în ce măsură meștrii țărani stăpâneau arta de a așeza culoarea direct și durabil pe lemn. Unele din aceste biserici datează dela începutul veacului al XVII-lea.
- 233—234. Țărani în fața porții, la Onești-Maramureș: sat unde se întâlnesc multe porți frumoase sculptate. Motivele ornamentale sunt adeseori, ca și la troițe, crucea în relief sculptată în împletituri și închisă într'un cerc. Plansa 234 arată un model des întâlnit în această regiune. Cât privește portul țăranului din Maramureș, este sobru și, de cele mai multe ori, lipsit de orice înflorituri.
235. Poartă din Giulești: un exemplar dintre cele mai frumoase (v. pl. 233—234). Sub aceeași arcadă acoperită, poarta are deoparte intrarea pentru oameni, de alta cea pentru căruțe.
236. Casă țărănească din Negrești: comună din nordul Ardealului, în județul Satu-Mare. Poarta de intrare, având partea superioară făcută din trunchiul întreg și cioplit al unui arbore, este în deosebi remarcabilă prin dispozitivul ei de mișcare.
237. Colț de sat în Giulești, Maramureș: unul din satele clădite în întregime din lemn, cu case având acoperișuri înalte de șindrilă, după un tip regional foarte pitoresc.
238. Casă țărănească din Boinești, județul Satu-Mare. Tip obișnuit de casă țărănească din Țara Oașului, având particularitatea a două curți în jurul aceleiași locuințe; cea mai mare pentru căruțe și dependențe, cea din jurul casei pentru oameni.
239. Vedere din Țara Oașului: ținut în Nord-estul județului Satu-Mare, deosebit de interesant din punct de vedere etnic și folkloric (v. pl. 242). În planul ultim al fotografiei, se află comuna Cămărzana, unde caracterele primitive ale regiunii sunt mai bine păstrate ca oriunde.
240. La fereastră, Onești: comună din județul Maramureș (v. pl. 233—234).
241. În pridvor. Flăcăi și fete în fața unei case din Boinești, jud. Satu-Mare; caracteristic în această regiune, este felul cum bărbaii își poartă părul rețezat.
242. Comârzan, la leagăn. Sistem primitiv dar ingenios de a lega copilul (v. pl. 239). Asemenea leagăne suspendate se întâlnesc pretutindeni în Țara Oașului.
243. Țăranii din Maramureș folosesc iarna ca și vara o căciulă de dimensiuni minime, întovărășită de un suman scurt și mișos.
- 244—245. Turme de vite. O particularitate a șesurilor ardelenoase o constituie marele număr de cirezi de vite și, în deosebi, de bivoli. Plansa 244 înfățișează vitele la adăpat, 245 o turmă de bivoli la scaldă.
- 246—249. Vederi din Banat: bogată regiune agricolă și industrială din colțul sud-vestic al României.
250. Femei din Ușusău, comună din Banat, în bogat costum de sărbătoare.
251. Fată de țăran, din Brusturi, în apropiere de Oradea-Mare, purtând șorțul specific acestor locuri, împodobit cu numeroase broderii și lucrat în cute. Pieptarul este de catifea cu ornamente florale din fir de aur.
252. Femei din Topolovăț, în județul Timiș-Torontal, cu caracteristica găteală a capului făcută din bani de argint aurit.
253. Țărăncă din Merișor, în județul Hunedoara. Remarcabile pentru portul din aceste locuri sunt: cusătura deasă și bătută a ornamentelor florale și salba făcută din monete de aur noi și vechi.
254. Țărăncă germană din Liebling, în Banat: Pălăria de paie cu margini întoarse în jos, o poartă la lucrul câmpului, atât femeile germane cât și Românele.
255. Ciobani din Sânta Maria. Una dintre cele mai vechi ocupații rurale, păstoritul, reprezintă pe alocuri un adevărat semn de noblete în ierarhia satului. În genere mai umblați, cunoscători de lume și reguli, ciobanii sunt de obicei demnitarii și sfetnicii satelor de munte.
256. Negustori de oale. Olăritul constituie la Români una din cele mai de seamă manifestări artistice populare: arta olăruului român e caracterizată mai cu seamă printr'o gamă sobră de culori, prin forme derivate din olăria antică și prin elementele de ornamentație geometrică, în care se păstrează tradiția spiralei preistorice.
257. Cu plugul. Vedere din regiunea deluroasă a Munteniei.
258. Cluj, Piața Unirii. Construit pe urmele antice ale Napoca de către coloniștii Sași în 1272. În secolul al XV-lea este fortificat și se intitulează Klausenburg. După mutarea aci, dela Sibiu, a capitalei Ardealului, în 1867, Clujul ajunge un mare

centru administrativ și de cultură. Intre 1396—1442, Regele Sigismund a construit, în plin centru al orașului, o catedrală monumentală. La 1902, în fața bisericii, s'a ridicat statuia ecoestră a lui Matei Corvin, și astăzi o podoabă a Clujului. În fața statuei se vede monumentul lupoaicei capitoline.

259. Biserica din Nădașa: tip caracteristic pentru bisericile de lemn bihorene, având partea superioară a cupolei în formă rotundă.

260. Biserica de lemn din Fildul de Sus, în Munții Apuseni, arată aceeași îndemănare a țărânului român de a-și crea arhitectură proprie, adaptată vieții simple populare.

261. Biserica de lemn din Așchileul Mic: tip aparte, specific acestei regiuni, având un balcon cu arcade sub turla principală și patru turnuri mai mici deasupra fiecărui colț al lui (v. pl. 260).

262. Joc în Dragu, comună din districtul Cluj. Aci hora are loc, deseori, chiar în curtea unei case, lăutarii stând în tindă. Flăcăii poartă o pălărie înaltă cu panglică de mătase și, câte odată, un șorț cu broderie colorată. Asemeni flăcăilor, fetele joacă încălțate cu cisme grele.

263—265. Port unguresc de sărbătoare (Trăscău [Vălișoara] în apropiere de Cluj). Urmași ai vechilor coloniști germani din Eisenerz din Austria, azi complet dasnaționalizați, locuitorii din Trăscău au un port deosebit de colorat, mai ales în ceceae privește costumele feminine: peste rochia albă femeile îmbracă un șorț de mătase în culori foarte vii, punând peste el o cingătoare împodobită cu o prețioasă cataramă de metal argintat, sub care stă prinsă o basma mare. Pieptarul are broderii grele, iar pe cap se așează, fie o maramă artistic înfășurată (pl. 254), fie un cerc în chip de coroană, de sub care cad șase panglici de mătase (pl. 265). Pitorescul acestui costum îl întregeste încălțăminte: cisme roșii, cu carâmbi înalți.

266—267. La vatră. Vetre tipice românești: una înălțată dela pământ și cu partea de jos a hornului original fixată de căpriorii tinzei, alta amenajată înlăuntrul unei firide, din partea de sus a căreia începe coșul.

268. Fată de Svab din Guttenbrun, bogată comună săsească din Banat. Fetele poartă aci o rochie largă, împodobită cu dantele, având în față două panglici late. Pe umeri ele așează o basma de mătase cu ciucuri, căzând în voie până la poalele rochiei.

269. Săsoaică din Viscri. De origine apuseană foarte veche, portul local de Duminică a suferit prea puține modificări: scufia și cojocul fără mâneci, tivit cu blană, numit „Kürschen“, are guler drept, probabil după moda spaniolă din Renaștere.

270—272. Iad, Port săsesc de biserică. Mama și copiii cu mănunchiuri de flori, merg la biserică (compară cu 212). Băieții poartă un brâu

lat de piele cu broderii. Costumul feminin se compune dintr'un pieptar de piele, având deasupra un cojoc alb brodat în culori. Se poartă și aci tradiționalul „Borten“ (compară cu pl. 210). Cojocul bărbăților este adesea o piesă care se moștenește din tată în fiu. Costumul bărbătesc este completat de o pălărie mare de păslă (v. pl. 215) și de cismele înalte.

273. Odaie săsească. În colț, clasica ladă zugrăvită, apoi patul cu mormanul de perne: zestrea. Pe macat stă cusut numele proprietăreii iar pe polițe, decorativ înșirate, numeroase farfurii și câni, tot atât de meșteșugit lucrute ca și soba (v. pl. 272).

274—277. Costume săsești de sărbătoare din Lechința, lângă Bistrița. Femeile mai în vârstă poartă rochii de catifea și o căciuliță de mătase neagră. Cele tinere au rochii albe împodobite cu dantele și pe cap scufiță cu voal de dantele fixate cu „Bockelnadel“ (v. pl. 217). Pe spate atârână, în contrast cu o broadă de catifea, un văl alb, probabil o reminiscență din vechime.

278—280. Case țărănești, în împrejurimile Clujului. Au caracteristice acoperișurile înalte, uneori de trei ori mai înalte decât casa propriu zisă. Invelite cu paie, acoperișurile acestea dau caselor un aer de tihnă bătrânească. Construcțiile pot fi din bârne (pl. 280) ori din paiantă, lipite cu lut și vărute. Interesantă este trecerea prin șură (pl. 279).

281. Casa lui Avram Iancu, din comuna Vidra de Jos (Munții Apuseni): remarcabilă prin acoperișul excesiv de înalt și prin tinda cu arcade. Astăzi Muzeu Național, casa lui Avram Iancu cuprinde obiecte și amintiri din viața eroului revoluției ardelenice din 1848.

282—284. Vederi din Munții Apuseni, la Vidra de Jos (pl. 282 și 284) și la Lunca Cernii (pl. 283). Asemeni Țării Maramureșului sau Hațegului, regiunea Munților Apuseni e printre cele mai interesante, înfățișând o viață etnică originală, într'un cadru de o măreție sălbatecă.

285. Cheile Turzii, în apropierea orașului cu acelaș nume. Ca și Cheile din Munții Bucegi, din Vâlcea, de pe Valea Bistriței și ale Bicazului, se numără printre cele mai frumoase din România.

286. Maramă din Bunila, în județul Hunedoara: remarcabile în deosebi prin felul original cum sunt purtate pe cap.

287. Port cu glugă din Lunca Cernii, cum se mai vede și astăzi în multe locuri din Țara Hațegului. Acest port este probabil de origină dacică; pe Columna Traiană, Dacii sunt înfățișați îmbrăcați cu astfel de vestminte.

288. Femei din Merișor. Costum local obișnuit, cu legătura caracteristică a maramei și tipicile catrințe.

289. Păștori din Răchitova, județul Hunedoara: comună în apropiere de Grădiște, în regiunea

unde odinioară se afla capitala Daciei, Sarmizegetusa.

290. Cetatea de Baltă. Insemnată fortificație veche, pe șoseaua Blaj-Dicio Sănmartin, conservată în bună stare.

291. Castelul Hunedoara, în orașul cu acelaș nume. Clădit între 1387 și 1437, pe o fundație din secolul al XIII-lea, castelul a fost întărit și înfrumusețat de Ion de Huniade și de regele Matei Corvin. La 1619 și 1624 refăcut de principele Gabriel Bethlen, a fost împodobit cu frumoase picturi. Forma zidurilor exterioare ale castelului datează dela 1854. Castelul a fost restaurat în spiritul primei arhitecturi, la începutul acestui secol.

292—293. Familie de Moți. Dintre cele trei grupe: Moți, Mocani și Crișeni, cari compun populația Munților Apuseni, Moții constituiesc grupa cea mai ferită de influențe. Femeile poartă cămeși cu mâneci sumese și un pieptar având ornamentația din motive florale și geometrice. Părul, ales cu cărare la mijloc, îl strâng în două cozi, petrecute peste tâmple și împreunate la ceafă. În picioare poartă opinci, uneori cu vârfuri înalte și mult întoarse.

294. Chemare din tulnic. Un detaliu cu totul caracteristic peisagiului Munților Apuseni îl constituiesc tunicile. Nu există casă care să nu le aibe păstrate sub streșină și nici târlă de oi unde ele să nu stea la îndemâna ciobanului; sunetul prelung și grav al tunicelor, adunând seara oile sau chemând oamenii dela câmp, dă plaiurilor acestei regiuni un farmec ciudat și nicăieri în altă parte întâlnit.

295. Cioban din Novaci, în Gorj. Veniți cândva din țara de păstori a Hațegului, pe drumurile vechii transhumanțe, peste Parângul și Retezatul, o parte din ei au rămas în aceste locuri, alcătuind cu vremea așezări bogate.

296. La masă. Deși în genere cu un mobilier foarte redus, interioarele țărănești din diferitele regiuni ale României sunt totuși remarcabile prin obiectele de artă casnică, totdeauna frumos așezate, și prin nenumăratele vase smălțuite atârinate pe pereți.

297. La vatră. Când este construită, nu ca de obicei în tindă, ci în însăși camera de locuit, vatra este înfrumusețată și ia forme dintre cele mai variate.

298. Fată din Ghelari, în județul Hunedoara, purtând peste interesanta găteală tradițională a capului, o maramă albă și împodobită cu flori, uneori naturale: semn că nu e căsătorită.

299. Unguroaică din Morlaca, în apropiere de Cluj. Costum de sărbătoare, cu găteala capului împodobită cu pene de păun, după o veche modă populară unguerească.

300. Țărăncă din Livezeni. Specifică portului din această comună este marama cu bogate înflorituri, având ambele capete prinse pe umărul drept.

301. Țărăncă din Ghelari (v. pl. 298) în centrul Țării Hațegului: regiune în care se mai păstrează și azi vechiul costum, cu toate gătelele lui arhaice. Dintre ele, cea mai ciudată este coafura cu coarne, sau aceea cu două coade de păr artificial, așezate deoparte și de alta a capului.

302. Țărăncă din Sălciua de Jos. Femeie de Moț (v. pl. 292).

303. Pieptănătură din Steia, alt model de găteală a capului din Țara Hațegului: conciul este închis într'un fel de bonetă de pânză de in, decorată cu flori și motive în spirală; deoparte și de alta a capului, cad dealungul tâmplelor și se prind, întoarse sub căpiță, o serie de șase până la opt coade subțiri, împletite în două.

304. Bătrână de o sută de ani, din Sălciua, Turda.

KURT HIELSCHER ȘI AL. BĂDĂUȚĂ

INDICE DE NUME ȘI LOCURI

- Agapia 91, 94
 Alba Iulia 177
 Alțin 192
 Apuseni, Muntii 282
 Arbora 97
 Archita 206
 Aricani 10
 Arpașul de Jos 190, 194
 Aschileul Mare 278
 Aschileul Mic 261
 Avrig 184
- Babadag, Lacul 66
 „Babele” 9
 Balcic 141, 142, 150, 153—155
 Bălea, Lacul 202, 203
 Balta, Castelul 290
 Basarabia 117—122
 Bazargic 147, 149, 151
 Bicaz 219
 Biertan 173
 Biserici 1, 14, 18—20, 26, 27, 75
 —77, 84—86, 88, 89, 92, 98
 —100, 163—165, 179, 229—
 232, 258—261
 Bisericile fortificate 171—173,
 205—209
 Boinești 238, 241
 Boița 179—180
 Bran 157—159
 Brașov 162—164
 Breaza 34
 Brusturi 251
 Bucegi 9
 București 74—76, 79, 84
 Budești 96
 Bunila 286
 Burila 48
- Călimănești 29
 Câmpulung 14, 15
 Cara Orman 127, 128
 Carpați 6, 7, 200, 202
 Case țărănești 28—31, 34, 48,
 49, 238, 278—280
 Cașin 224
 Castele 3, 82, 157—159, 290, 291
 Cavarna 139, 156
 Cazane 45
 Cerna 44
 Cetatea Albă 121, 122
 Chendu Mare 220, 221
 Cimitire 38—43, 140—142, 224,
 227, 228
 Cisnădie 208
 Cluj 258
 Comana 83
 Comărzan 242
 Constanța 73, 152
 Copăciu 49
 Cornea 11
 Cornetu 17
 Cozia 21, 22
 Cuhea 232
 Curtea de Argeș 19, 20
 Curtisoara 18, 30, 35
- Dâmbovița 8
 Dealu Frumos 207
 Dobrogea 123—156
 Drag 263
 Drăgoeni 32
 Drăguș 186—188, 191, 193
 Draoș 204
 Drencova 47
 Dunărea 45—47, 56, 57, 68, 125
- Făgăraș 167, 201, 203
 Fildul de Mijloc 279
 Fildul de Sus 260
 Filipoiu, Canalul 69
- Galați 64, 65
 Galița 124
 Gătaia 248
 Ghinda 212, 214, 273
 Ghelari 298, 301
 Ghilcoș, Lacul 218
 Giulești 235, 237
 Gura Humorului 99
 Guttenbrunn 268
- Hărman 165, 213, 217
 Homorod 171
 Horezu 23—26
 Hotin, Cetatea 117, 118
 Hunedoara 291
- Iad 270—272
 Ialomicioara 1
 Iași 85—87, 92
 Iebel 247
 Ieud 231
- Joseni 160
 Jurilofca 67
- Lechința 274—277
 Leuseni 116
 Livezeni 300
 Lunca Cernii 283, 287
- Macoviște 249
 Măldărești 16
 Mangalia 146
 Mănăstiri 2, 4, 5, 17, 21—26, 78
 —81, 83, 93, 101, 111
 Maramureș 243
 Mediaș 168
 Merișor 253, 288
 Meșindorf 209
 Mogoșoaia, Castelul 82
 Moreni 72
 Morlaca 299
- Căineni 27
 Căldărușani 78, 80
 Caliacra, Capul 144

Nădașa 259
Neamțu 93
Negrești 236
Novaci 295

Oaș 239
Oncești 229, 233, 234, 240

Păltiniș 198, 199
Poiana-Sibiului 181—183
Polovraci 81
Porțile de Fier 46
Potelu 57
Prahova 59

Rădăuți 98
Rășinari 178, 185
Rășnov 166
Rechitova 289
Robești 31

Rod 197
Roșia 210
Rozavlea 230
Rucăr 7, 13
Rusu-Bârgăului 189, 195

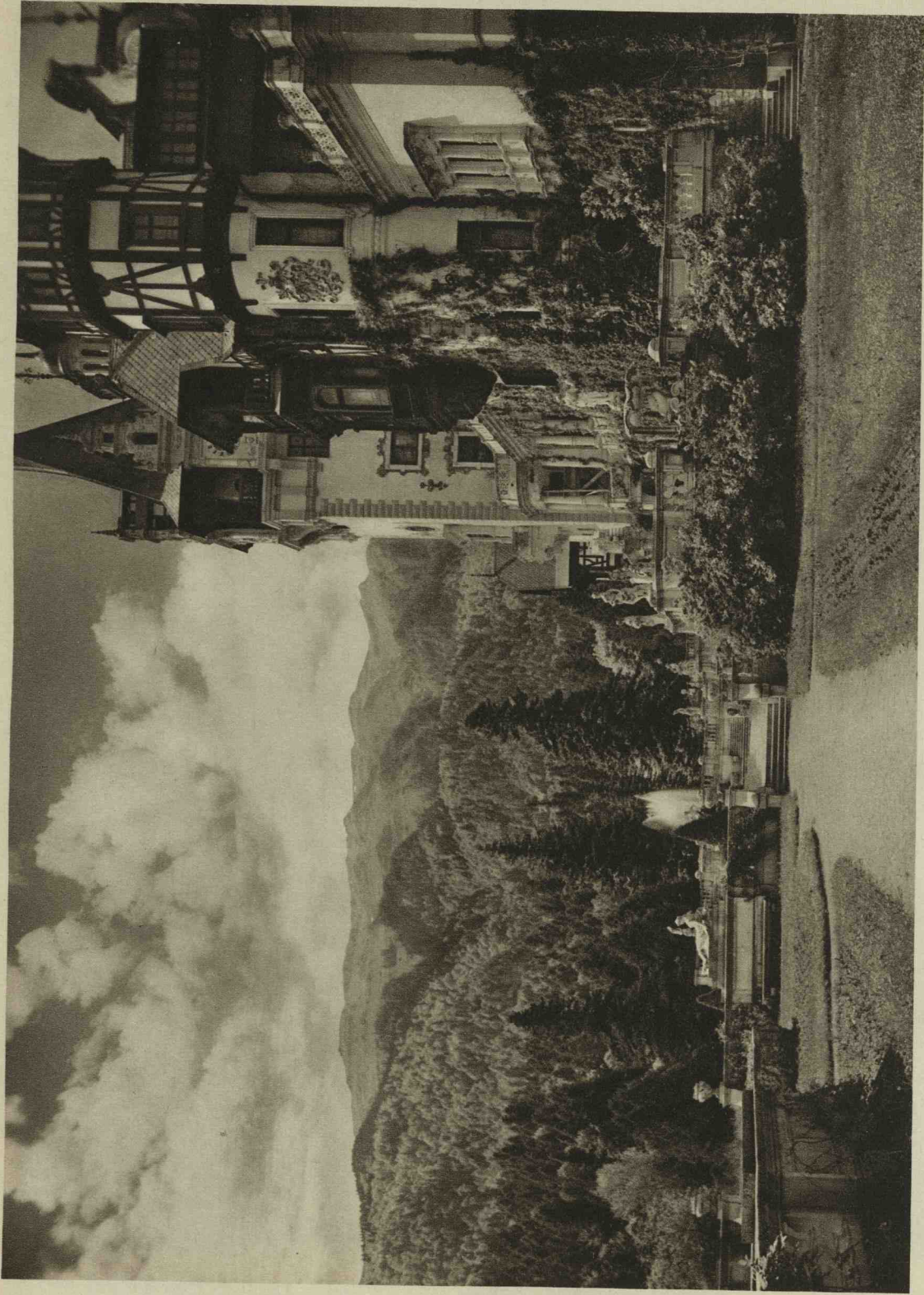
Șabla 131
Șălcuia de Jos 280, 293, 302, 304
Șăliște 196
Sânta Maria 255
Sătâlmaș 140, 148
Sibiu 174—176
Sighișoara 169, 170
Siliștră 137
Sinaia 2—5
Stei 303

Tătaru 6
Teke 143
Tismana 33

Tomești 222
Topolovăț 252
Troite 35—37, 223, 225, 226
„Tropaeum Trajani“ 145
Turda 285
Turtucaia 125, 126, 132

Ususău 250

Vădeni 12
Vălcov 70—71
Vălișoara 263—265
Vidra de Jos 281, 284
Vijnița 109
Viscri 172, 211, 215, 216, 269
Voinești 28
Voiteg 246
Voroneț 100
Vorumloc 205
Zamka 101

Königsschloß
The Royal Castle

Sinaia

Castelul Regal
Le Château Royal

Mönche im Kloster
Monks in the Monastery

Sinaia

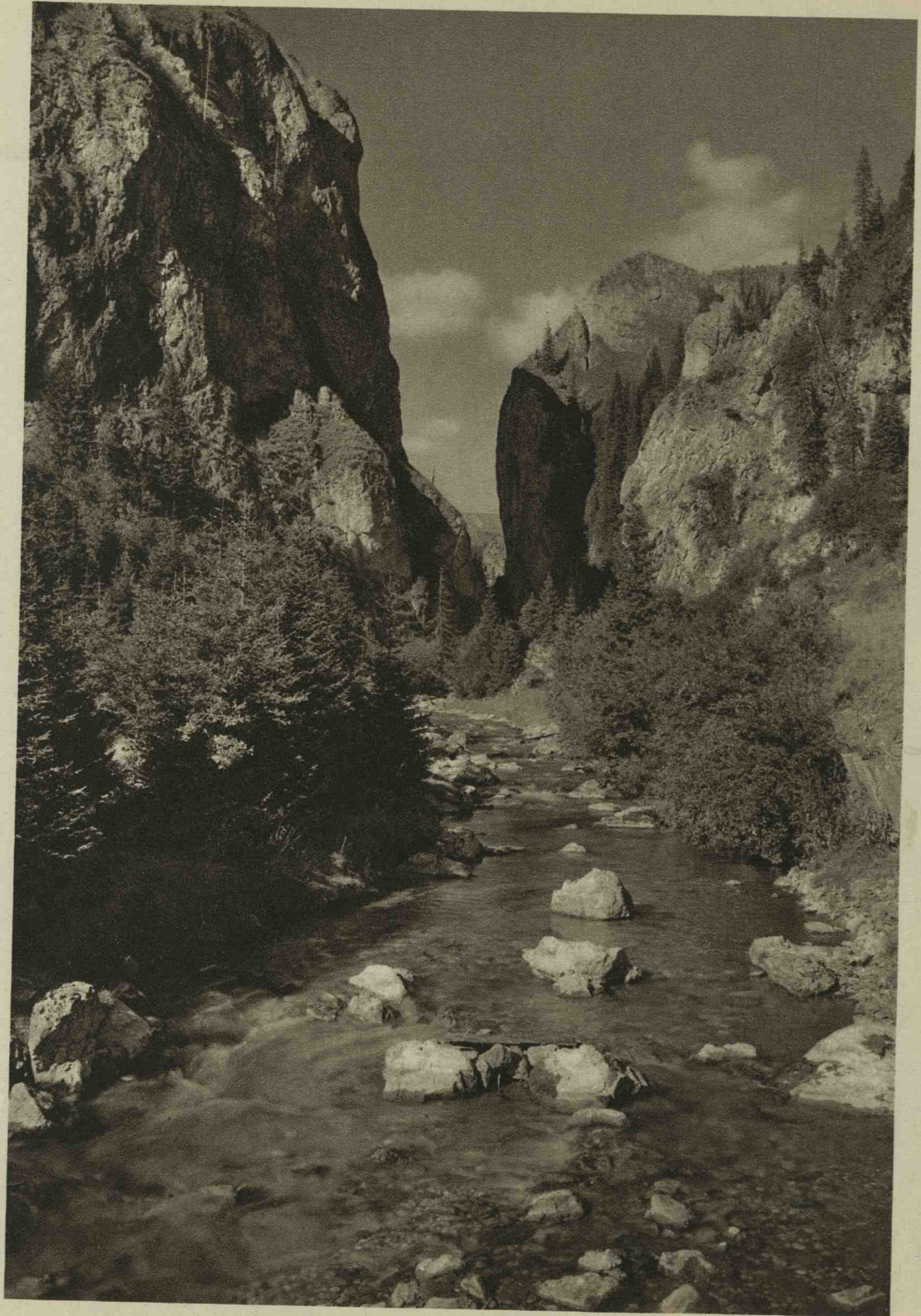
Călușări la Mănăstire
Moines au Couvent

Klostertor
Monastery, Gate

Sinaia

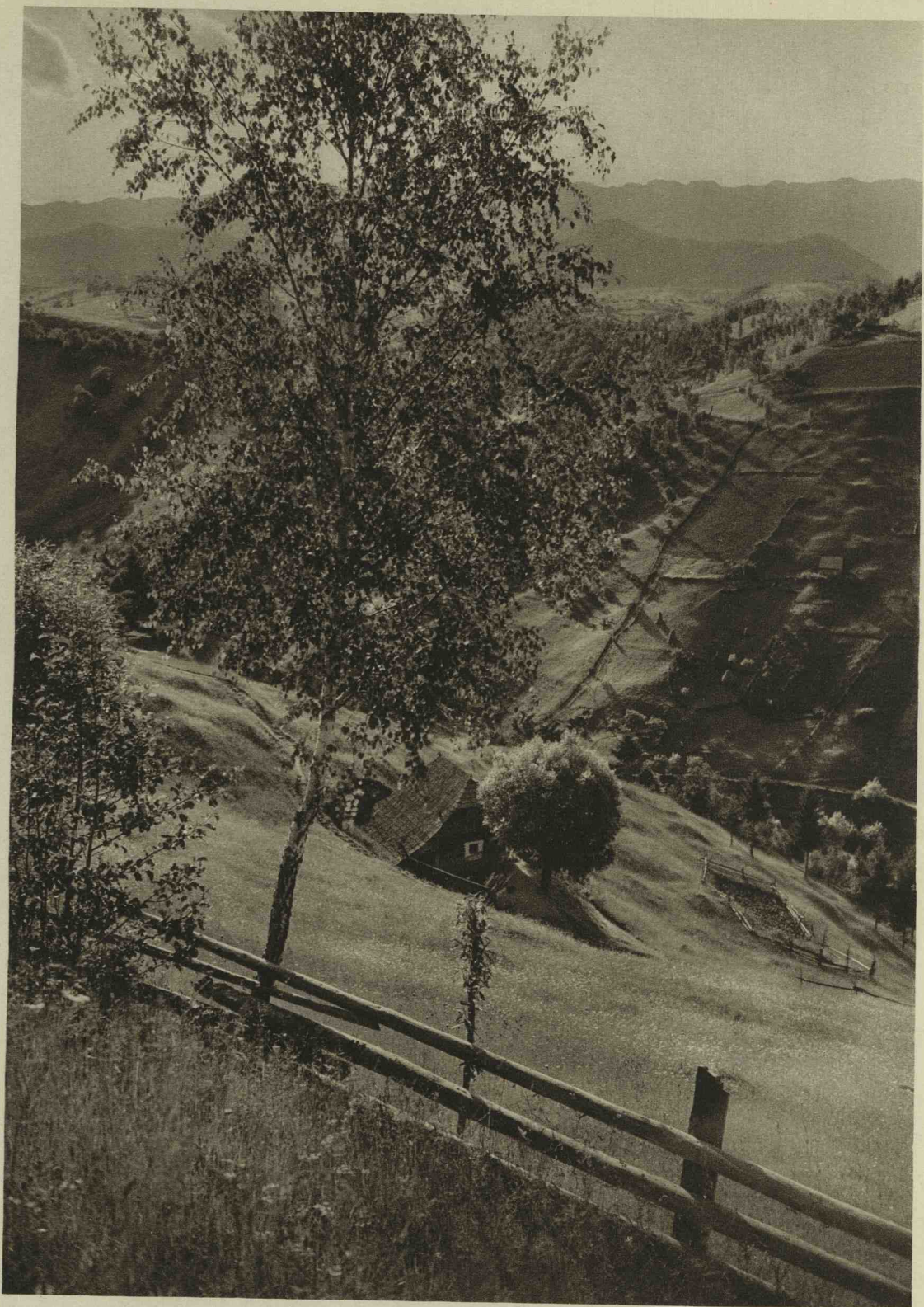
Clopotnița Mănăstirii
Portail du Monastère

Karpathen, Tătaru-Schlucht
The Carpathians, Tătaru gorges

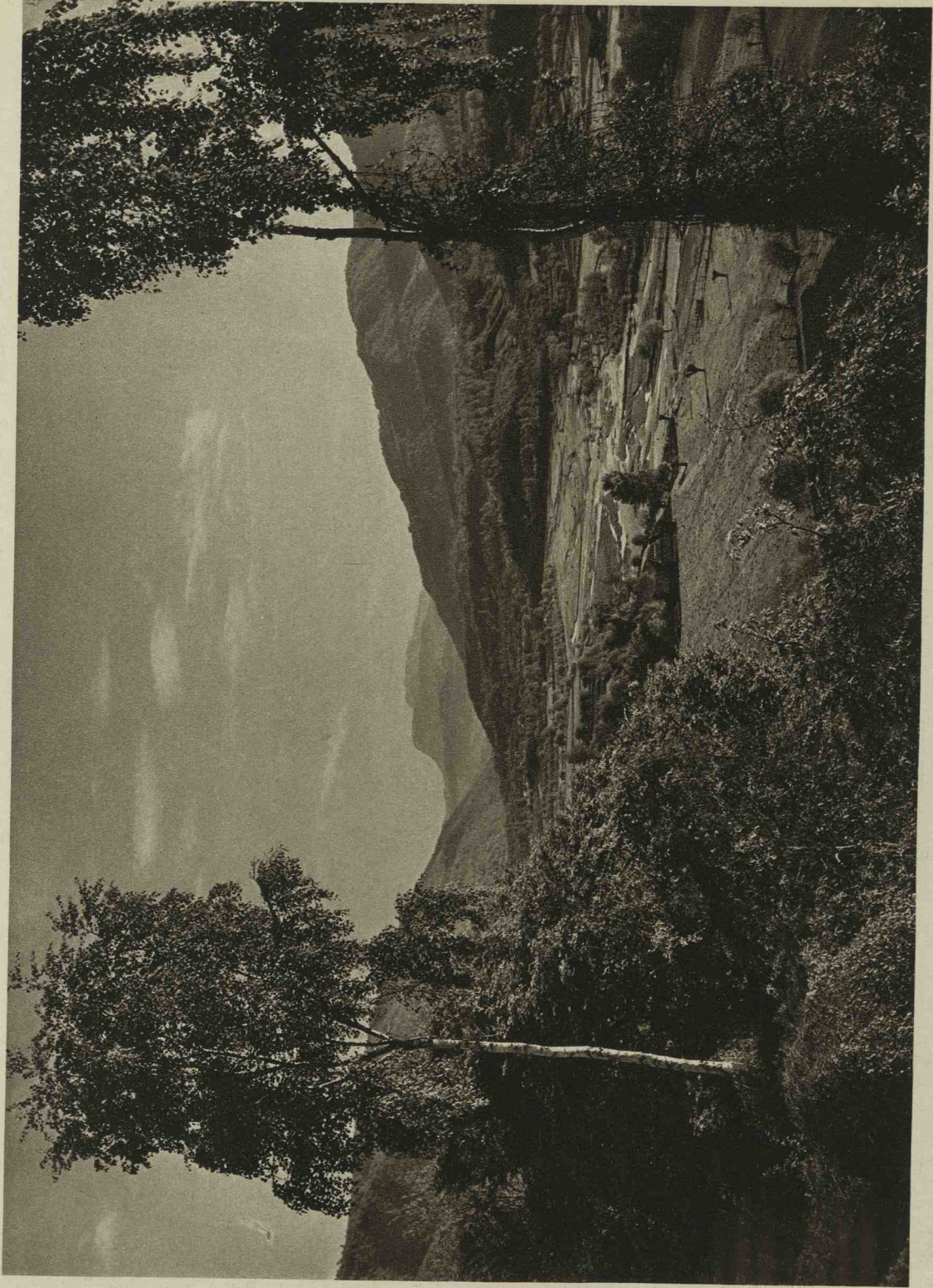
Cheile Tătaru în Carpați
Les Carpathes, Gorges du Tătaru

*Figura 23,
pag 6.*

Karpathen bei Rucăr
The Carpathians at Rucăr

Carpații la Rucăr
Les Carpathes à Rucăr

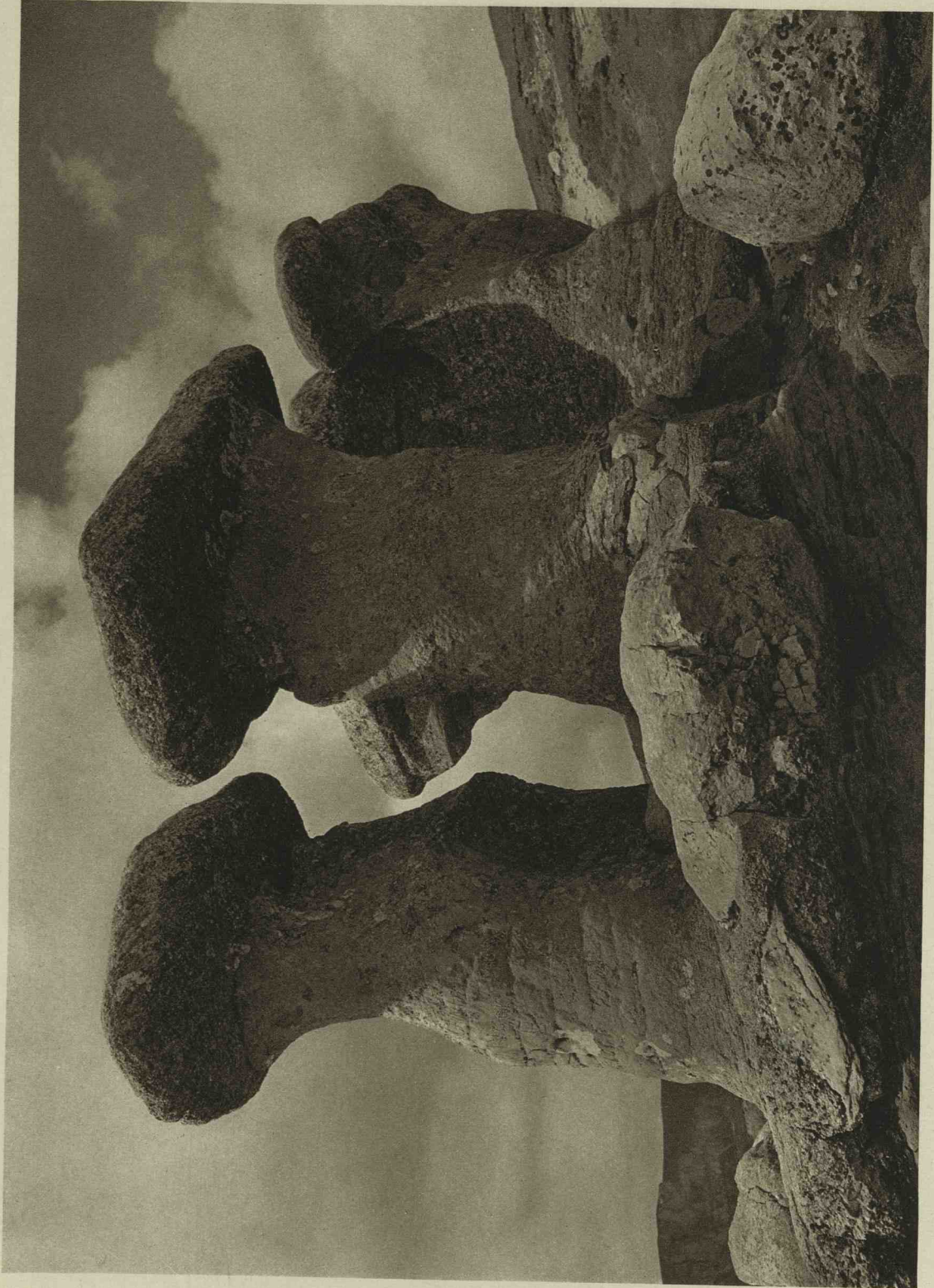

Dâmbovitatal

Valley of the Dâmbovița

Valea Dâmboviței

Vallée de la Dâmbovița

Die „Babele“ auf dem Butschetsch
„Babele“ in the Bucegi-Mountains

„Babele“ in Bucegi
„Babele“ à la montagne de Bucegi

Fig. n° 7. La pag 2.

Băuerin
Peasant woman

Cornea

Tărăncă
Paysanne

Băuerin
Peasant woman

Aricani

Tărăncă
Paysanne

Bauernpaar

Peasants

Vădeni

Fig. n° 14. pag. 4.

Frauentracht

Costumes

Rucăr

Fig. 24. pag. 6.

Port femeesc național

Costumes nationaux

Radu-Negrukirche
Radu-Negru-Church

Câmpulung

Biserica Radu-Negru
Eglise de Radu-Negru

Câmpulung

Măldărești-Cula

Kloster Cornetu
Cornetu Monastery

Mănăstirea Cornetu
Monastère de Cornetu

Alte Kirche
Old Church

Curtișoara

Biserică veche
Vieille église

Kloster Cozia
Cozia Monastery

Mănăstirea Cozia
Monastère de Cozia

Im Kloster Cozia
At the Cozia Monastery

La Mănăstirea Cozia
Au Monastère de Cozia

Im Kloster Horezu
At the Horezu Monastery

La Mănăstirea Horezu
Au Monastère de Horezu

Kloster Horezu
Horezu Monastery

Mănăstirea Horezu
Le Monastère de Horezu

Im Kloster Horezu

At the Horezu Monastery

La Mănăstirea Horezu

Au Monastère de Horezu

In der Kirche des Klosters Horezu
Interior of Horezu Monastery

Interior la Mănăstirea Horezu
Intérieur du Monastère de Horezu

Kirche
Church

Căineni

Biserică
Eglise

28

29

28 Voinești

Bauernhäuser
Peasant houses

29 Călimănești

Căse țărănești
Maisons de village

*Fig 16
la pagina 4.*

30

31

30 Curtișoara

31 Robești

Bauernhäuser
Peasant houses

Case țărănești
Maisons de village

Bäuerinnen
Peasant women

Drăgoeni

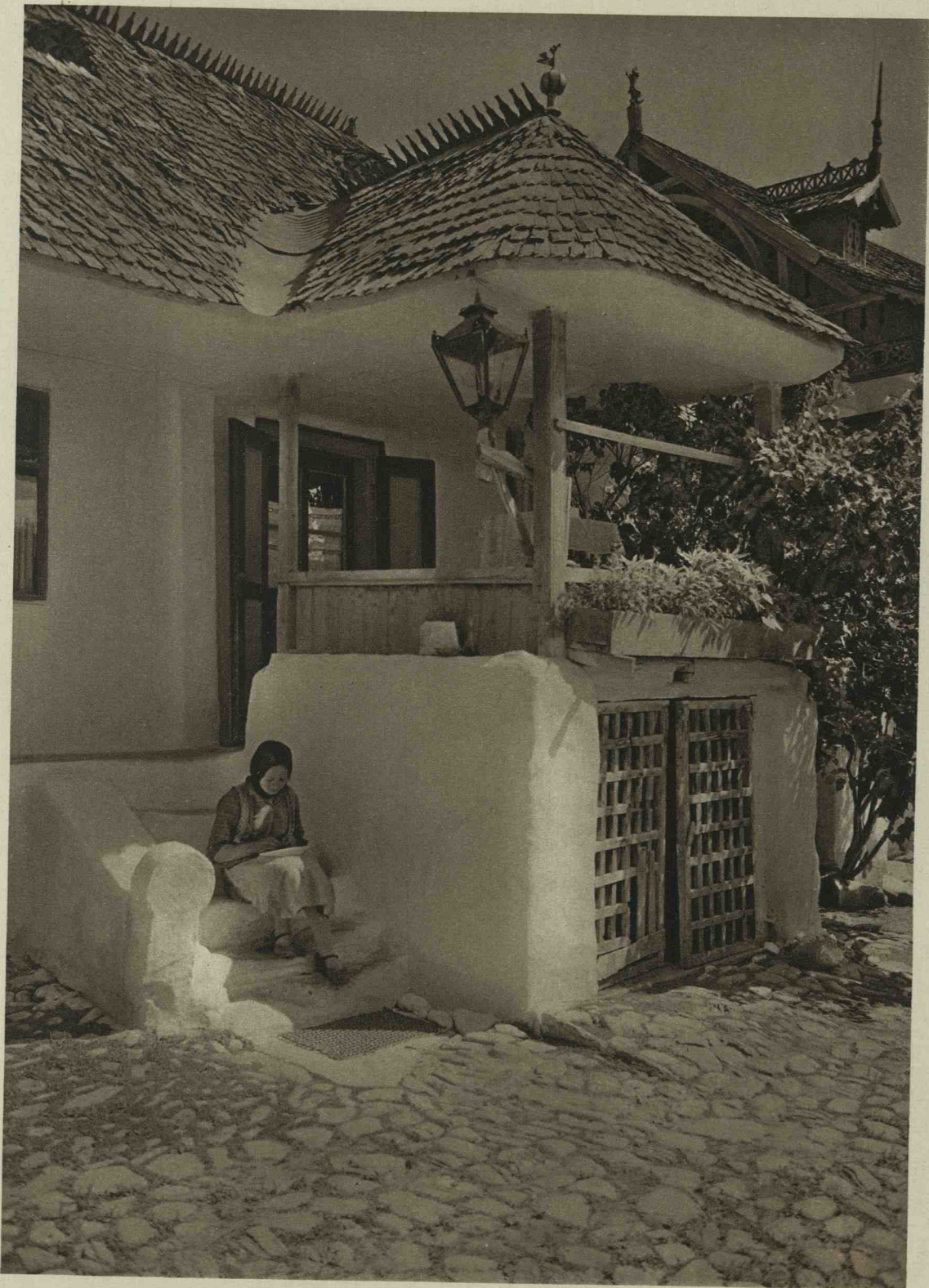
Țărănci
Paysannes

Spinnerinnen
Spinners

Tismana

Femei torcând
Filcuses

Bauernhausvorhalle
Porch of a farmhouse

Breaza

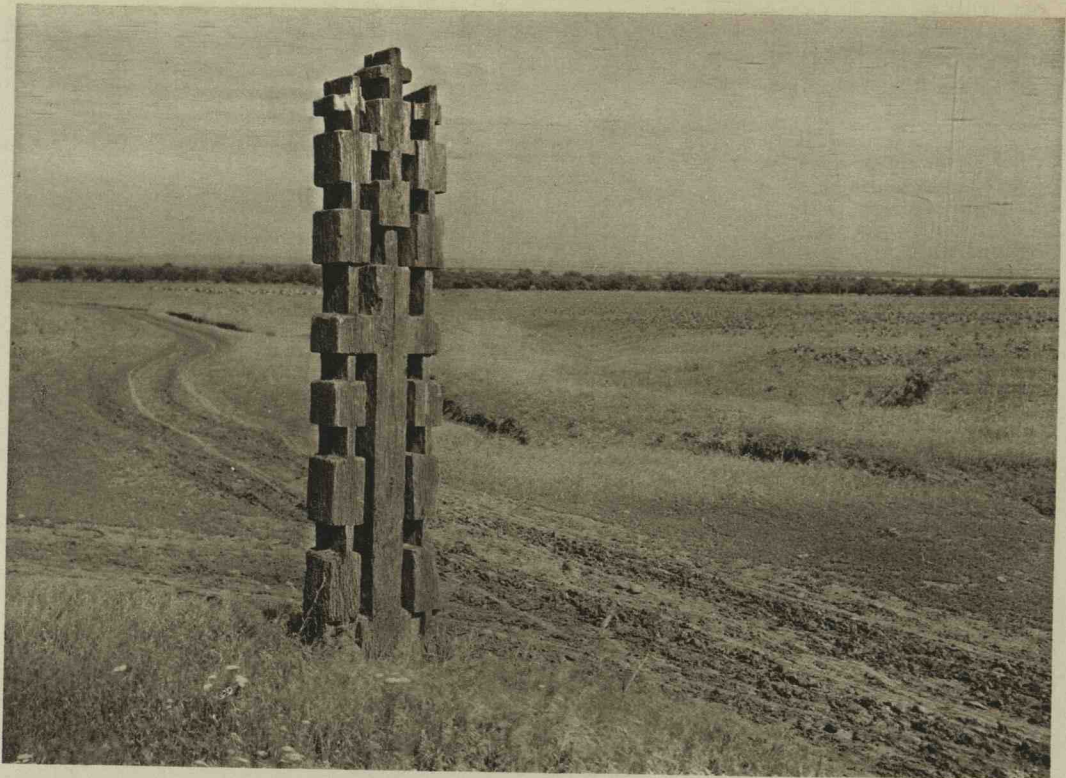
Pridvor
Porche d'une ferme

Votivkreuz
Votive Cross

Curtișoara

Troiță
Croix votive

36

37

Kreuze

Crosses

Troițe

Croix

38

Friedhöfe
Cemeteries

39

Cimitire
Cimetières

40

Friedhöfe
Cemeteries

41

Cimitire
Cimetières

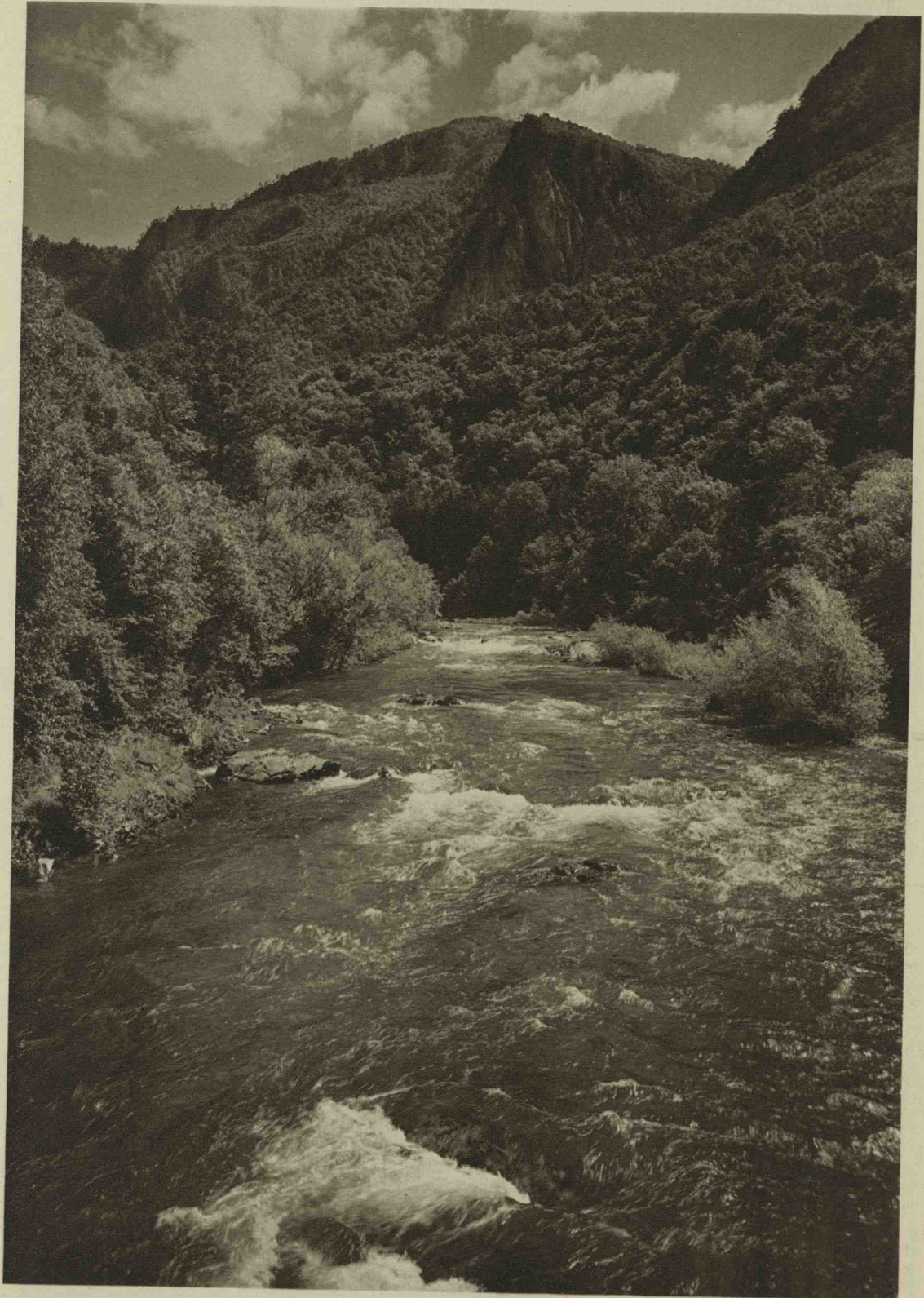
42

Friedhöfe
Cemeteries

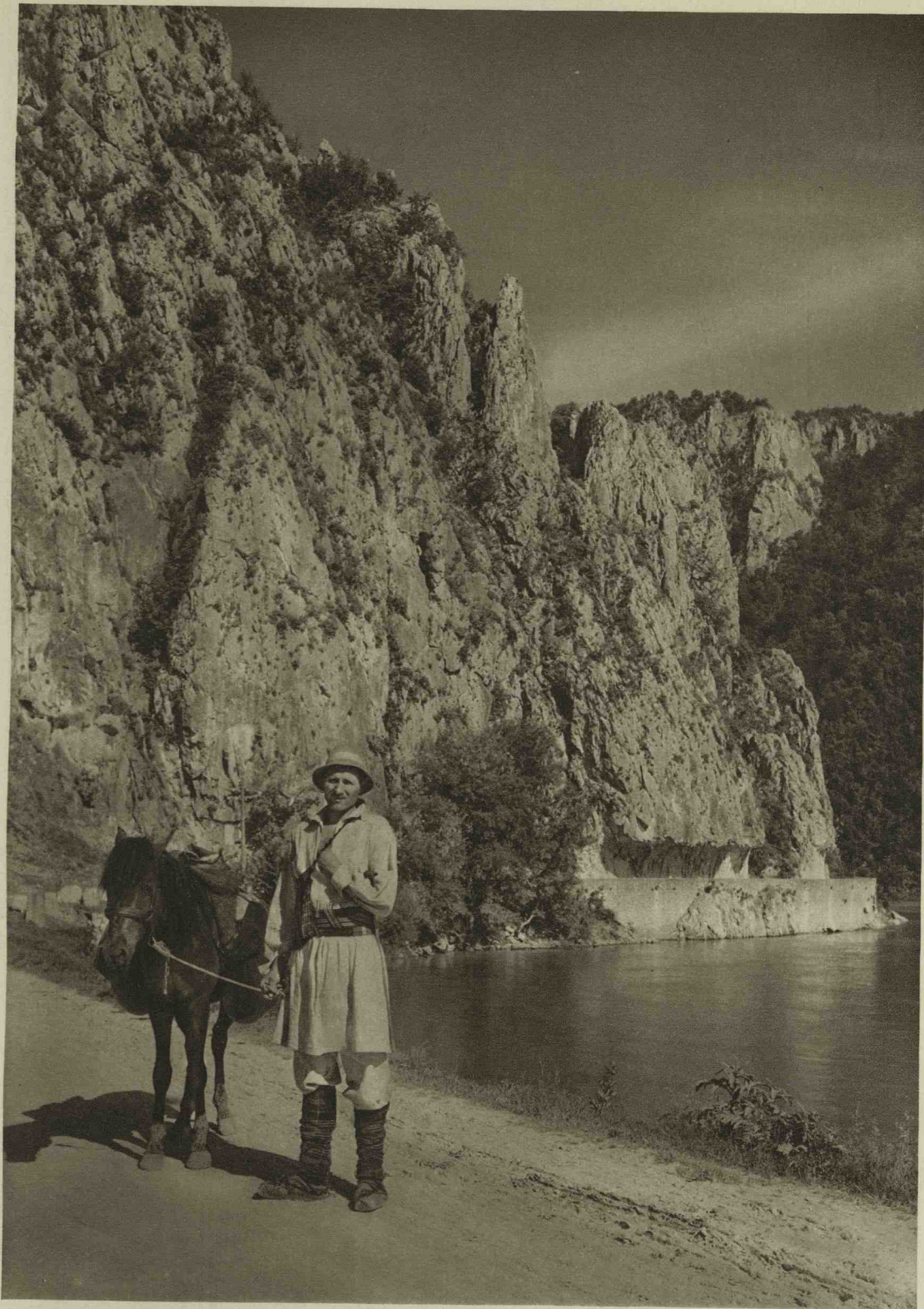
43

Cimitire
Cimetières

Cernatal
Cerna Valley

Valea Cernii
Vallée de la Cerna

Donau, Kasanpaß
The Danube at Cazane

Dunărea la Cazane
Le Danube à Cazane

Donau: Am Eisernen Tor

Danube: The Iron Gates

Dunărea la Porțile de Fier

Le Danube aux Portes de Fer

Die Donau bei Drencova
The Danube near Drencova

Dunărea la Drencova
Le Danube à Drencova

Bauernhof
Farm

Burila

Curte țărănească
Farm

Bauernhaus
Peasant house

Copăciu

Casă țărănească
Maison paysanne

Fig. 29
La pag. 8.

Fig 308.
L. pos.

50

Obdach für Feldarbeiter
Shelters for labourers

51

Adăposturi la câmp
Abris de laboueurs

52

Zigeuner
Gipsies

53

Țigani
Tziganes

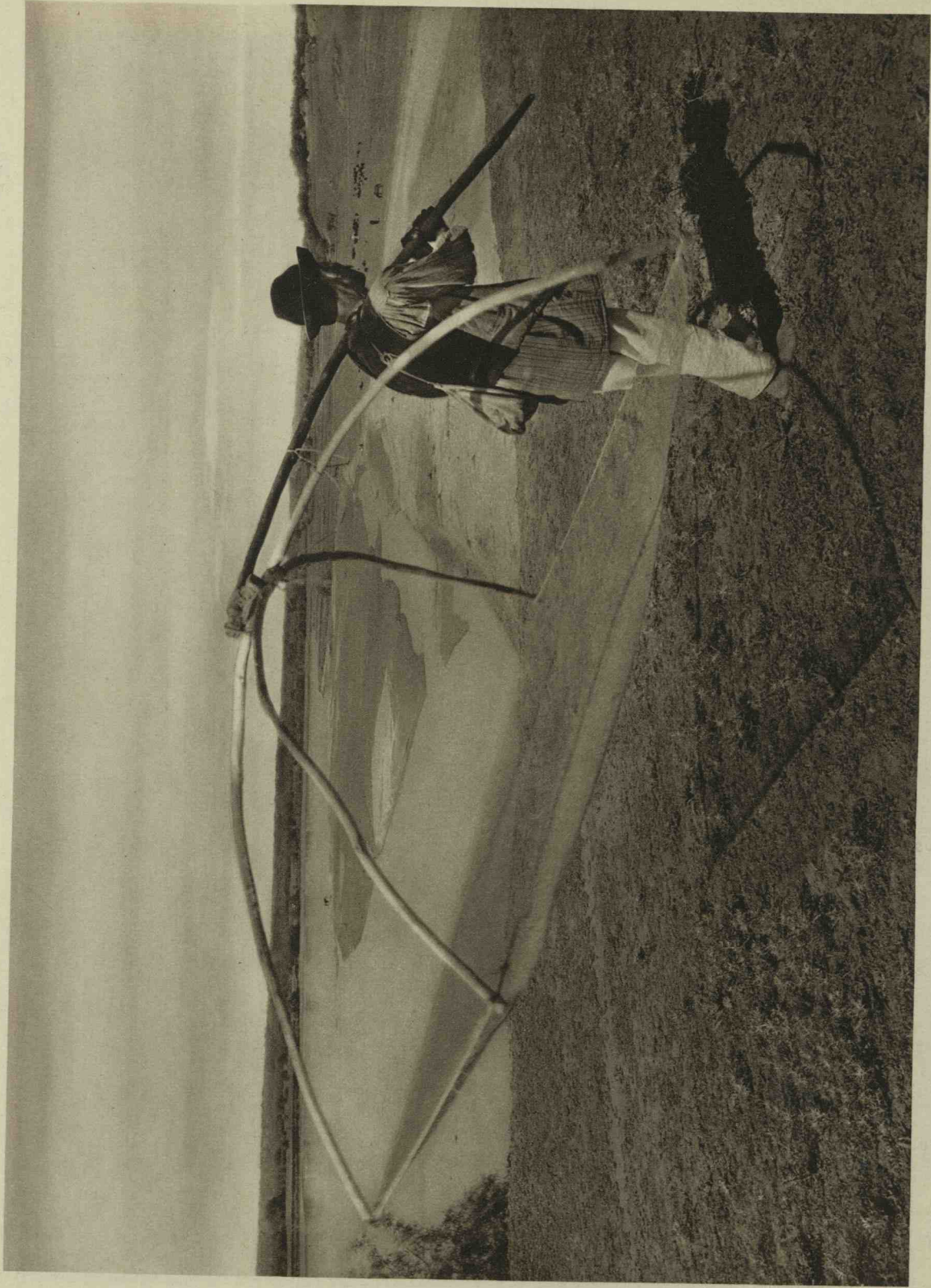
Am Ziehbrunnen
At the draw-well

Le put
Au puits

Am Ziehbrunnen
At the draw-well

La put
Au puits

Netzfischer an der Donau
Fisherman on the Danube

Pescar la Dunăre
Pêcheur au filet, sur le Danube

An der Donau bei Poteltu

On the Danube near Poteltu

Pe Dunăre la Poteltu

Sur le Danube à Poteltu

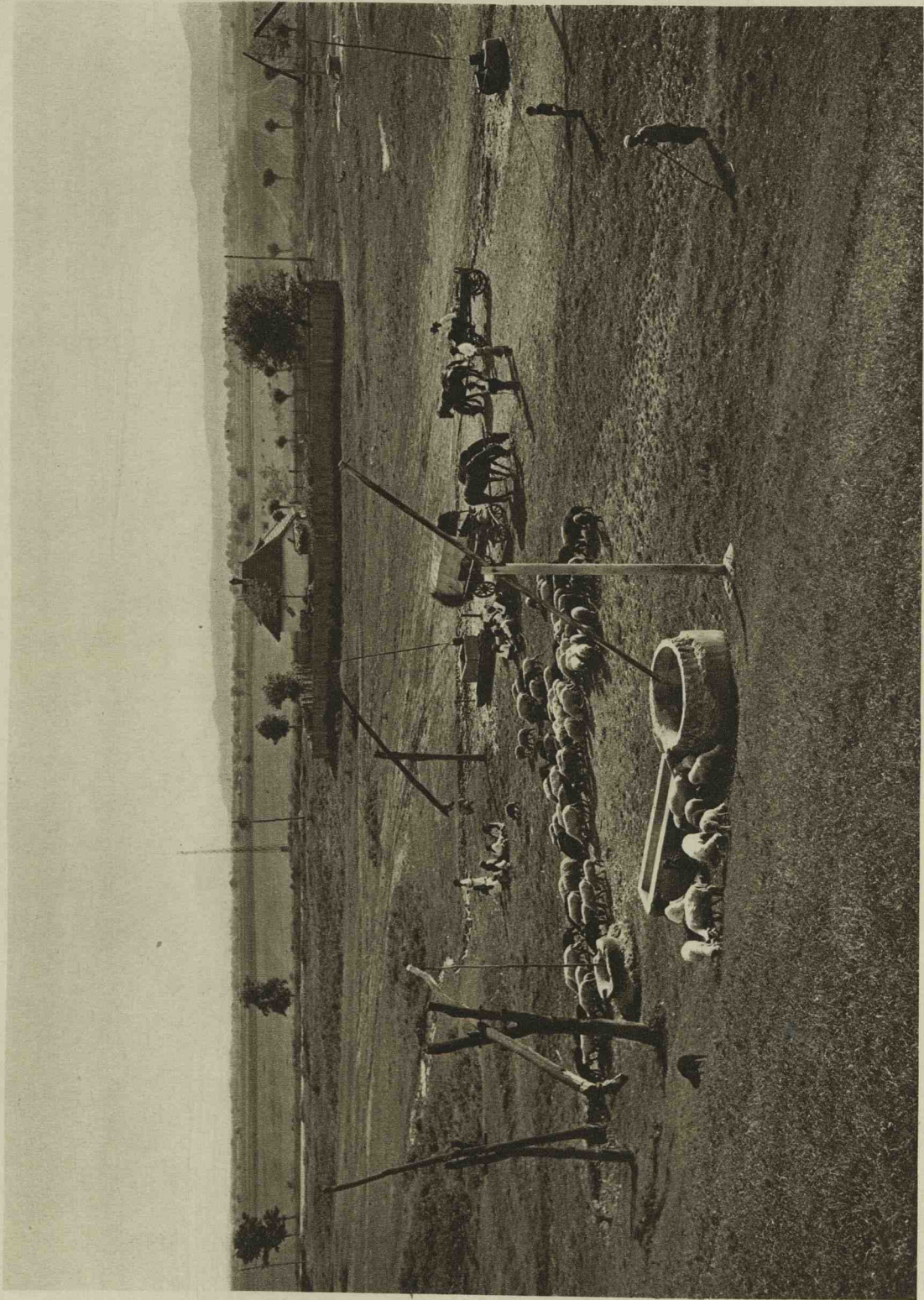

*Fig. nr. 15
la pag. 4.*

Schöpfrad
Scoop-wheel

Rouă de grădinar
Roue élévatoire

Ziehbrunnen im Prahovatal

Draw-wells in the Prahova valley

Puturi pe Valea Prahovei

Puits à bras dans la vallée de la Prahova

Handmühlen
Handmills

60

Râșnițe
Moulin à bras

61

Babadag-See

66

Lacul Babadag

The lake of Babadag

Le lac de Babadag

Fischlagerhäuser

Jurilofca

Cherhanale

Fish storehouses

67

Entrepôts de poissons

*Fig 33.
la pag. 9.*

Kanal im Donaudeelta

Canal in the Danube Delta

Fig 34. La 19.9.

Canal in Delta Dunării

Canal dans le Delta du Danube

Filipoiu-Kanal

Filipoiu Canal

Canalul Filipoiu

Le canal de Filipoiu

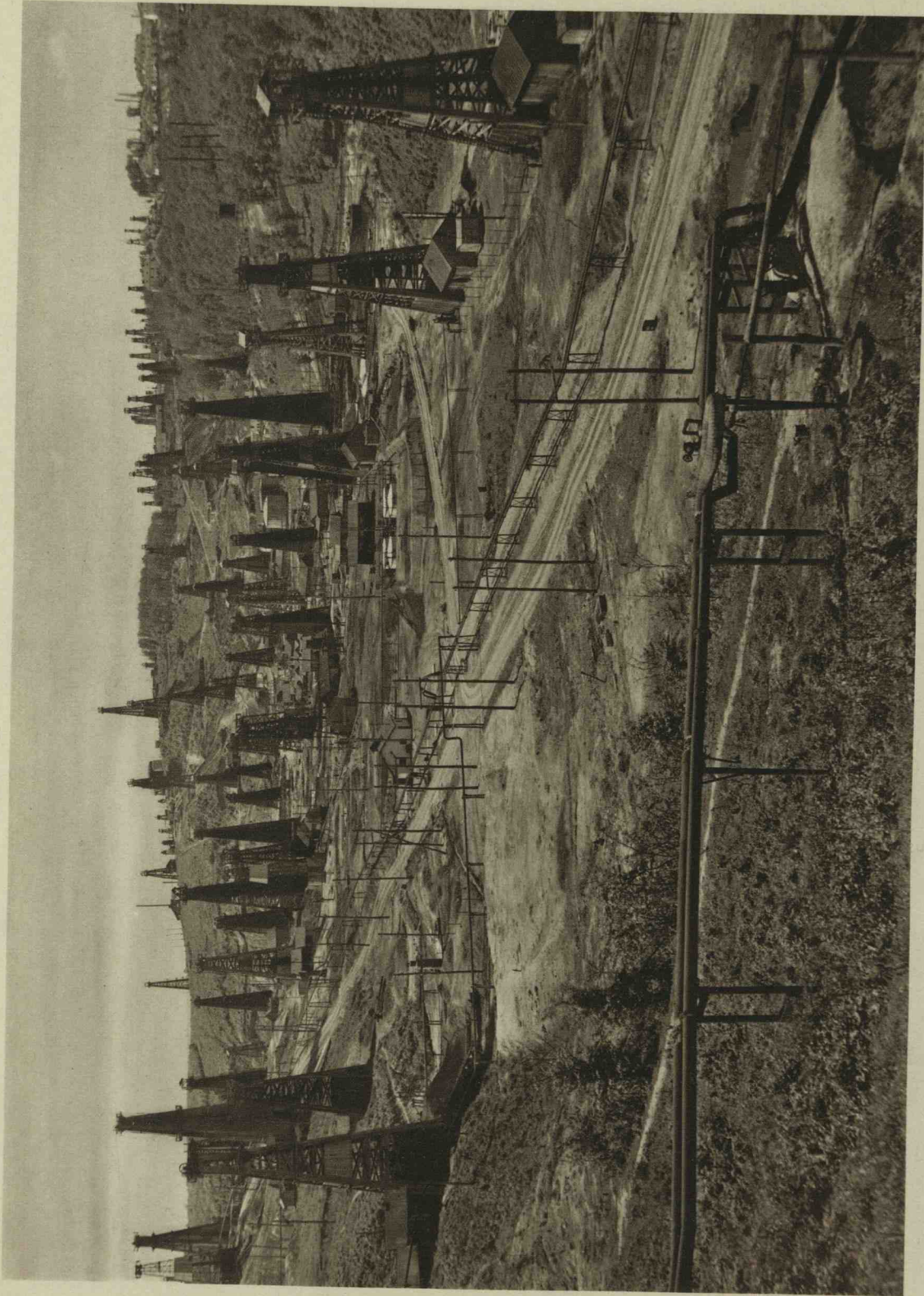
fig 58 la pag. 15

Válcov

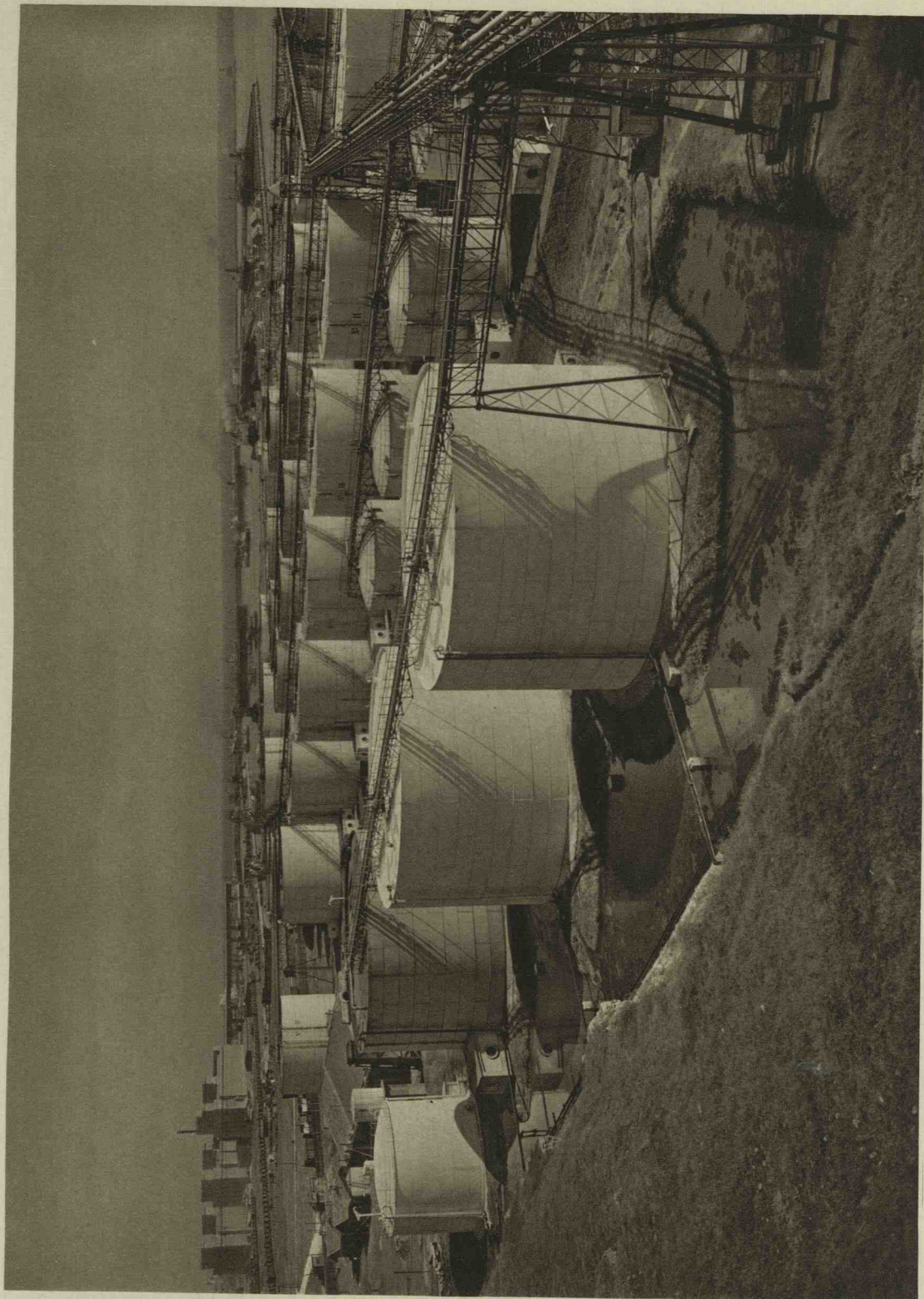
Válcov

Petroleumfelder
Oil-fields

Moreni

Scheleis de petrol
Champs de pétrole

Konstanza: Petroleumhafen

Constanța: Oil-harbour

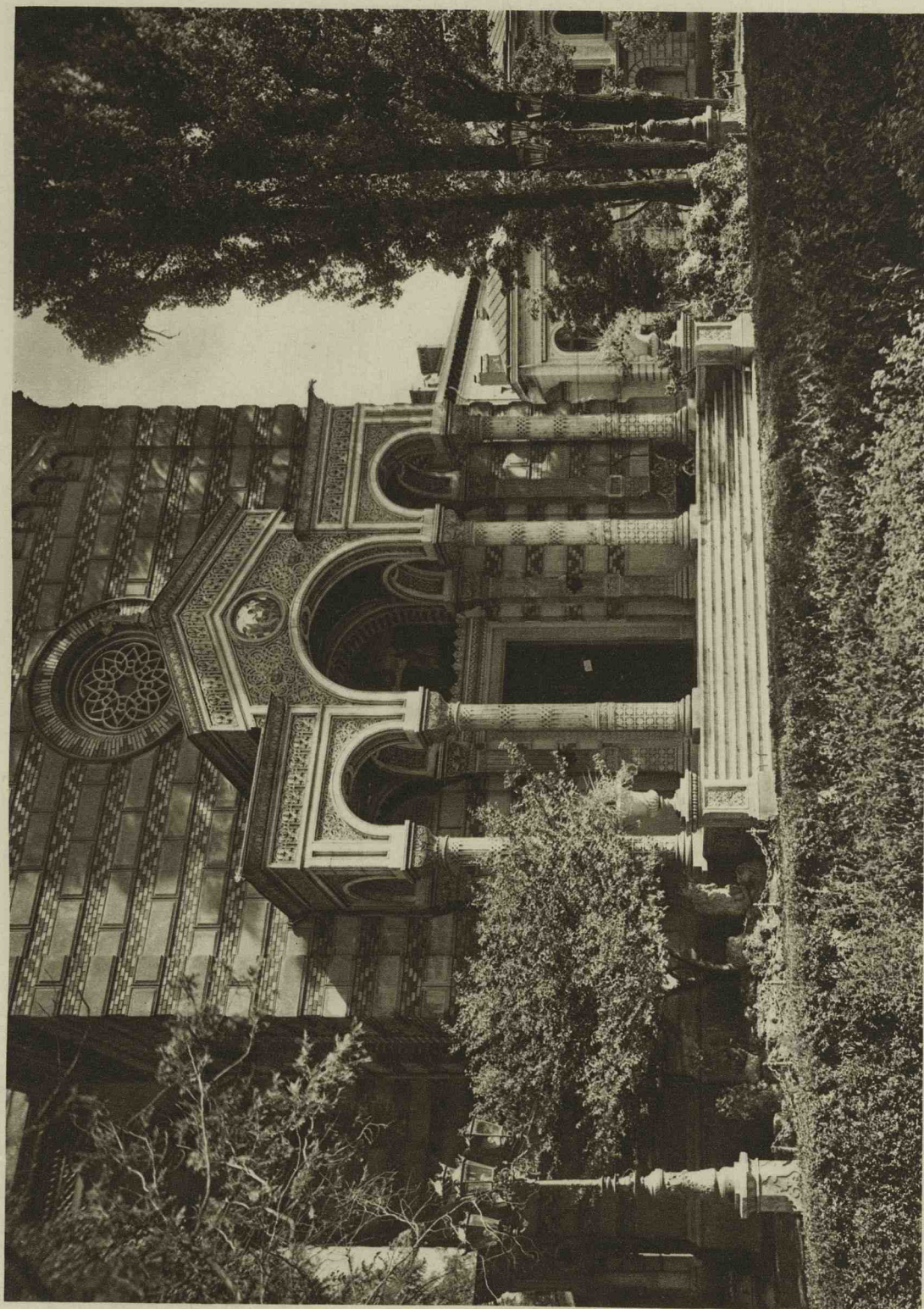
Constanța: Portul de petrol

Constanța: Port pétrolier

Bukarest: Athenäum
Bucharrest: Athenaeum

Bucureşti: Ateneul Român
Bucarest: L'Athénée roumain

Bukarest: Domnița-Bălașa-Kirche

Bucharest: Domnița Bălașa Church

București: Biserica Domnița Bălașa

Bucarest: L'église de Domnița Bălașa

Bukarest: Klosterkirche Văcărești

Bucharest: Văcărești Monastery, Church

București: Biserica Mănăstirii Văcărești

Bucarest: L'église du Monastère de Văcărești

Kirche Fundenii Doamnei
Fundenii Doamnei Church

Biserica Fundenii Doamnei
L'église de Fundenii Doamnei

Im Kloster Căldărușani
At the Căldărușani Monastery

La Mănăstirea Căldărușani
Au Monastère de Căldărușani

Bukarest: Im Kloster Văcărești

Bucharest: At the Văcărești Monastery

București: La Mănăstirea Văcărești

Bucarest: Au Monastère de Văcărești

Kloster Căldărușani
Căldărușani Monastery

Mănăstirea Căldărușani
Le Monastère de Căldărușani

Kloster Polovraci
Polovraci Monastery

Mănăstirea Polovraci
Le Monastère de Polovraci

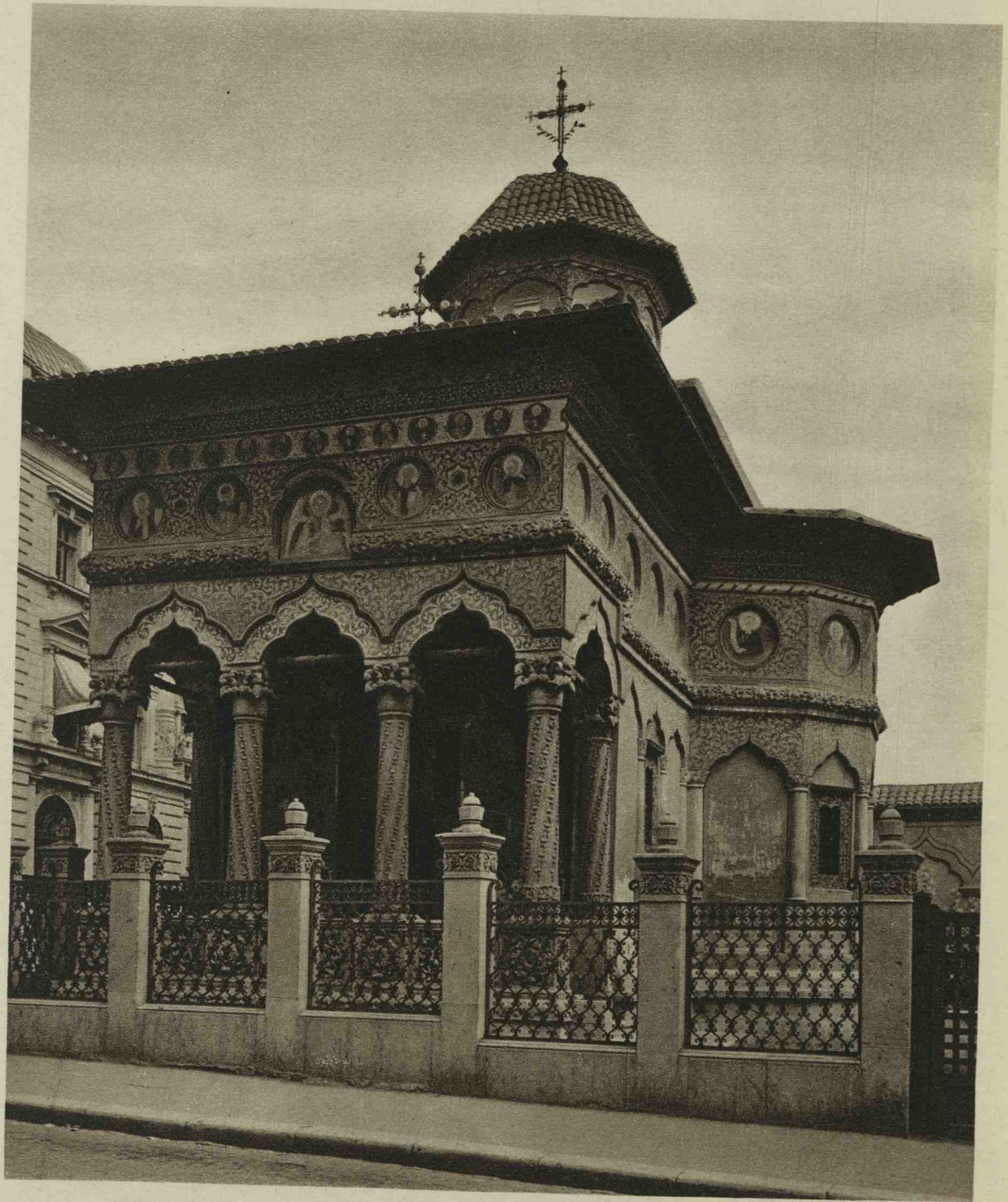
Schloß Mogoşoaia
Castle of Mogoşoaia

Castelul Mogoşoaia
Château de Mogoşoaia

Kloster Comana
Cloister of Comana

Mănăstirea Comana
Le Couvent de Comana

Bukarest: Stavropoleos-Kirche
Bucharest: Stavropoleos Church

București: Biserica Stavropoleos
Bucarest: Eglise de Stavropoleos

Jassy: Ruinen des Duca=Vodă=Bades

Jassy: Ruins of Duca=Vodă=Baths

Iași: Ruinele Băilor lui Duca Vodă

Jassy: Ruines des bains de Duca=Vodă

In der Klosterkirche Cetățuia
In the Cetățuia Monastery's Church

La Biserica Mănăstirei Cetățuia
Dans l'église du Monastère de Cetățuia

Säule in der Klosterkirche Văcărești

Column at the Văcărești Monastery's Church

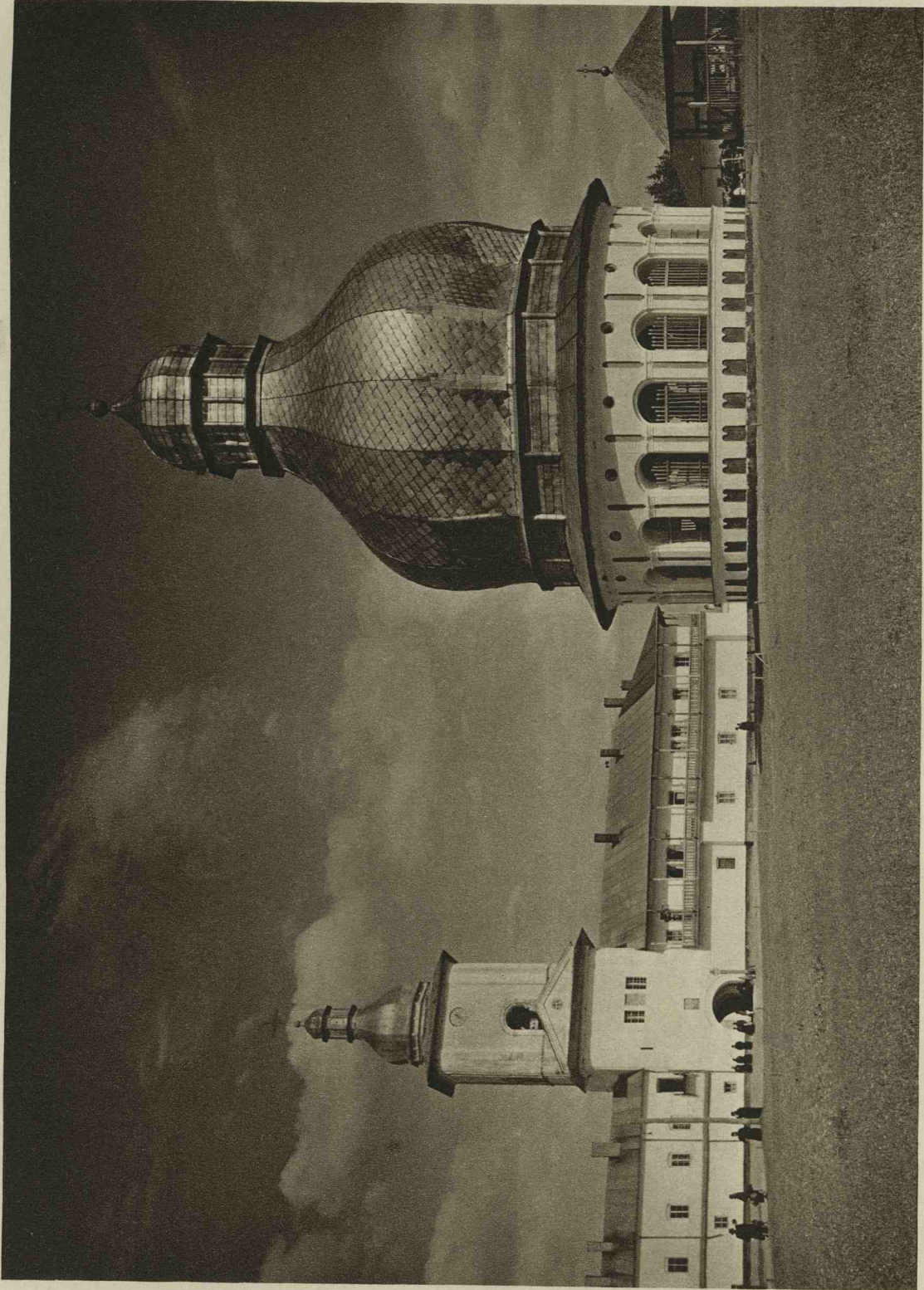
Coloane la Biserica Mănăstirii Văcărești

Colonne dans l'église du Monastère de Văcărești

Erzabt
Archimandrite

Arhimandrit
Archimandrite

Kloster Neamtu
Neamtu Monastery

Mănăstirea Neamtu
Monastère de Neamtu

Nonne mit Schlagholz
Nun with telling-wood

Asăpia

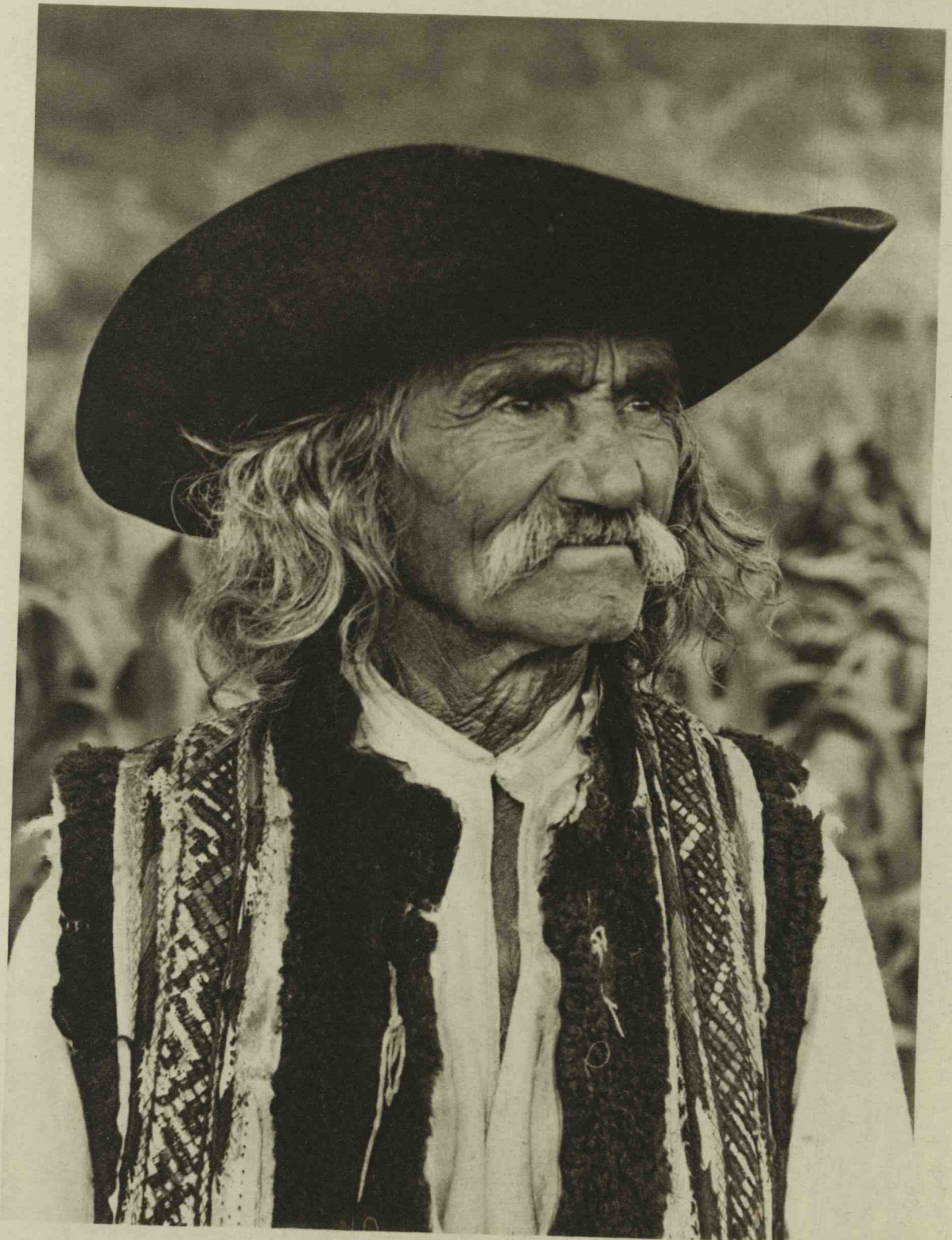
Călugăriță cu toacă
Religieuse avec bois d'appel

Hirt mit Horn
Shepherd with horn

Buciumaş
Berger au buccin

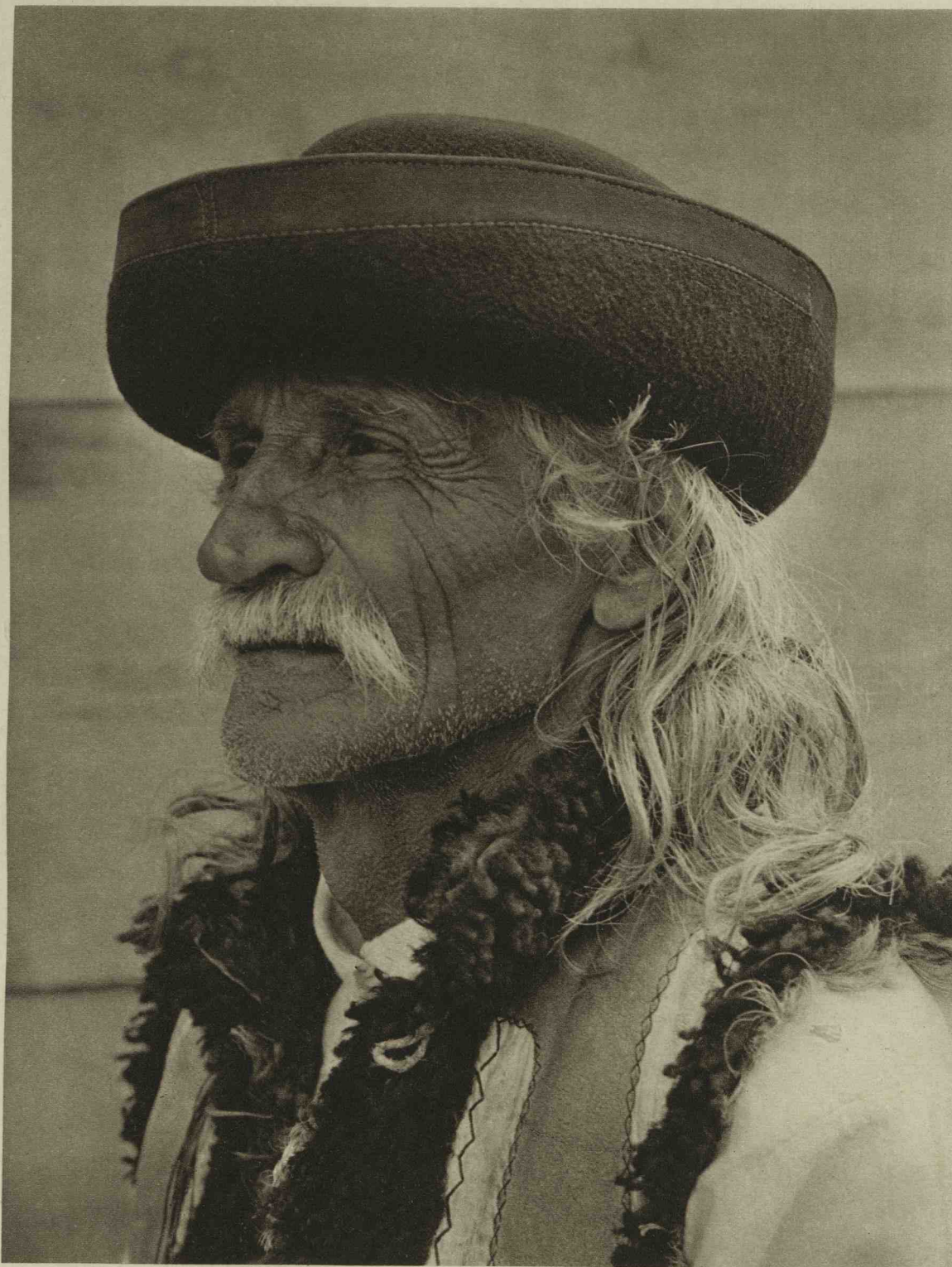
*Fig. 55
La pag. 14.*

Alter Bauer
Old peasant

Budești

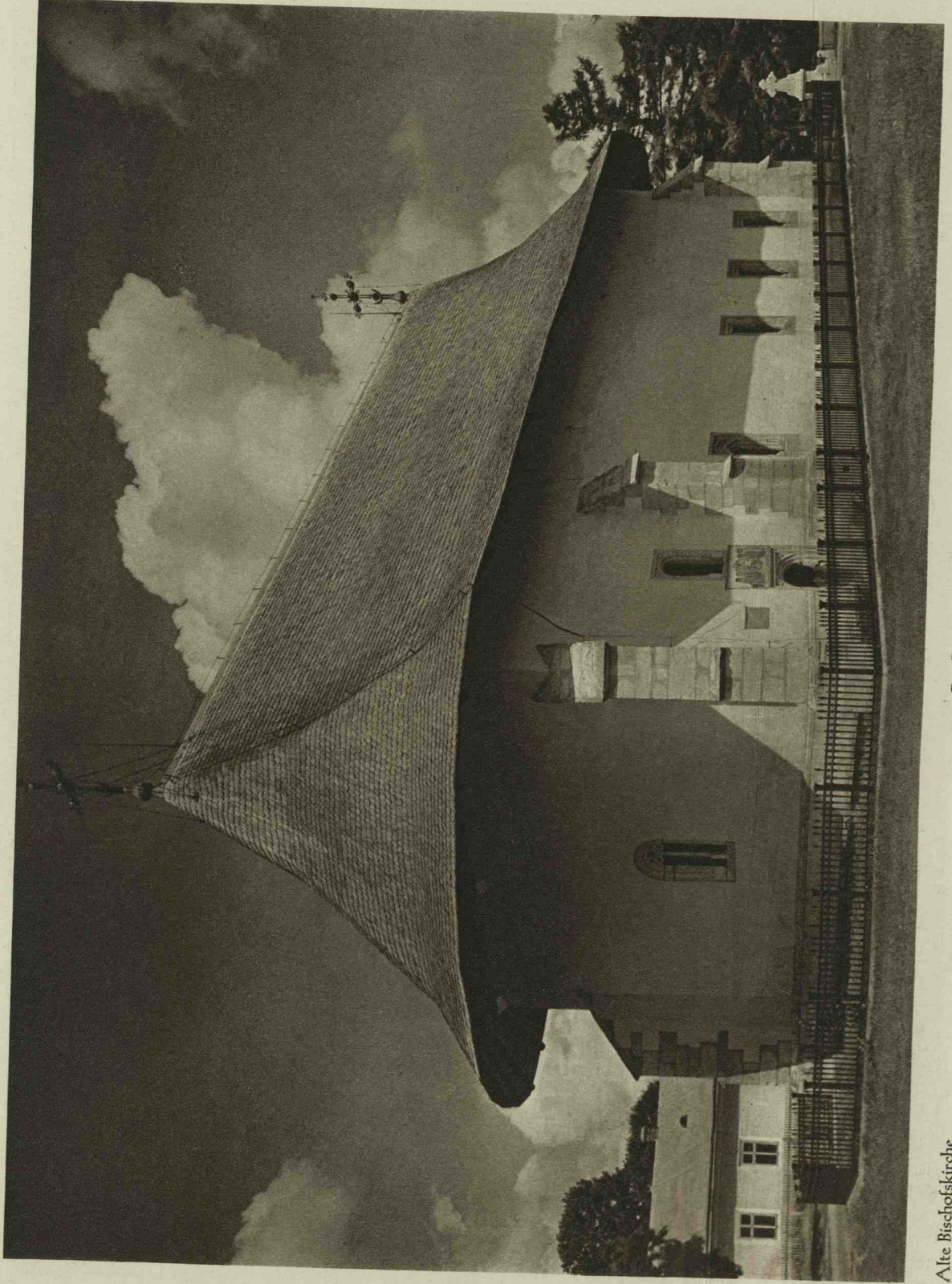
Țăran bătrân
Vieux paysan

Alter Bauer
Old peasant

Arbora

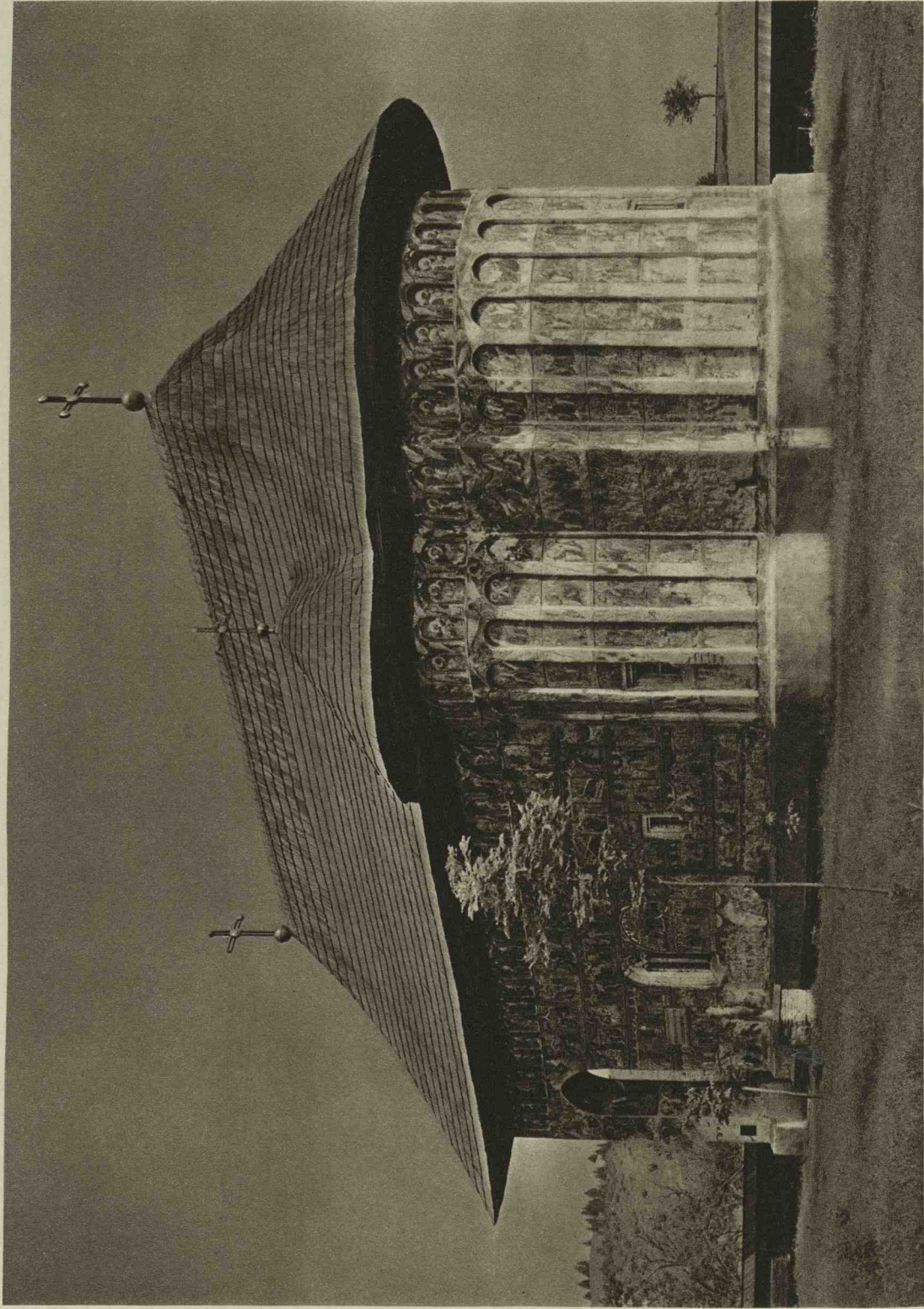
Țăran bătrân
Vieux paysan

Alte Bischofskirche
Old Episcopal Church

Rădăuți

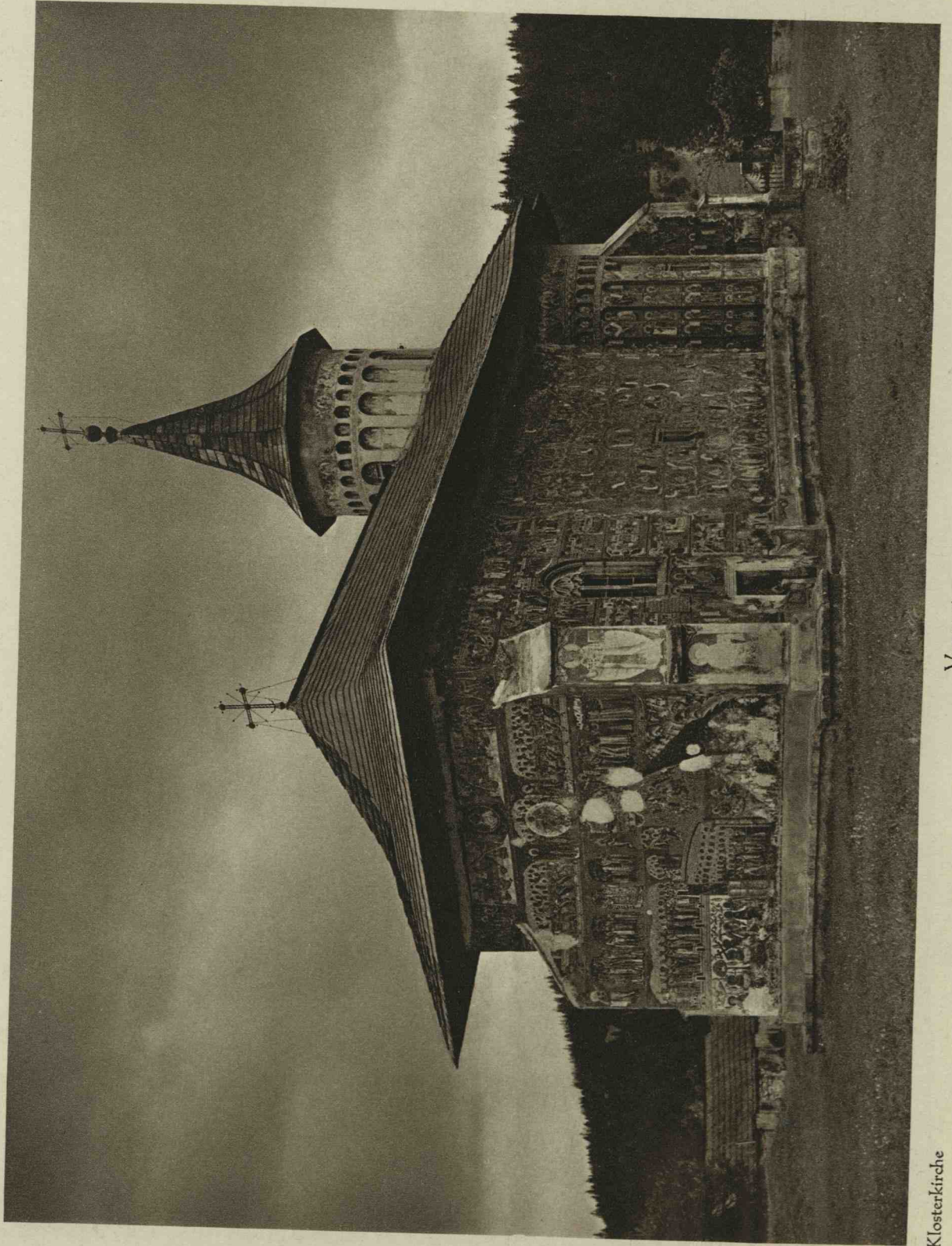
Episcopia veche
L'ancien Evêché

Kirche
Church

Cura Humorului

Biserica
L'eglise

Klosterkirche
Monastery, Church

Voronet

Biserica Mănăstirii
Eglise du Monastère

Kloster Zamka
Zamka Monastery

Mănăstirea Zamka
Monastère de Zamka

Außenfresken des Klosters Voronet

Exterior frescoes of the Voronet Monastery

Fresce exterioare la Mânăstirea Voronet

Fresques extérieures du Monastère de Voronet

Außenfresken des Klosters Voronet
Exterior frescoes of the Voronet Monastery

Fresce exterioare la Mănăstirea Voronet
Fresques extérieures du Monastère de Voronet

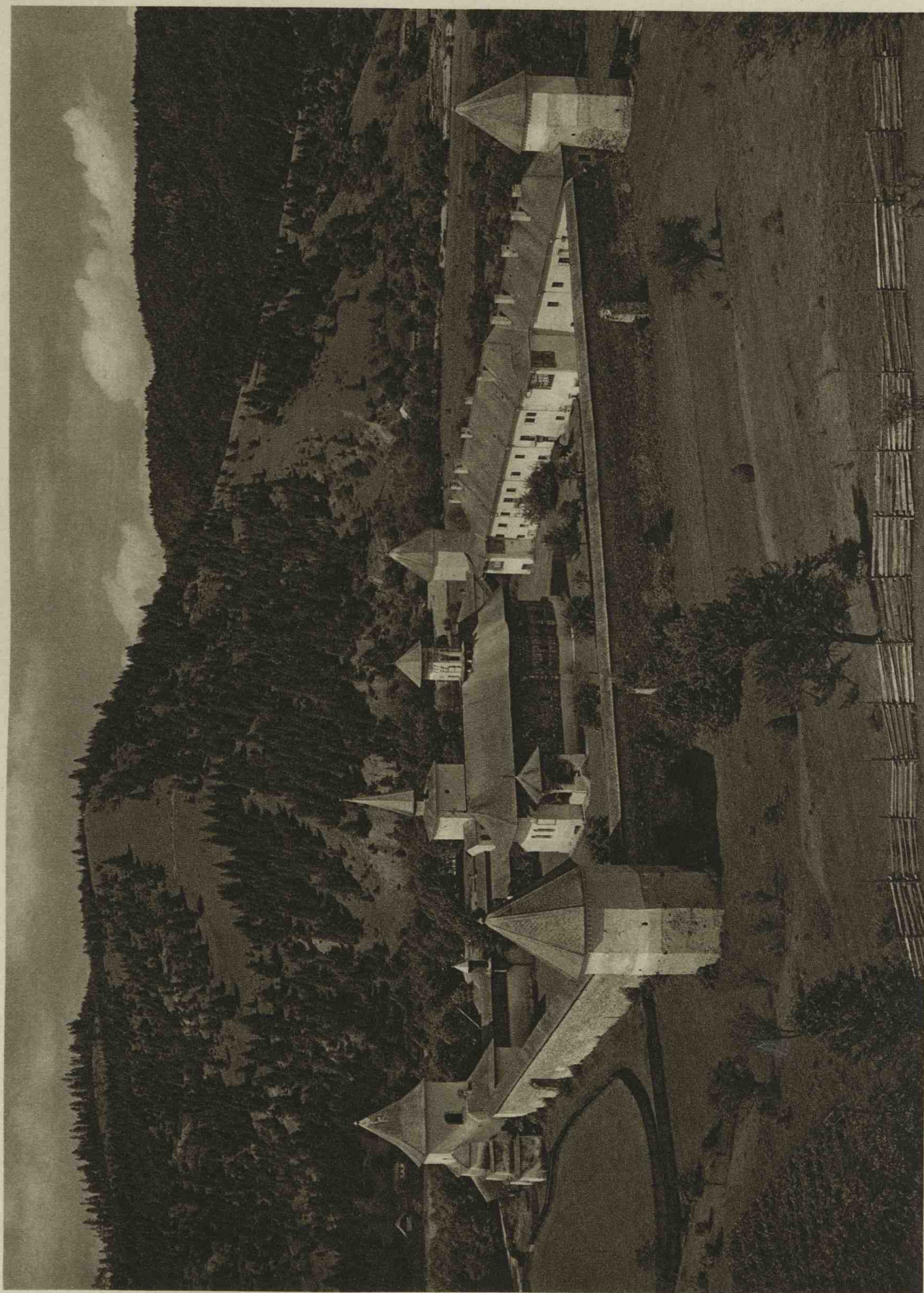

Mauer des Klosters Sucevița

Walls of the Sucevița Monastery

Zidurile Mănăstirii Sucevița

Murailles du Monastère de Sucevița

Kloster Sucevița
Sucevița Monastery

Mănăstirea Sucevița
Monastère de Sucevița

Kirche des Klosters Sucevița
Sucevița Monastery, Church

Biserica Mănăstirii Sucevița
Eglise du Monastère de Sucevița

Kirche
Church

Părhăuți

Biserica
L'église

Holzkirche
Wooden Church

Vijnița

Biserica de lemn
Eglise en bois

Ruthenische Klosterkirche
Ruthenian Convent Church

Fântâna Albă

Biserica Mănăstirii rutene
Eglise du Monastère ruthène

Kloster Putna
Putna Monastery

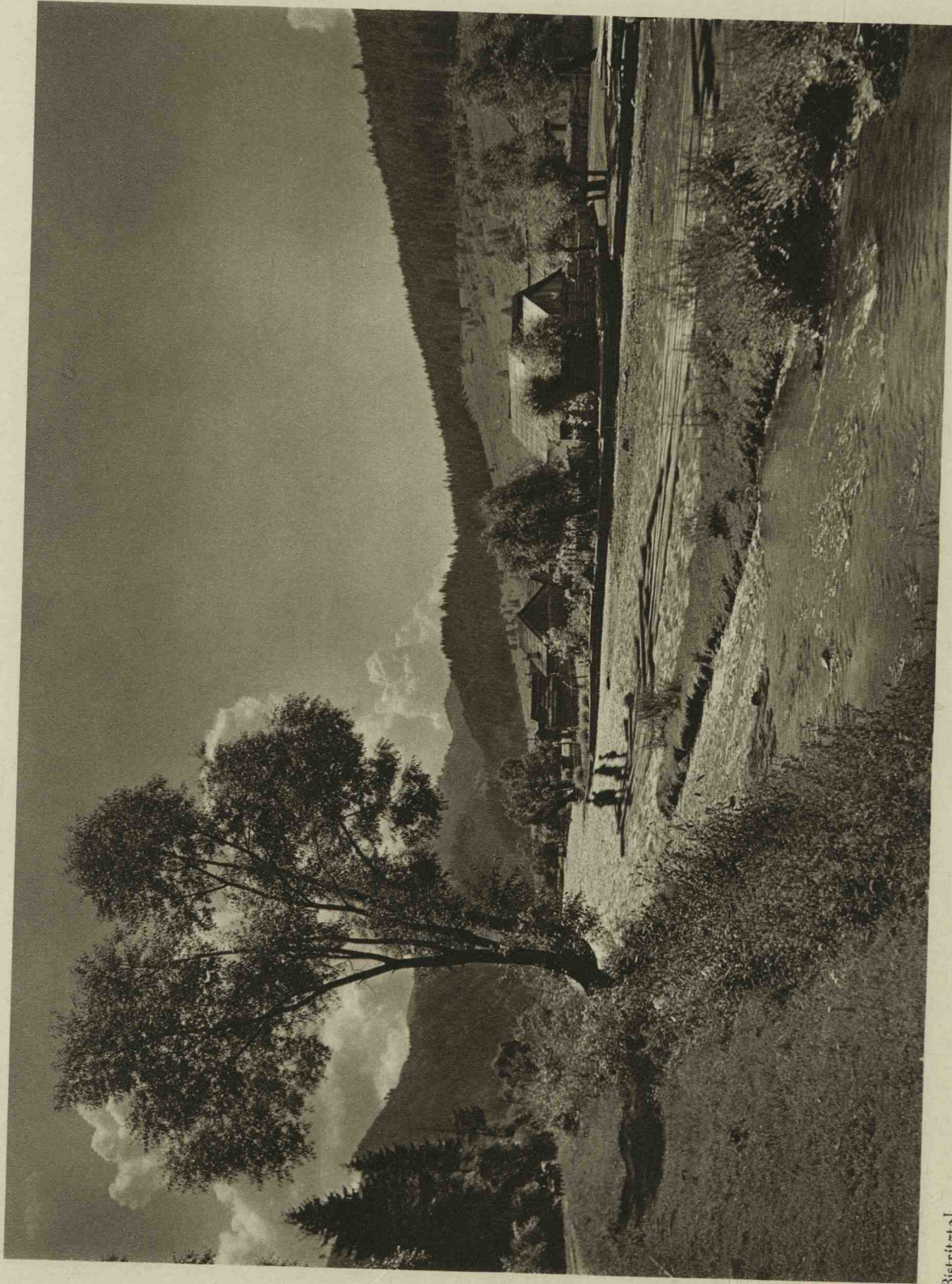
Mănăstirea Putna
Monastère de Putna

Holzkirche
Wooden Church

Carlbaba

Biserica de lemn
Eglise en bois

Bistriztal

Valley of the Bistrița

Cărlibaba

Fog. 54. pg. 14.

Valea Bistriței

Vallée de la Bistrița

Auf der Prislop-Höhe
On the top of the Prislop

Fg. 53
Pg. 14

Pe vârful Prislopului
Sur la crête du Prislop

Bessarabisches Bauernhaus
Peasant house in Bessarabia

Casă țărănească în Basarabia
Maison paysanne en Bessarabie

654
Fus
le pays

Gehöft
Homestead

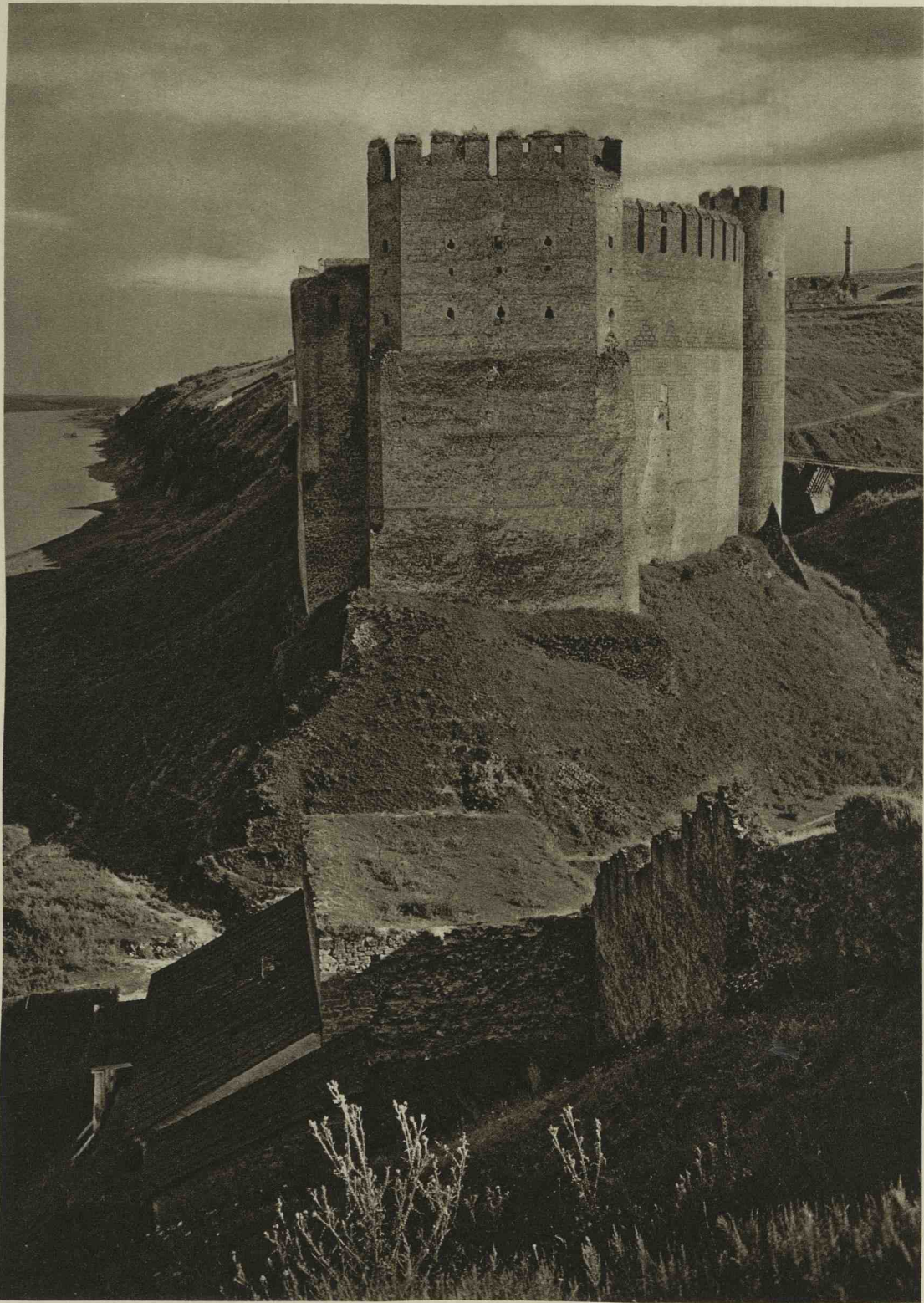
Leuseni

Curte Țărănească
Ferme

Burg Hotin (Bessarabien)
Hotin fortress (Bessarabia)

Cetatea Hotin (Basarabia)
Forteresse de Hotin (Bessarabie)

Burg Hotin
Hotin fortress

Cetatea Hotin
Forteresse de Hotin

Windmühlen in Bessarabien
Windmills in Bessarabia

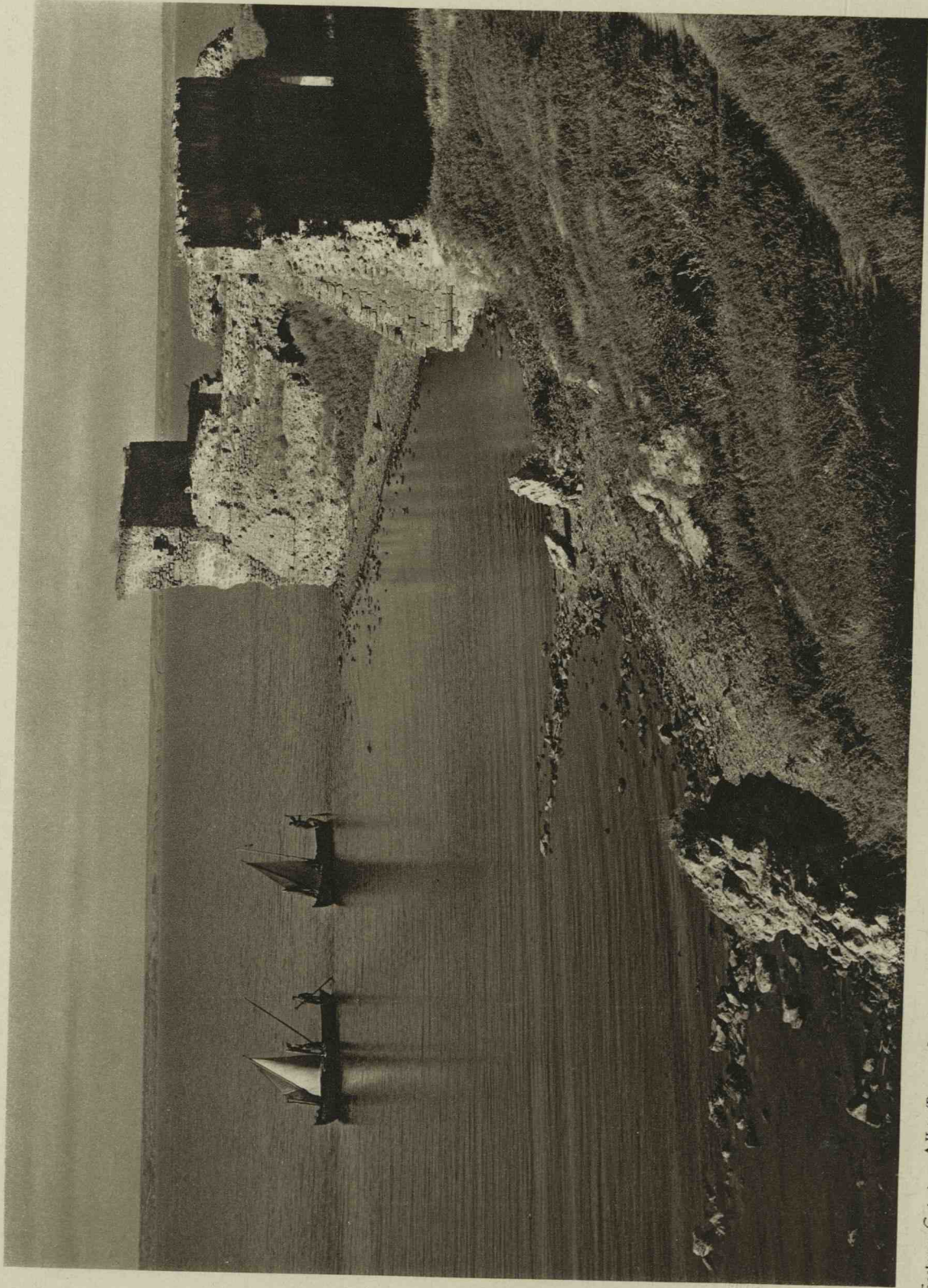
Mori de vânt în Basarabia
Moulins à vent en Bessarabie

fig 66
page 17

Nahendes Gewitter
Brewing thunderstorm

In preajma furtunii
Avant l'orage

Festung Cetatea Albă (Bessarabien)
Cetatea Albă fortress (Bessarabia)

Cetatea Albă (Basarabia)
Forteresse de Cetatea Albă (Bessarabie)

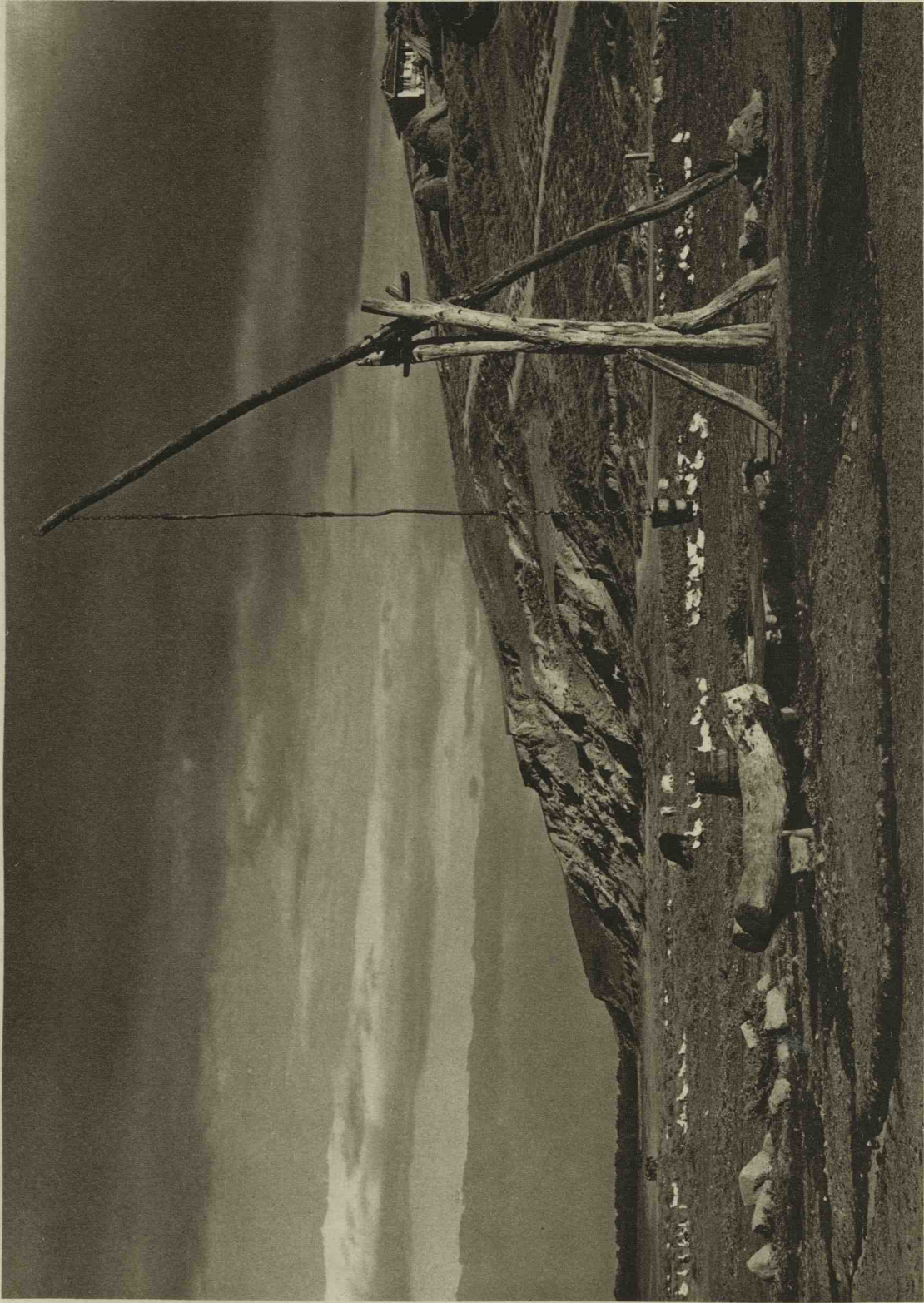
Festung Cetatea Albă
Cetatea Albă fortress

Cetatea Albă
Forteresse de Cetatea Albă

Windmühlen in der Dobruđscha
Windmills in the Dobruđja

Mori de vânt în Dobrogea
Moulins à vent dans la Dobroudja

Bei Galiza (Dobruudscha)

Near Galiza (Dobrudja)

La Galiza (Dobrosea)

A Galiza (Dobroudja)

*Fig 43.
La Galiza*

In Turtucaia an der Donau
In Turtucaia on the Danube

Fig 36. 125 *La pag 9.*

In Turtucaia la Dunăre
A Turtucaia sur le Danube

In Turtucaia (Dobrudscha)
In Turtucaia (Dobrudja)

126

In Turtucaia (Dobrogea)
A Turtucaia (Dobroudja)

X
fig 44
la pag. 11

Hütten

Cara Orman

Colibe

Huts

127

Chaumières

Türkisches Gehöft
Turkish Homestead

Cara Orman

Gospodărie turcească
Ferme turque

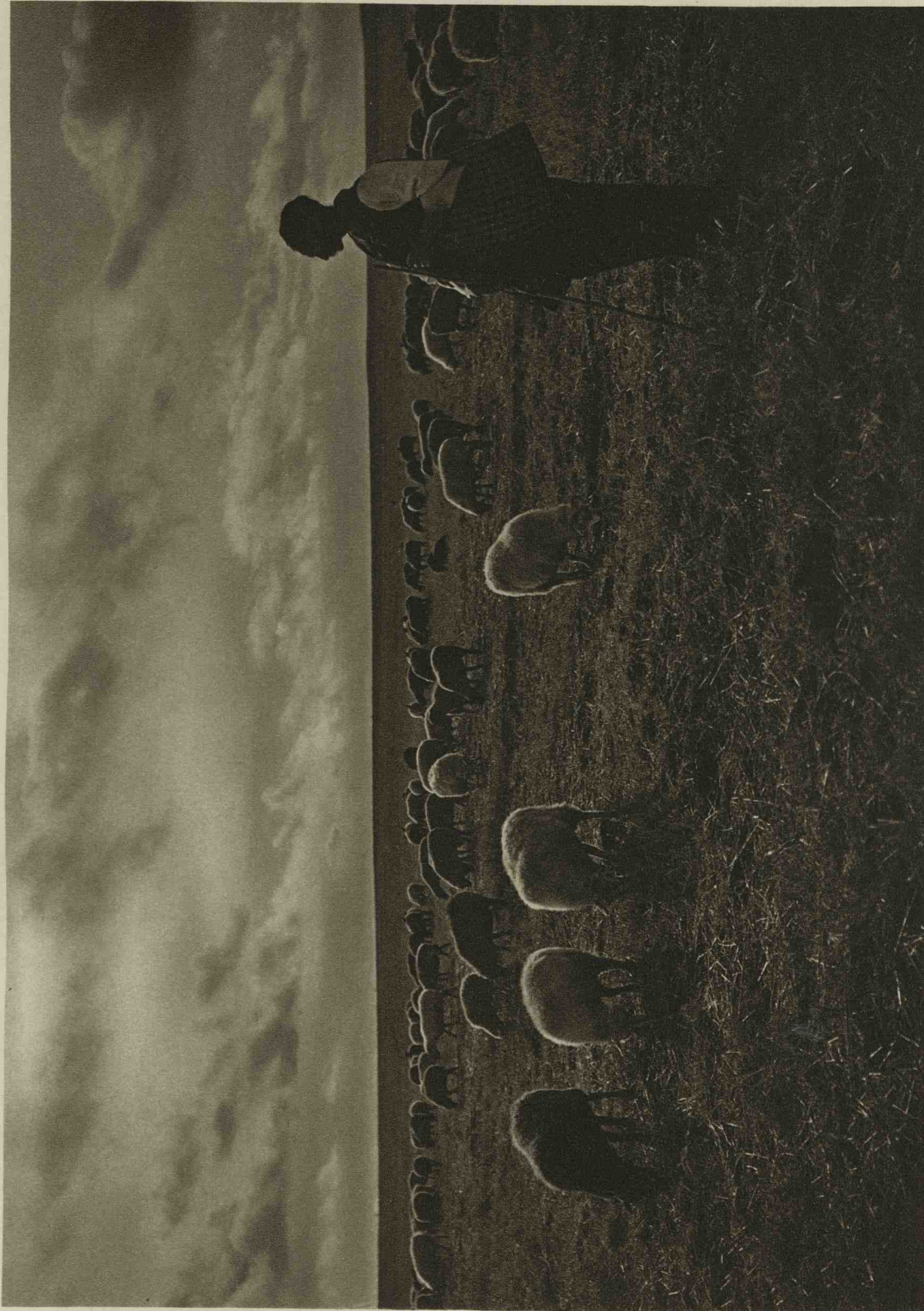

Ochsenwagen (Dobruđsĉia)

Oxcart (Dobruđja)

Car cu boi (Dobrogea)

Char à bœufs (Dobrouđja)

Abendstimmung (Dobruđscha)

Tranquillity at dusk (Dobruđja)

Amurg (Dobrogea)

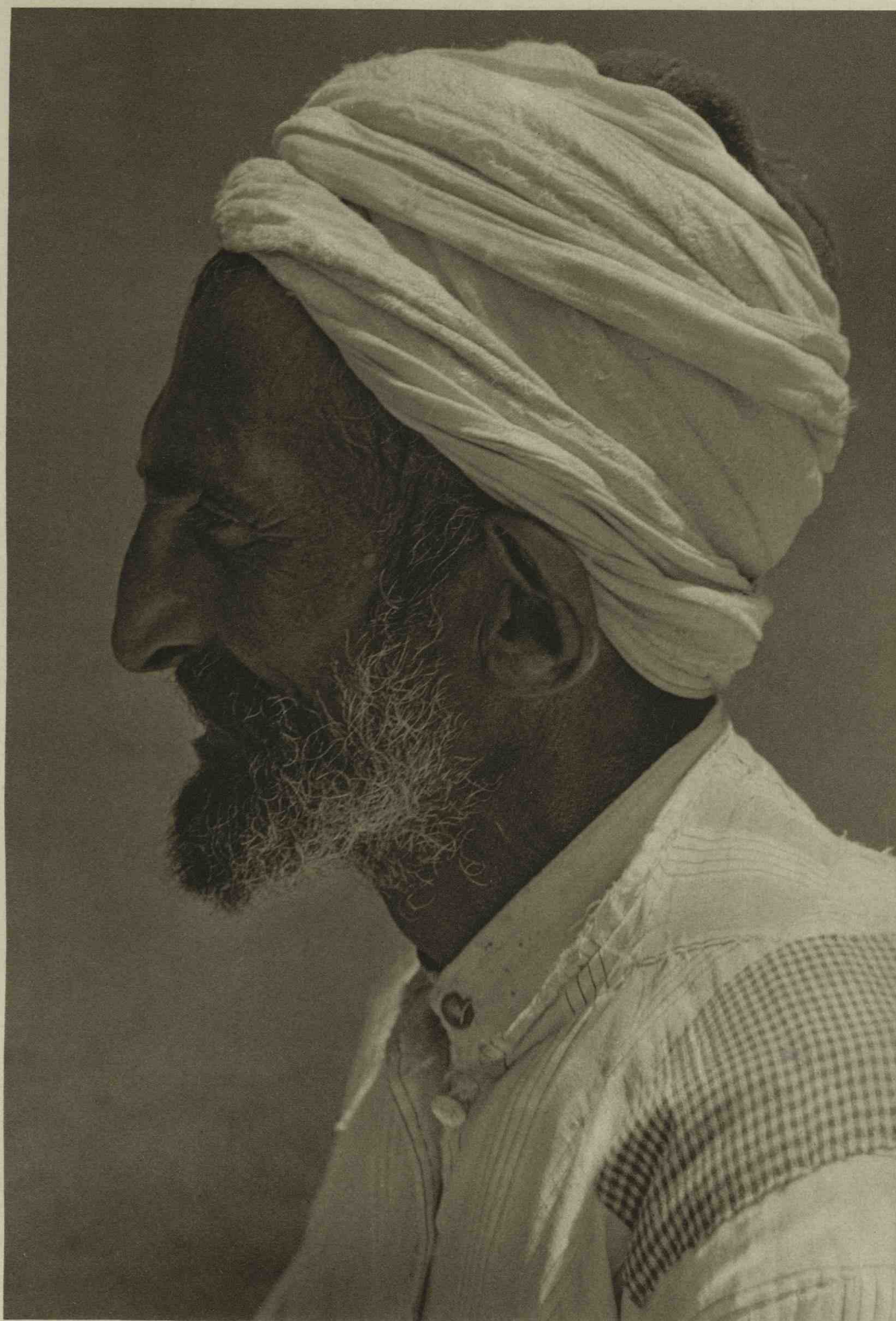
Crépuscule (Dobrouđja)

Türkin
Turkish woman

Şabla

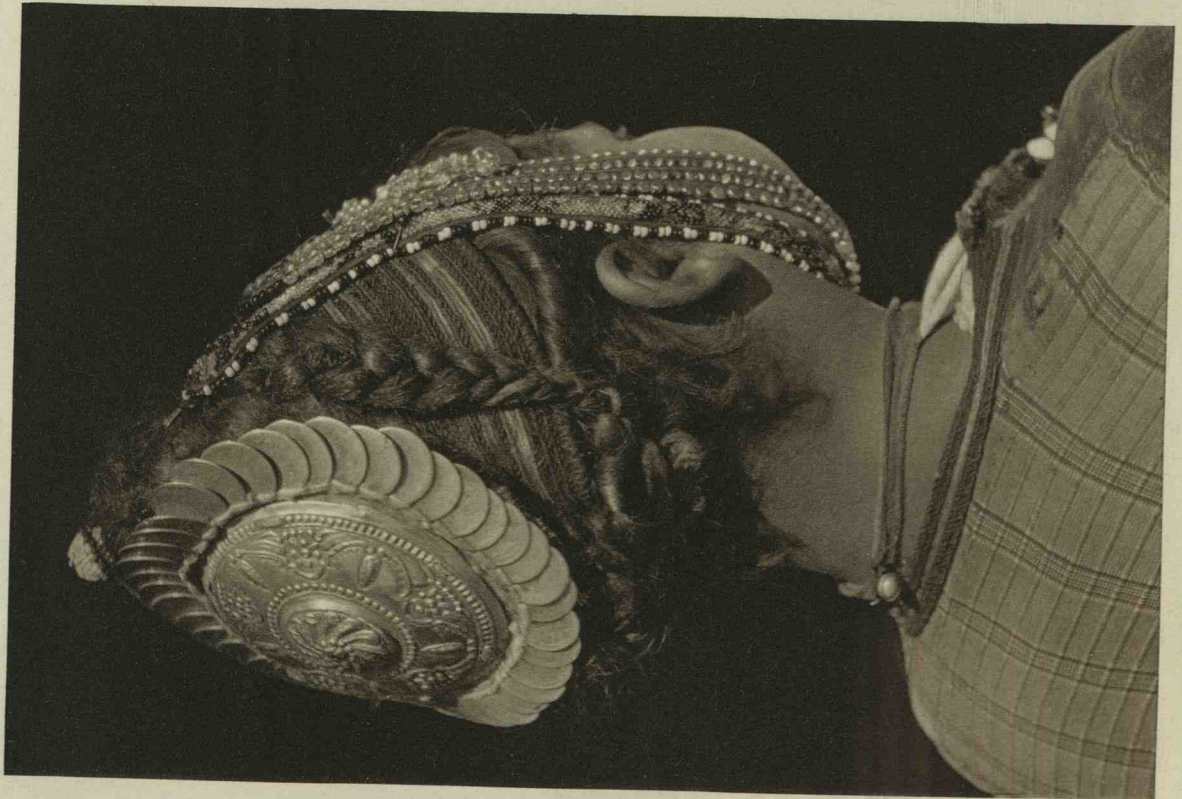
Turcoaică
Femme turque

Türke
Turk

Turtucaia

Turc
Turc

Aromunen-Mädchen (Dobruđŝcha)

Aromunian girl (Dobruđja)

Ţip de aromână (Dobrogea)

Fille aromounne (Dobrouđja)

Mazedonische Kolonisten (Dobrudscha)

Macedonian settlers (Dobrudja)

Coloniști macedoneni (Dobrogea)

Coloni macedonens (Dobroudja)

fig 37. la pag. 10

Fliegenwedelverkäuferin
Fly-flap dealer

136

Vânzătoare de apărătoare de muște
Marchande de chasse-mouches

Verkaufsstand
Open air commerce

Silistra

Tarabă

Figure 38. la pag 10

Étalage en plein air

137

*fig. 39 +
la pagina 10*

Türkinnen am Brunnen

138

Turcoaice la fântână

Turkish women at the fountain

Femmes turques à la fontaine

Am Brunnen

Cavarna

La fântână

At the fountain

À la fontaine

139

Friedhof
Cemetery

Sätälmaş
140

Cimitir
Cimetière

Türkenfriedhof
Turkish cemetery

Balçic

Cimitir turcesc
Cimetière turc

Türkenfriedhof
 Turkish cemetery

Balcic
 142

Cimitir turcesc
 Cimetière ture

Türkisches Mausoleum
 Turkish mausoleum

Teke
 143

Mausoleul turcesc
 Mausolée ture

Am Kap Caliaera
At Cape Caliaera

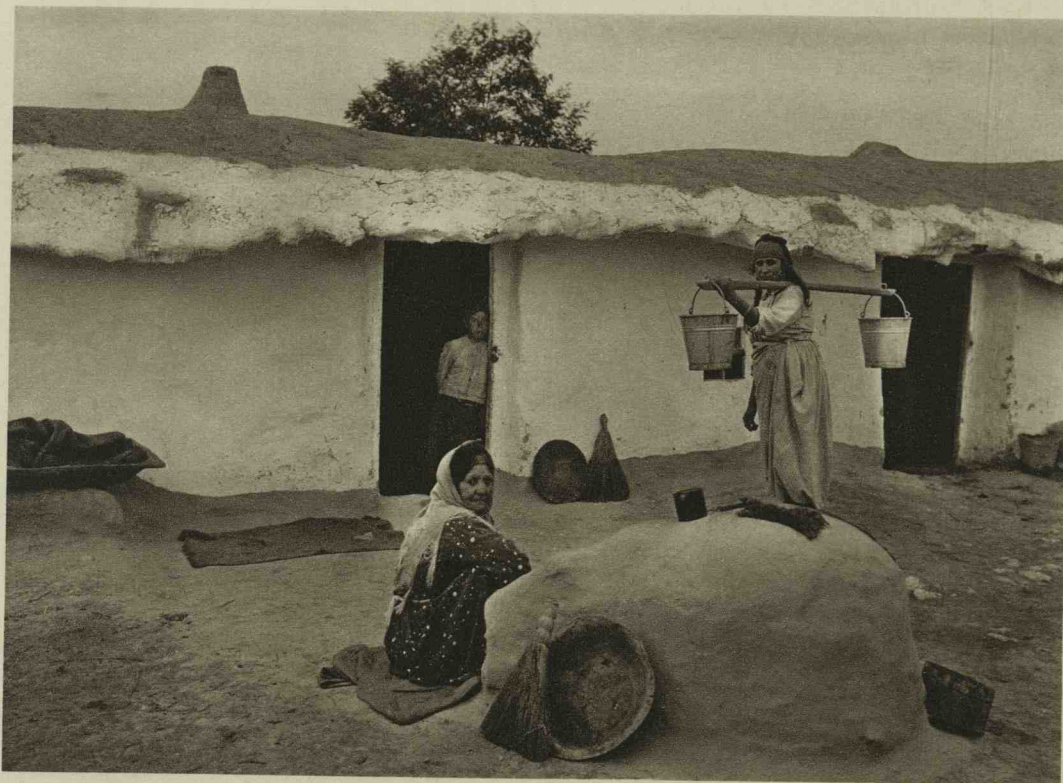
Figura 40 la pag 16

La Capul Caliaera
Au Cap de Caliaera

„Tropaeum Trajani“

fig 41
la 13.11

146

Türkische Hütten

147

Colibe turcești

Turkish huts

146 Mangalia

147 Bazargic

Chaumières turques

148

Tataren-Hütten (Dobruđscha)

149

Colibe tătărești (Dobrogea)

Tatar Huts (Dobruđja)

Chaumières tatares (Dobrouđja)

148 Sătâlmaș

149 Bazargic

Balçic (Dobruđscha)

Balçic (Dobruđja)

Balçic (Dobrogea)

Balçic (Dobrouđja)

Moschee

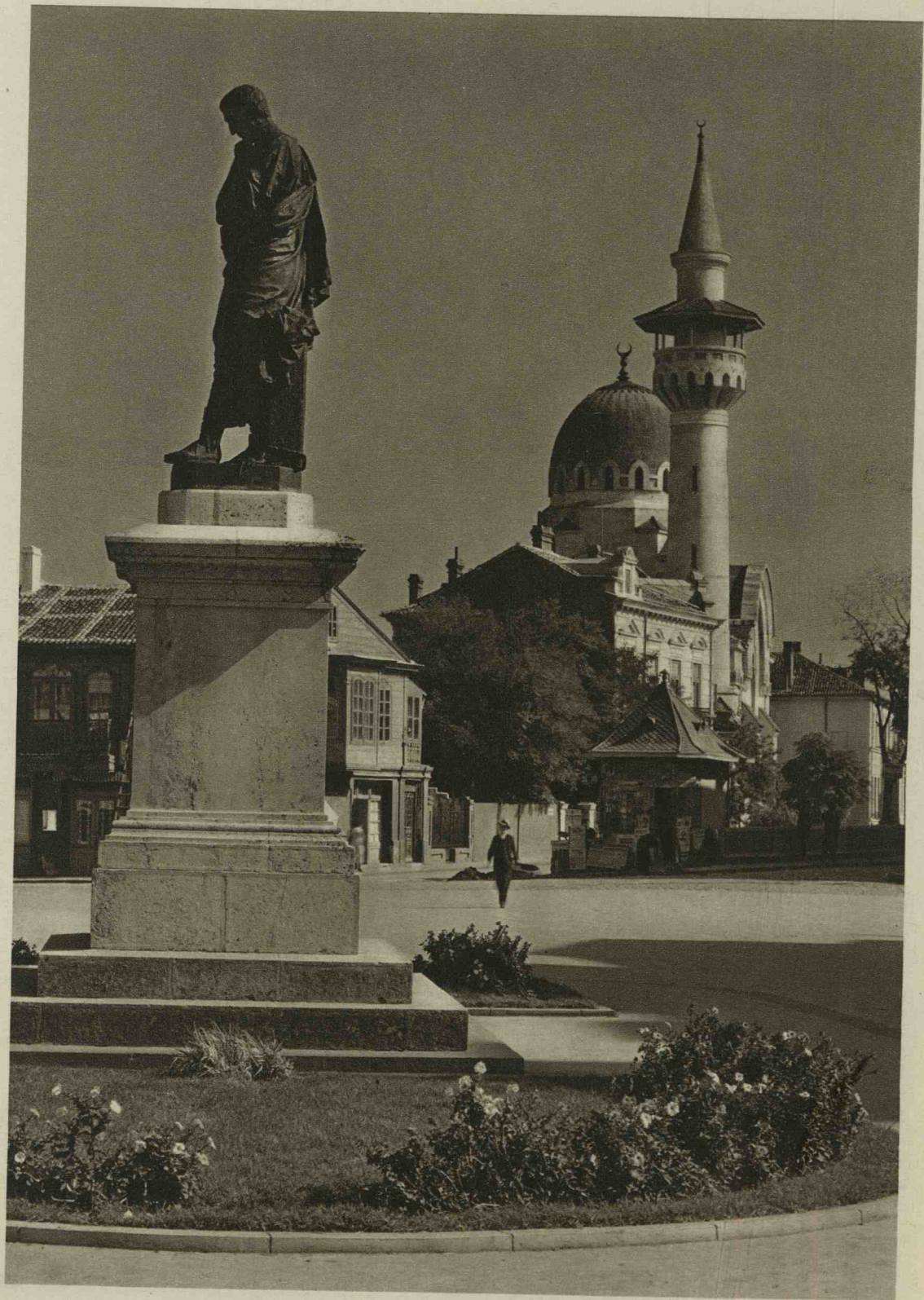
Mosquée

Bazargic

*Fig. 42.
La Ouz. 11*

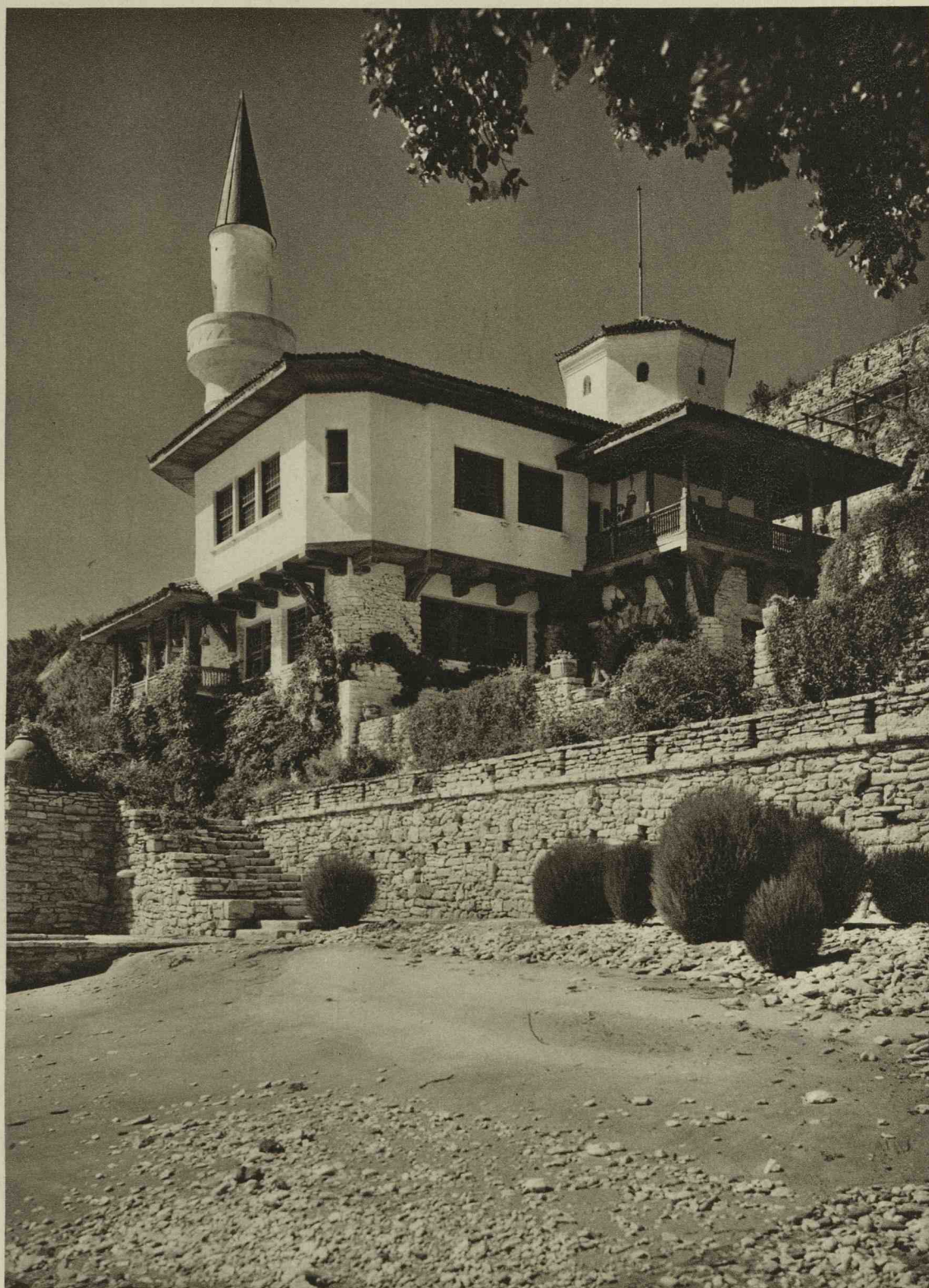
Moschee

Mosque

Konstanza: Denkmal Ovids
Constanța: Monument of Ovid

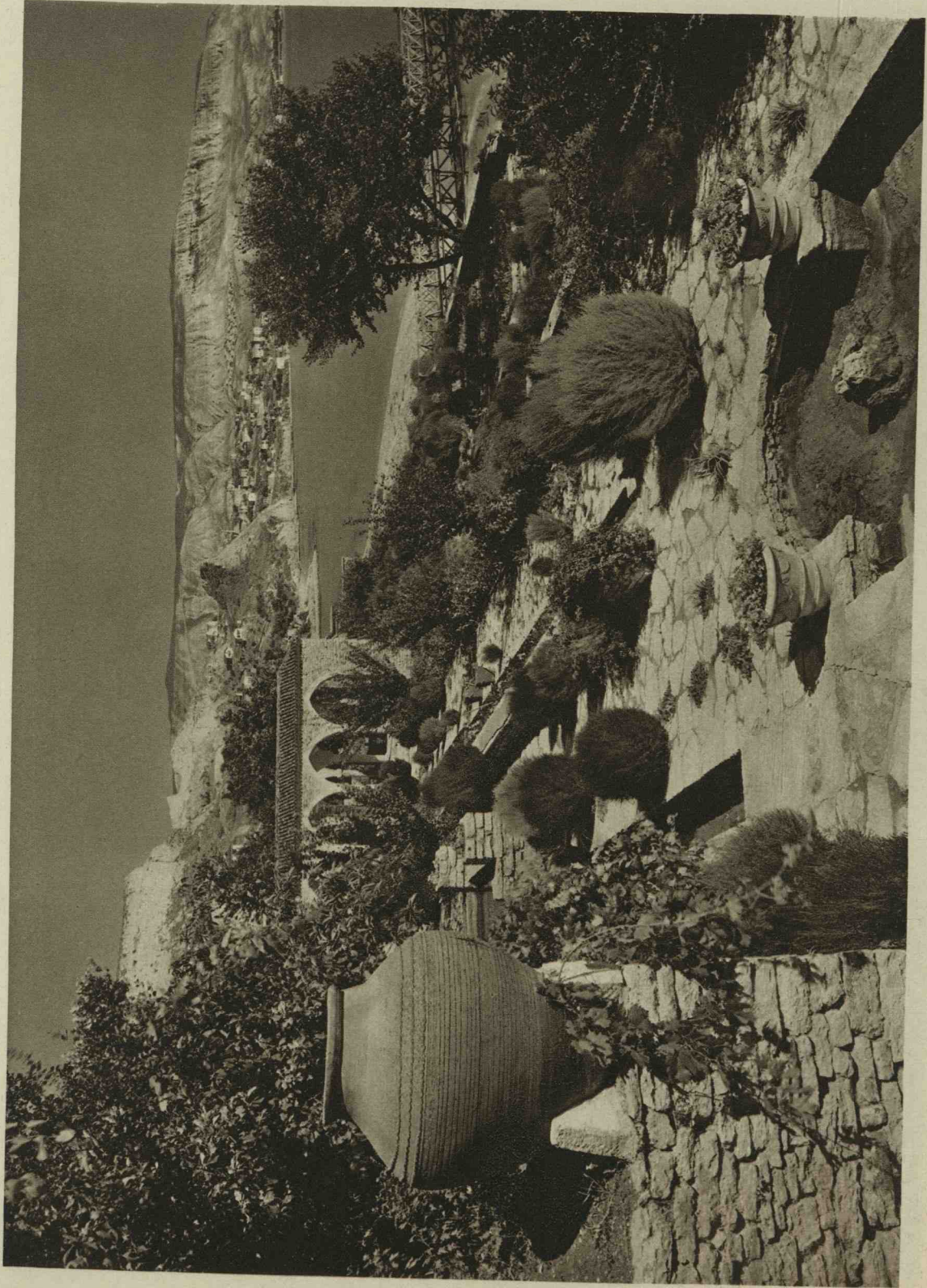
Constanța: Statuia lui Ovidiu
Constanța: Monument d'Ovide

Königliches Schloß
The Royal Castle

Balçic

Castelul Regal
Le Château Royal

Im Schloßpark

In the Garden of the Castle

Balçic

In parcul Castelului

Dans le parc du Château

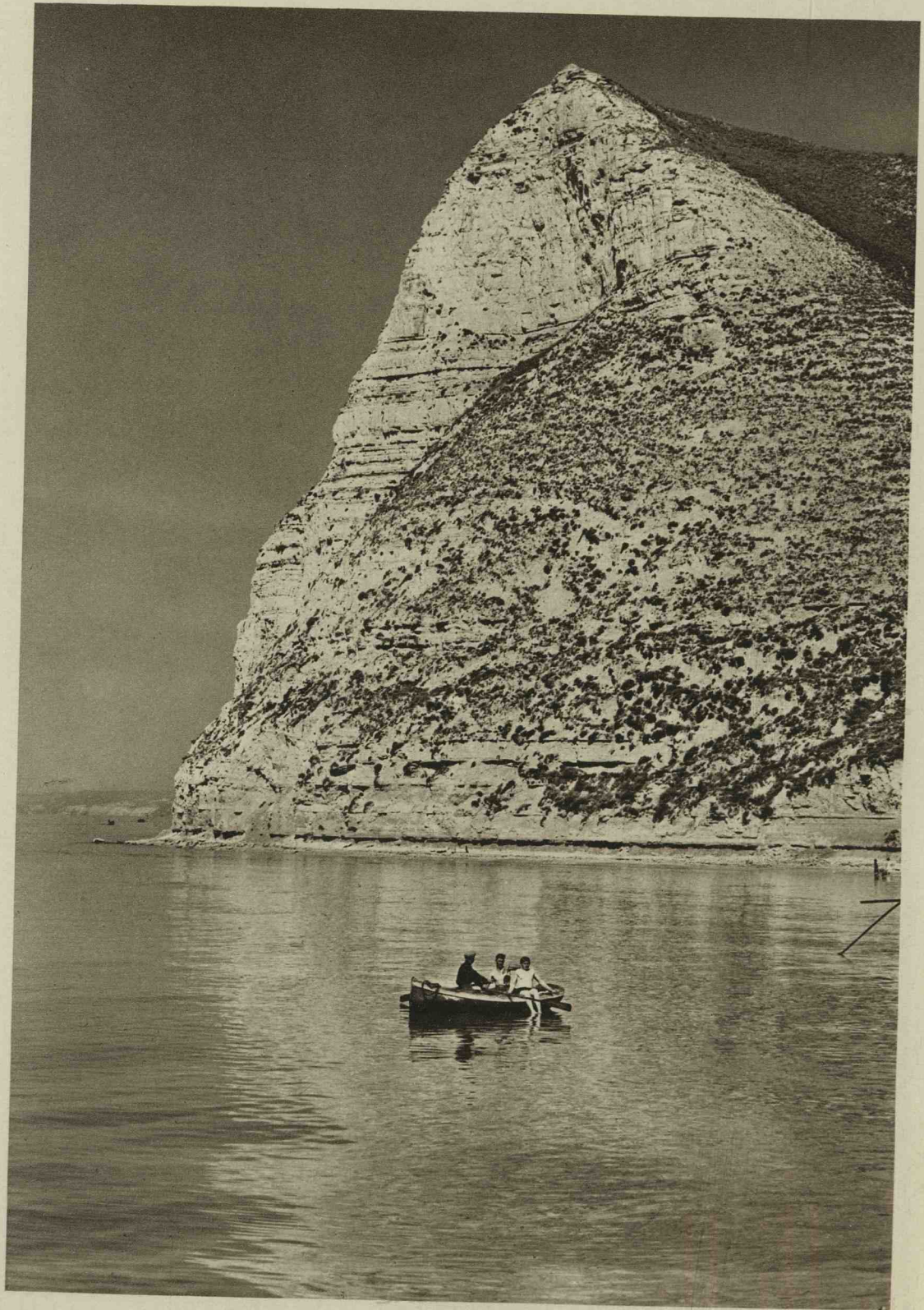
Pergola im Schloßpark

Pergola in the Garden of the Castle

Balcic

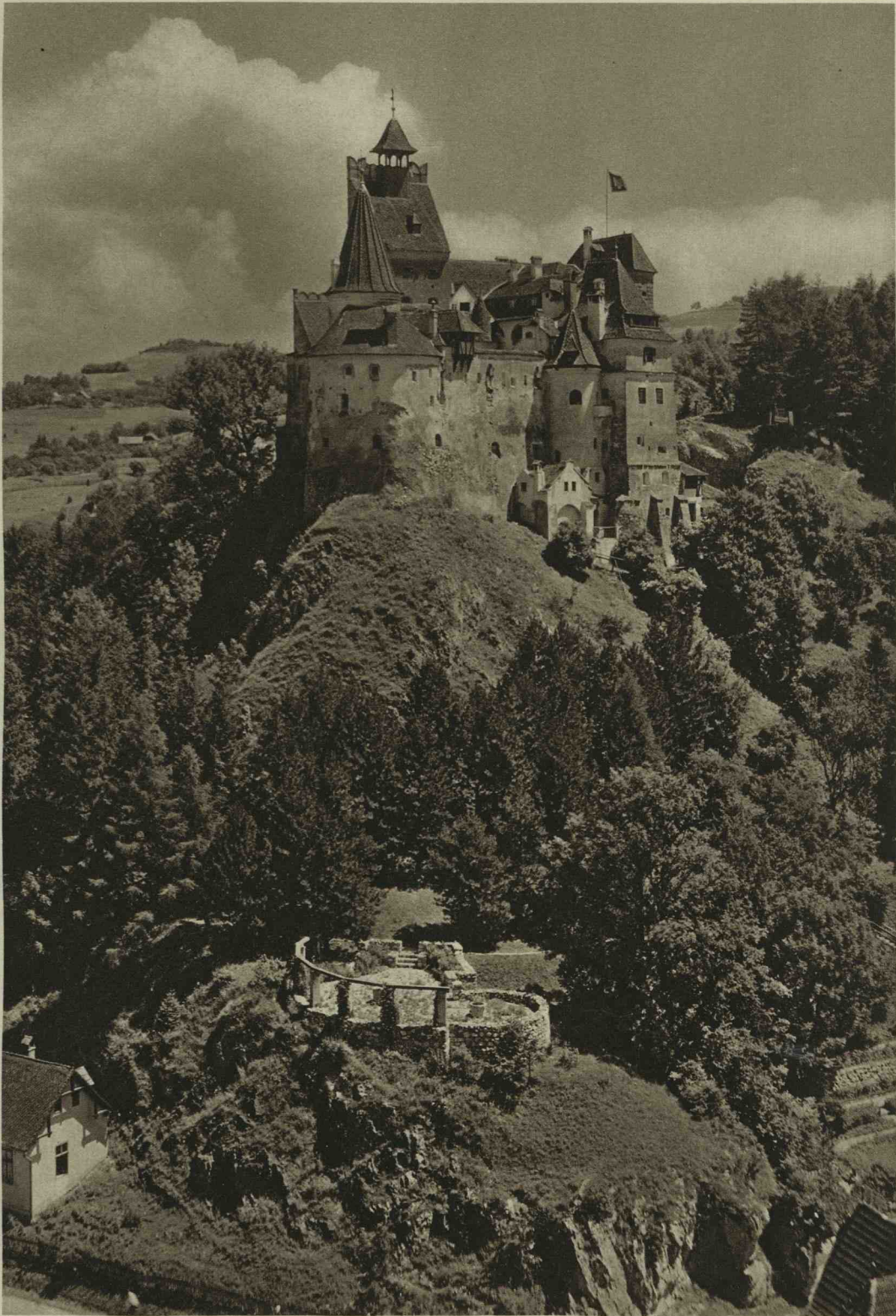
Pergolă în parcul Castelului

Pergola dans le parc du Château

Silberküste bei Cavarna (Dobrudscha)
Silver Coast near Cavarna (Dobrudja)

Coasta de Argint la Cavarna (Dobrogea)
La Côte d'Argent à Cavarna (Dobroudja)

Törzburg: Königliches Schloß

Bran

Castelul Regal

The Royal Castle

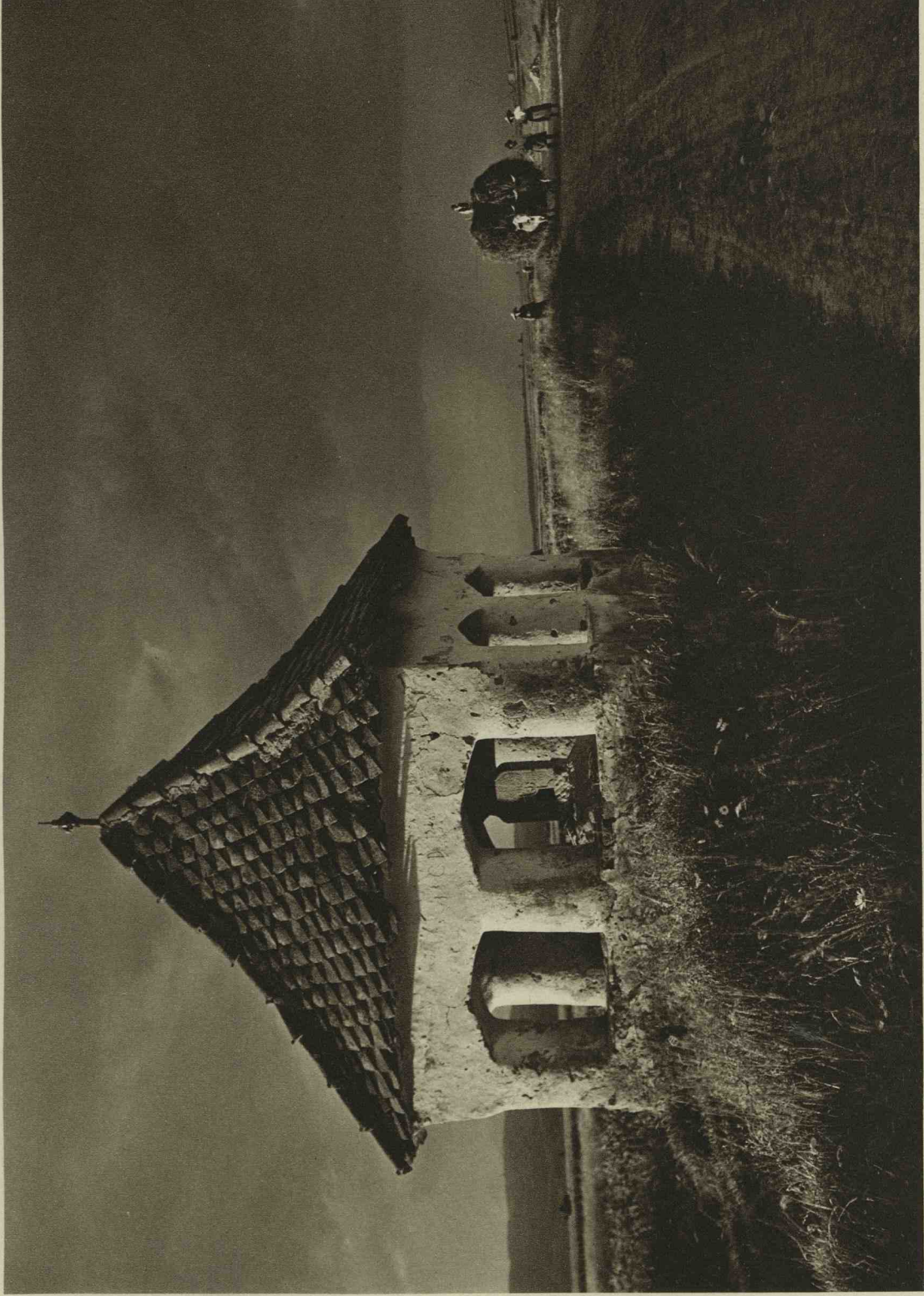
Le Château Royal

Schloßhof
Courtyard of the Castle

Bran

Curtea Castelului
Cour du Château

Aufziehendes Gewitter
Brewing thunderstorm

Inceput de furtună
Avant l'orage

Kronstadt: Rathaus
Braşov: The Town Hall

Braşov: Primăria
Braşov: L'Hôtel de Ville

Kronstadt: Schwarze Kirche

Braşov: Black Church

Braşov: Biserica Neagră

Braşov: L'Eglise Noire

Kronstadt: Schwarze Kirche

Braşov: Black Church

Braşov: Biserica Neagră

Braşov: L'Eglise Noire

Honigberg: Seitenschiff der Kirche

Härman: Lateral nave of the church

Härman: Nava laterală a bisericii

Härman: Nef lateral de l'église

Rosenau: Burgtor

166

Râșnov: Entrance to the fortress

Râșnov: Poartă la cetate

Râșnov: Entrée de la forteresse

Fogaraschi: Burg

Făgăraș: The Castle

Făgăraș: Castelul

Făgăraș: Le Château

167

Mediasch: Marktplatj
 Mediasç: Market square

168

Mediasç: Piața
 Mediasç: Le Marché

Schässburg: Marktplatj
 Sighișoara: Market square

169

Sighișoara: Piața
 Sighișoara: Le Marché

*fig 101
 la pag. 27*

Schässburg: Stundturm

Sighișoara: The Clock tower

Sighișoara: Turnul Orologiului

Sighișoara: La tour de l'horloge

Hamruden: Wehrgang der Kirchenburg

Homorod: Protecting wall of the fortified church

Homorod: Zid de apărare al bisericii fortificate

Homorod: Rempart de l'église fortifiée

Deutschweilskirch: Kirchenburg

Viscri: The fortified Church

Viscri: Biserica fortificată

Viscri: L'église fortifiée

Birchålm: Kirchenburg

Biertan: The fortified Church

Biertan: Biserica fortificată

Biertan: L'église fortifiée

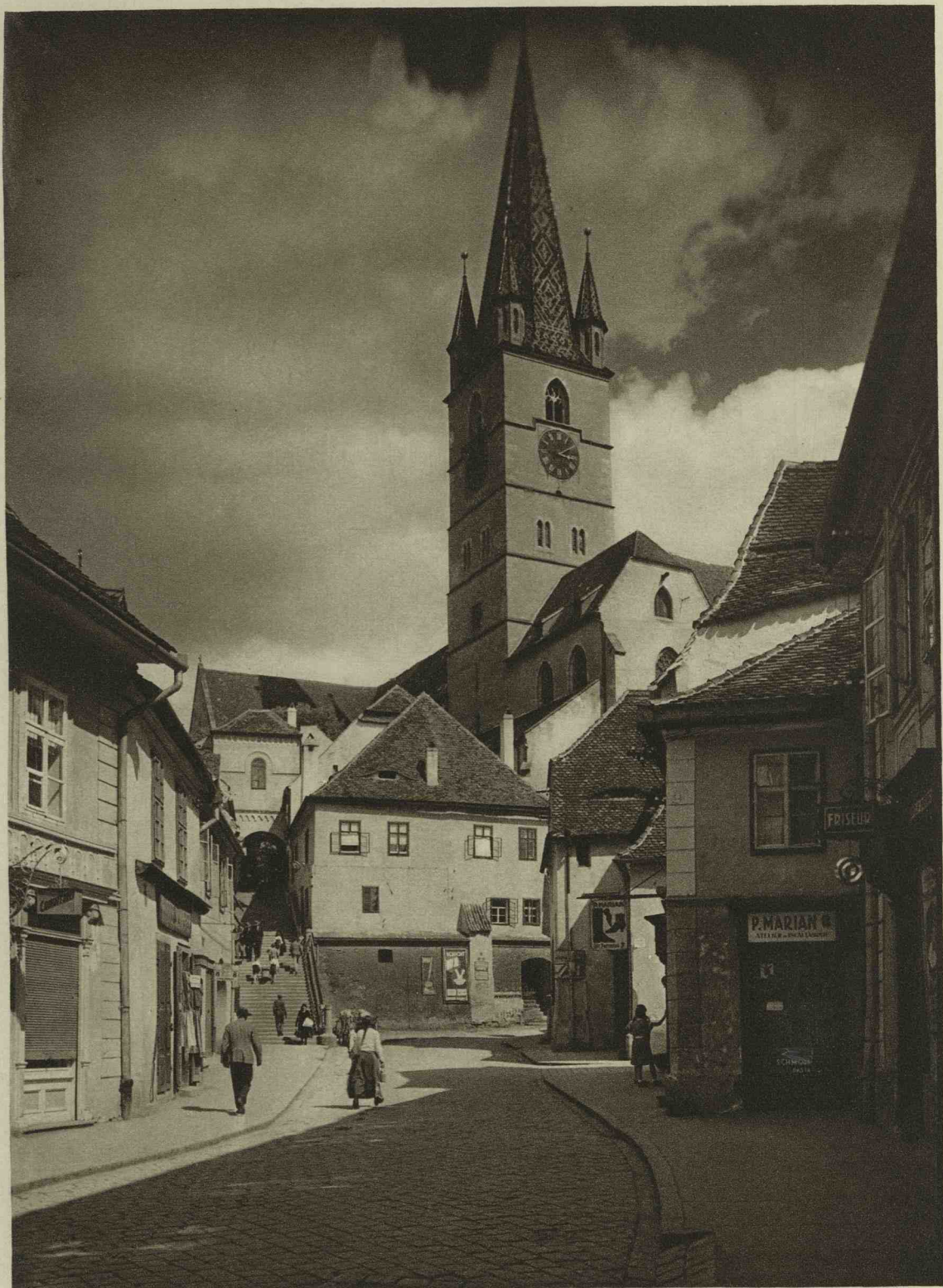

Hermannstadt: Kleiner Ring

Sibiu: Small market square

Sibiu: Piața Mică

Sibiu: Petit Marché

In Hermannstadt
At Sibiu

In Sibiu
A Sibiu

Hermannstadt: An der Stadtmauer

Sibiu: At the city wall

Sibiu: La zidul cetății

Sibiu: Aux murailles de la ville

Karlsburg: Burgtor

Alba Iulia: Entrance to the fortress

Alba Iulia: Poarta cetății

Alba Iulia: L'entrée de la forteresse

Bei Rășinari
At Rășinari

La Rășinari
A Rășinari

Dorfkirche
Village Church

Boița

Biserica satului
L'église du village

Bauerntrachten
Peasant costumes

Boița

Costume
Costumes paysans

Beim Wein

Enjoying a glass of wine

Poiana-Sibiului

La un pahar de vin

Devant un verre de vin

Alter Bauer
Old peasant

Poiana-Sibiului

Țăran bătrân
Vieux paysan

Spinnerinnen

Potana-Sibiului

Femei torcând

Spinners

Fileuses

Alte Ehepaare
Old peasants

Avriș

Rășinari

Perechi de bătrâni
Vieux couples

Fig. 99. la pag 26.

Wintertracht

Drăguș

Costum de iarnă

Winter costume

Costume d'hiver

186

Sommertracht

Drăguș

Port de vară

Summer costume

Costume d'été

187

Draguş

Hora

188

Rusu-Bărgăului

Hora

189

Alte Bäuerin
Old peasant woman

Arpaşul de Jos

Țărăncă bătrână
Vieille paysanne

Băuerin
Peasant woman

Drăguș

Țărană
Paysanne

Bauernbursche
Young peasant

Alțin

Flăcău
Jeune paysan

Bauernmädchen
Peasant girl

Drăguș

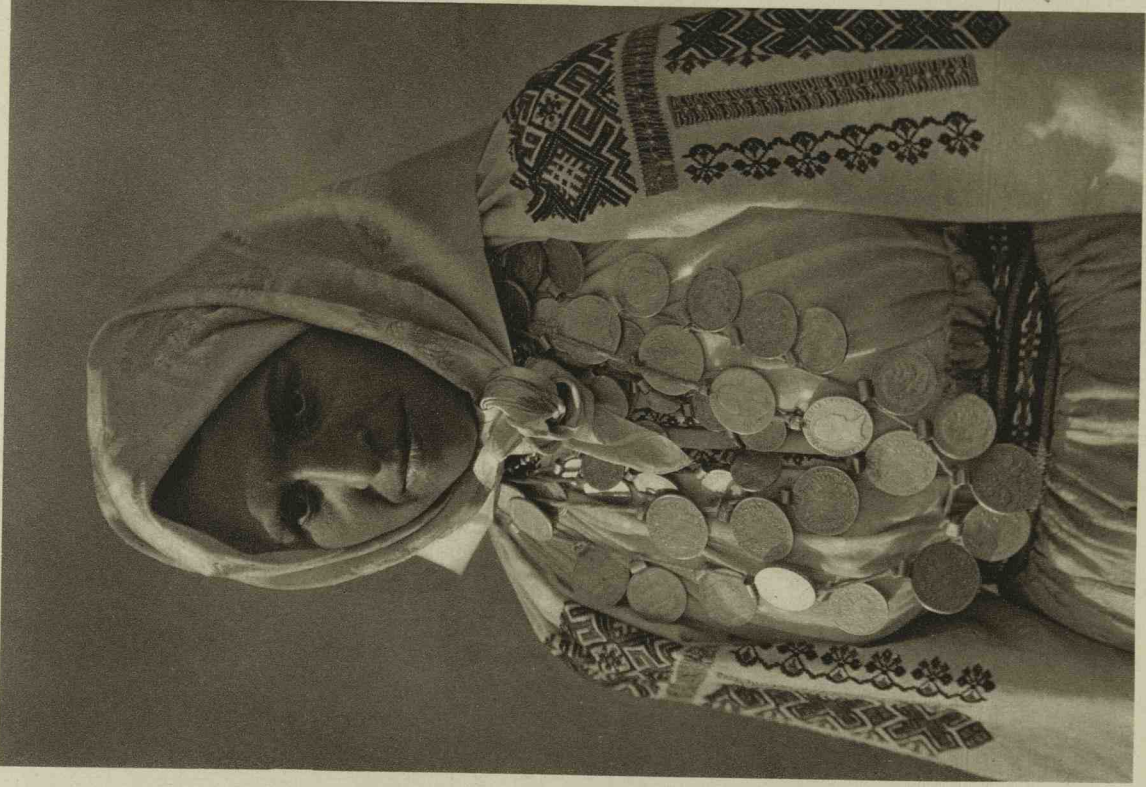
Țărăncuță
Jeune paysanne

Bauernbursche
Young peasant

Arpaşul de Jos

Flăcău
Jeune paysan

Băuerin
Peasant woman

Rusu-Bârgăului

Tărăncă
Paysanne

Fig 144
La pag 32

Junge Frau
Young woman

Săliște

Femeie
Jeune femme

Băuerin
Peasant woman

Rod

Târancea
Paysanne

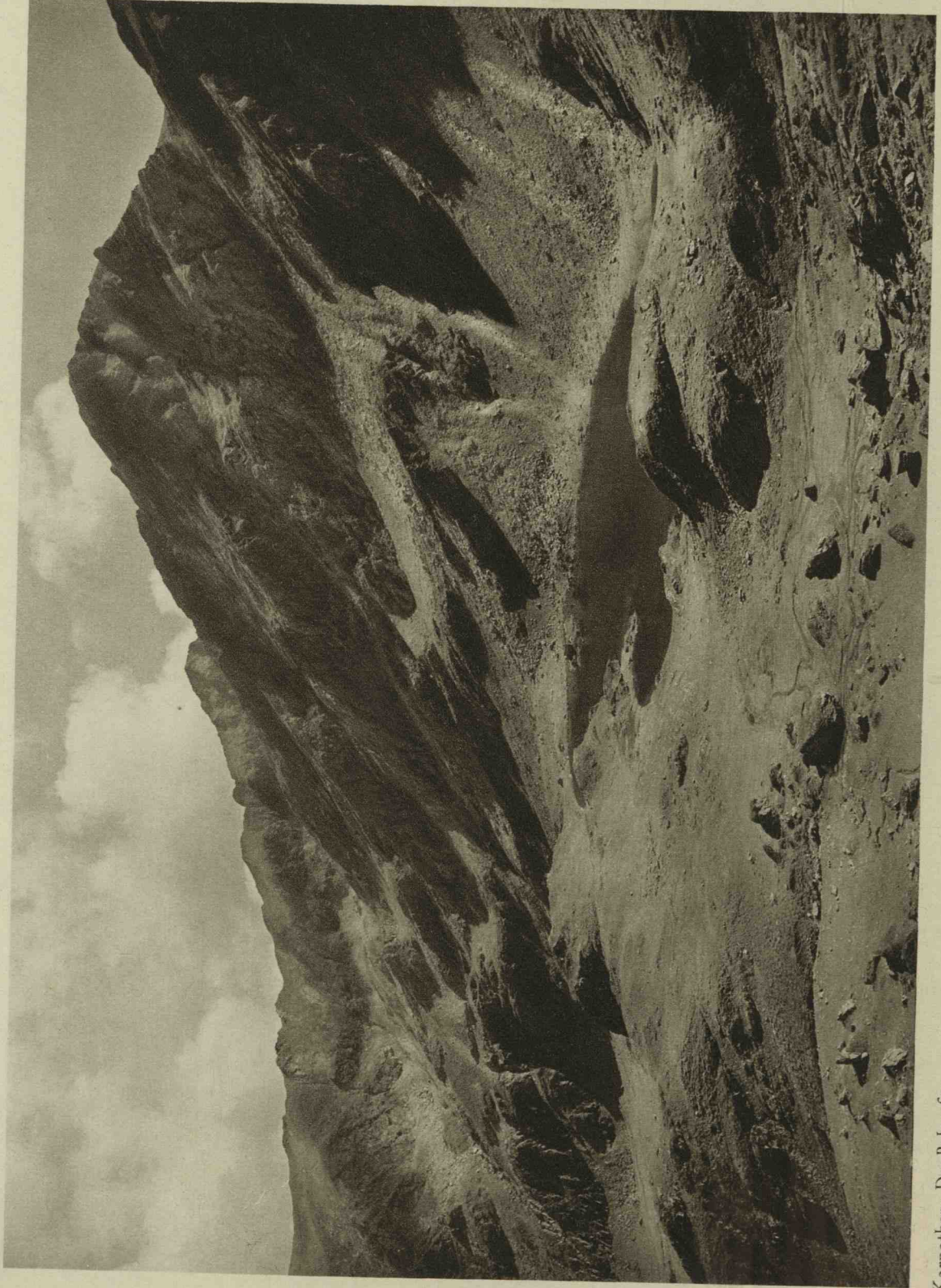
„Hohe Rinne“
At Pältinis

La Pältinis
A Pältinis

Das Fogarascher Gebirge
The Mountains of Făgăraș

Munții Făgărașului
Le massif de Făgăraș

Karpathen: Der Bulea-See

The Carpathians: The lake of Bulea

Carpați: Lacul Bulea

Les Carpathes: Le lac de Bulea

Schutzhütte am Bulea-See
Refuge at the lake of Bălea

Casa de adăpost la Lacul Bălea
Refuge au lac de Bălea

In Draos
At Draos

In Draos
A Draos

fig 102.
la vs. 27.

Wurmloch: Kirchenburg

Vorumloc: Fortified Church

Vorumloc: Biserica fortificată

Vorumloc: Eglise fortifiée

Arkedon: Kirichenburg

Archita: Fortified Church

Archita: Biserica fortificată

Archita: Eglise fortifiée

Schönberg: Kirchenburg

Dealu Frumos: Fortified Church

Dealu Frumos: Biserica fortificată

Dealu Frumos: Eglise fortifiée

Heltau: Kirchenburg

Cisnădie: Fortified Church

Cisnădie: Biserica fortificată

Cisnădie: Eglise fortifiée

Meschen: Kirchenburg

Meşindorf: Fortified Church

Meşindorf: Biserica fortificată

Meşindorf: Eglise fortifiée

Rotberg: Sächsischen in Sonntagstracht

Roşia: Saxon women in Sunday's apparel

Roşia: Săsoaice în port de Duminică

Roşia: Paysannes Saxonnnes endimanchées

Deutschweiskirch: Kirchgang

Viseri: Going to Church

Viseri: In drum spre biserică

Viseri: Vers l'église

Windau: Kinder am Altar

Ghinda: Children at the altar

Ghinda: Copii la altar

Ghinda: Enfants devant l'autel

Hontsberg: In der Kirche

Härman: In Church

Härman: În biserică

Härman: Dans l'église

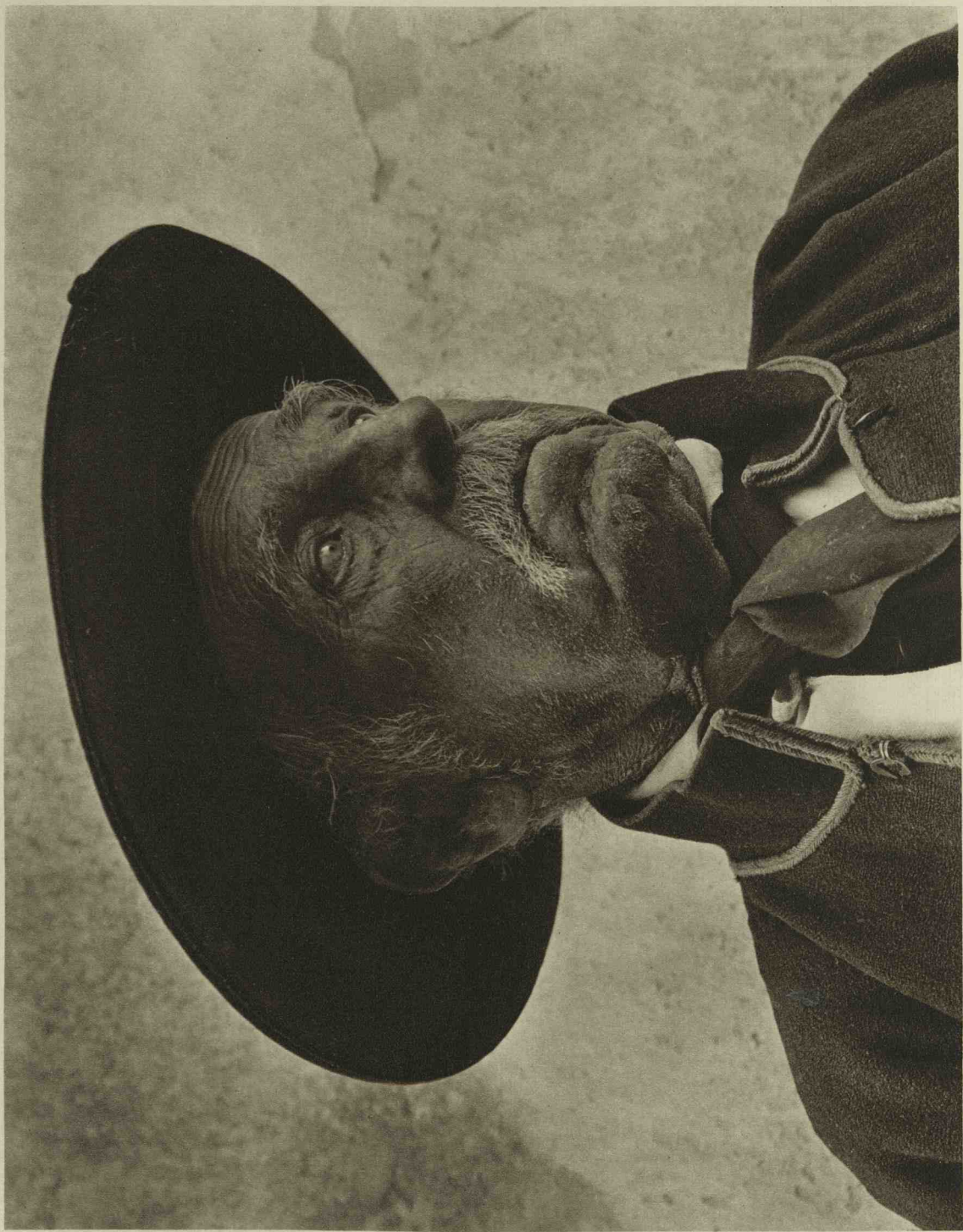

Windau: Sächsin

Ghinda: Saxon woman

Ghinda: Săsoaică

Ghinda: Saxonne

Deutschweiskirch: Der Dorfälteste

Viscri: The senior of the village

Viscri: Bătrânul satului

Viscri: Le doyen du village

Deutschweißkirch: Sächsln in Kirchgangtracht

Viseri: Saxon woman in church attire

Viseri: Săsoaică în port de biserică

Viseri: Saxonne en costume d'église

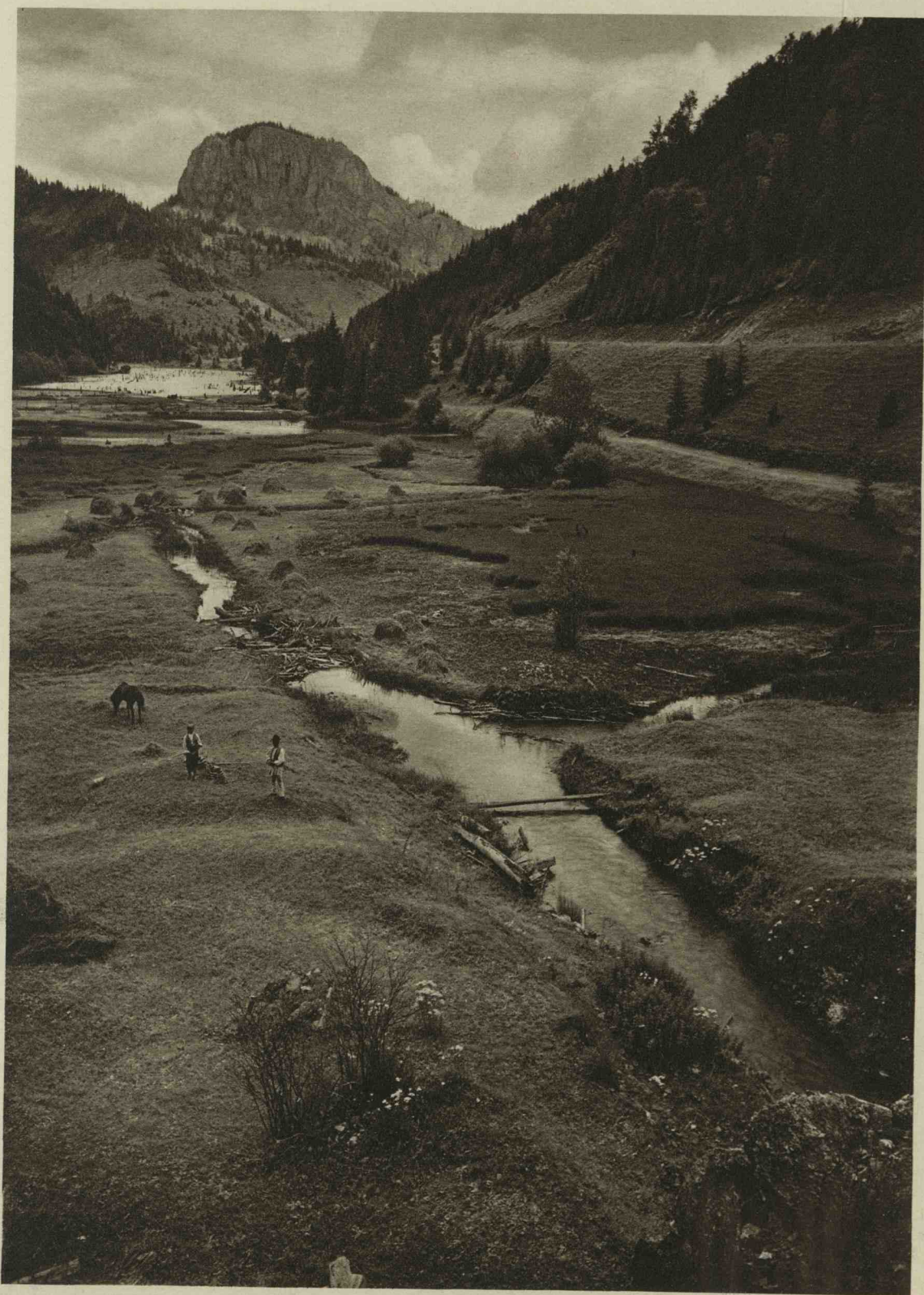

Honigberg: Junge Sächsin in Festtracht

Härman: Young Saxon girl in best dress

Härman: Săsoaică tânără în port de sărbătoare

Härman: Jeune saxonne en costume de fête

Am Ghilcoş=See
At the Ghilcoş Lake

La Lacul Ghilcoş
Au Lac Ghilcoş

Széklerpaar
Czeklers

Tomesti

Pereche săciuiască
Couple de Sicules

Kreuze
Crosses

Făgăraș

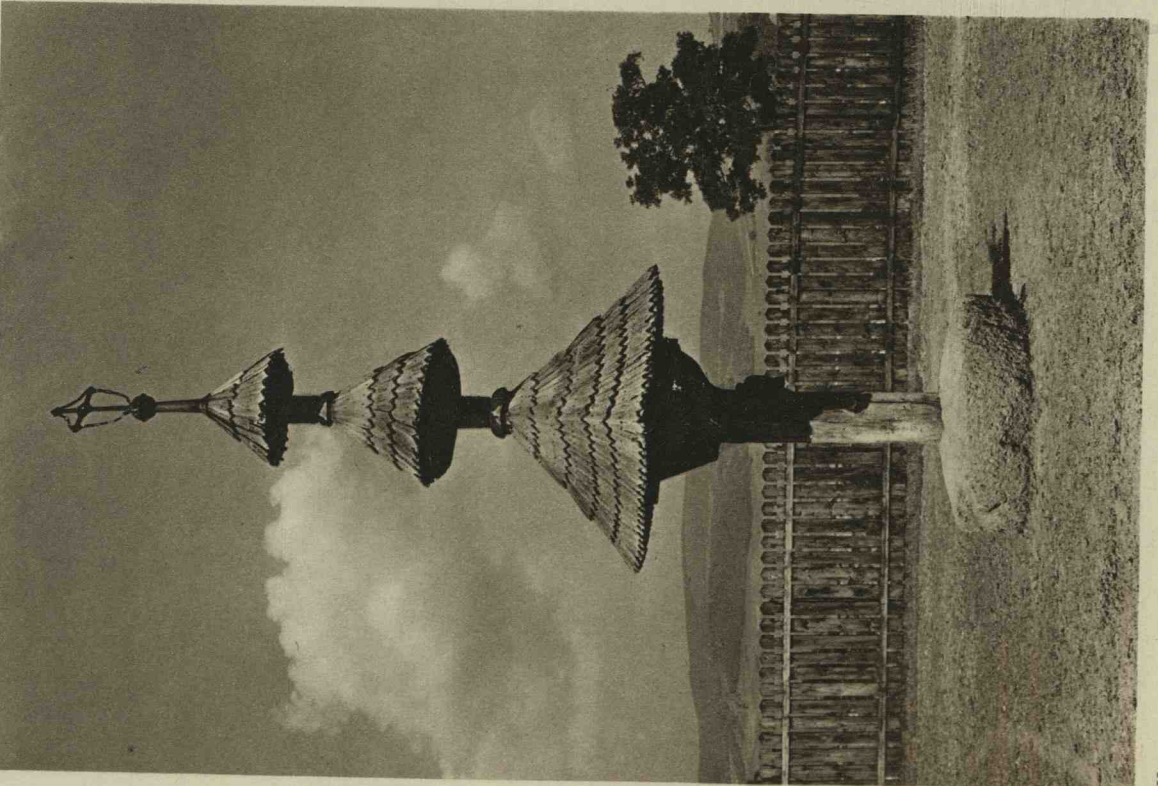
Troite
Croix

Cimitir
Cimetière

Caşin

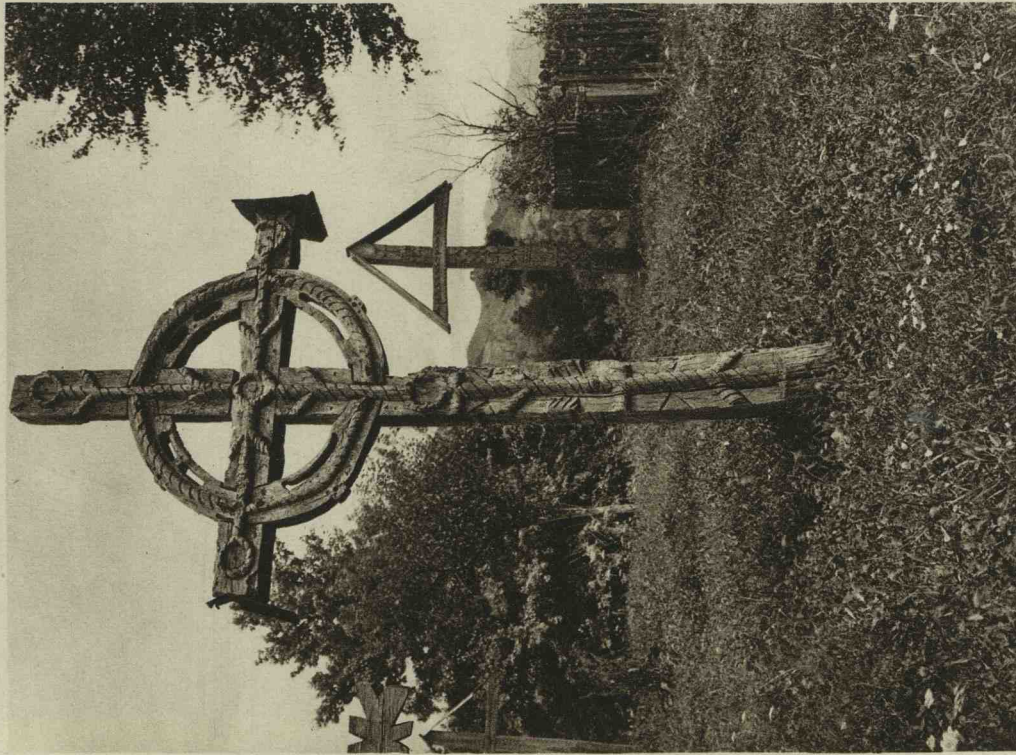
Friedhof
Cemetery

Kreuz
Crosses

Troife
Croix

Friedhöfe
Cemeteries

227

Cimetière
Cimetières

228

Holzkirche
Wooden Church

Oncești

Biserica de lemn
Eglise en bois

Holzkirche

Wooden Church

Rozavlea

Biserica de lemn

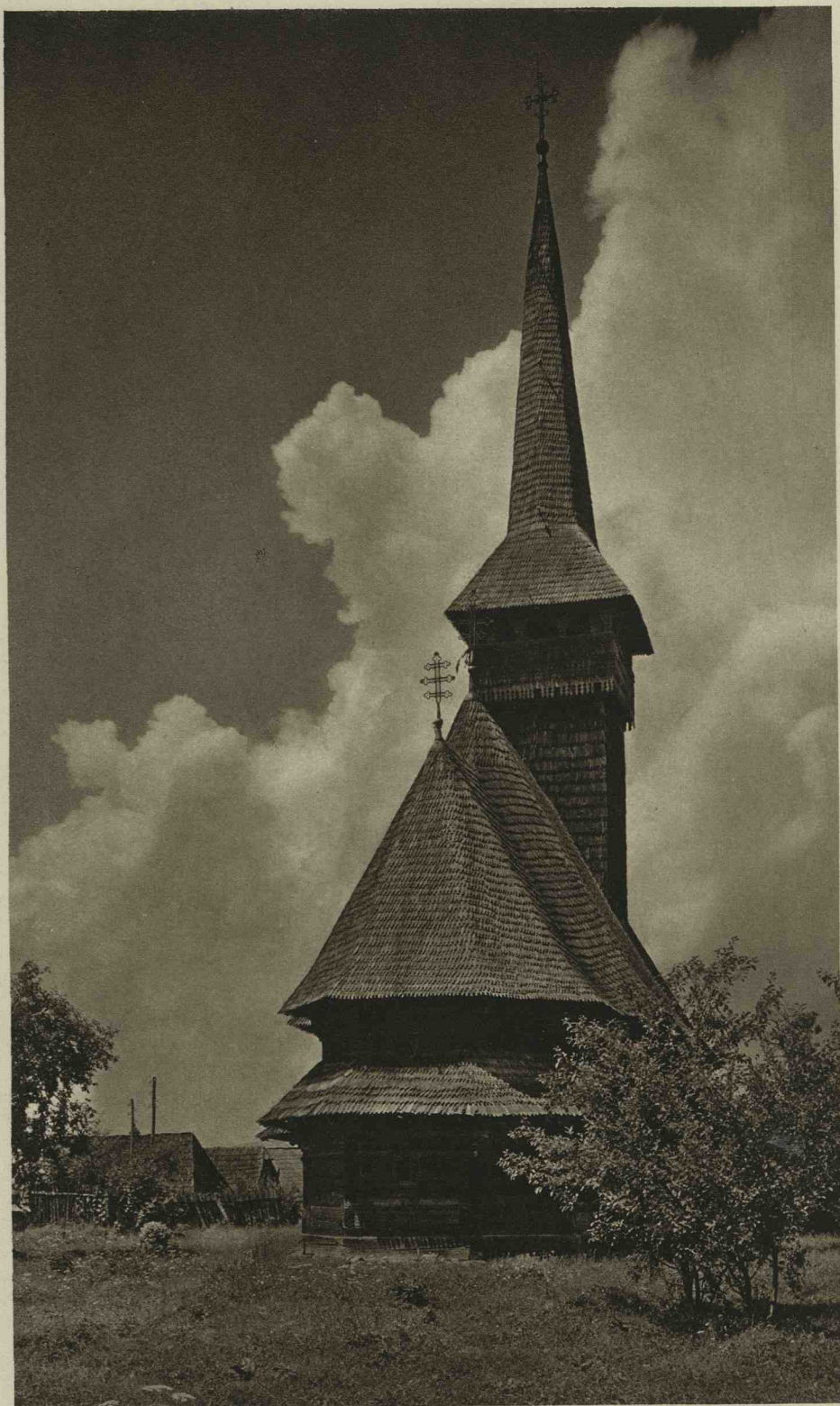
Eglise en bois

Holzkirche
Wooden Church

Ieud

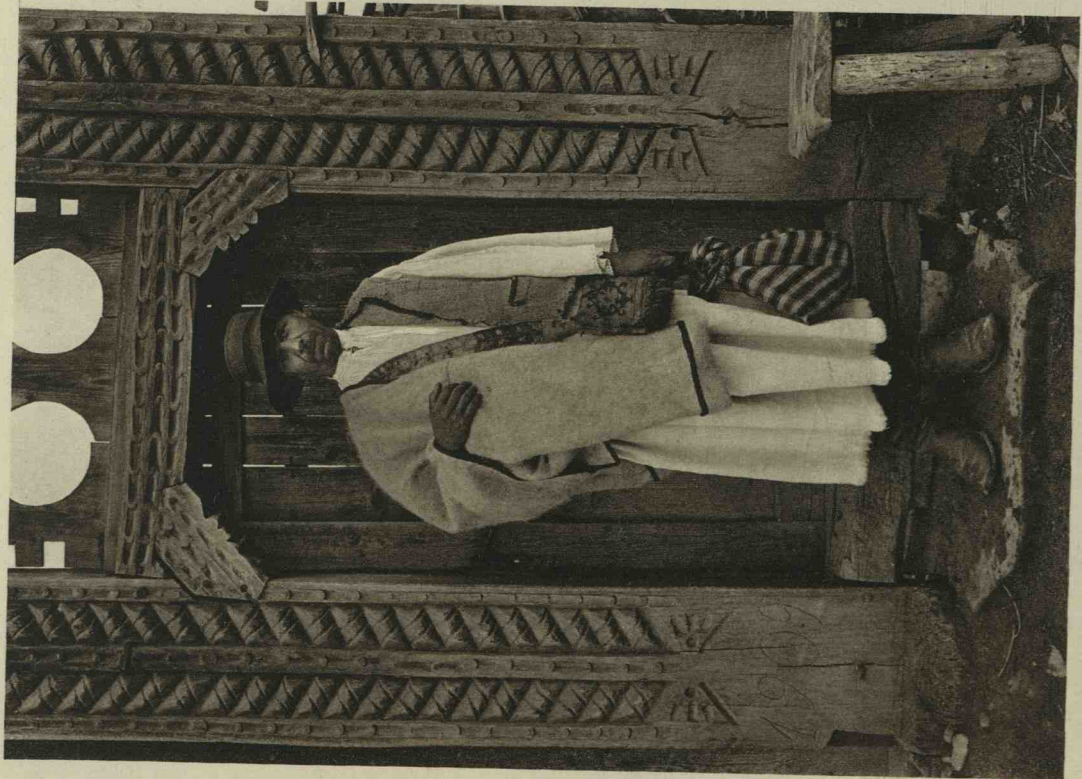
Biserica de lemn
Eglise en bois

Holzkirche
Wooden Church

Cuhea

Biserica de lemn
Eglise en bois

Tore an Bauerngehöften
Farmgates

Oncești
(Maramureș)

Porți la case țărănești
Portails de maisons paysannes

Fig 109
la pag 21

Hoftor
Porch

Ciulești

Poartă
Porte cochère

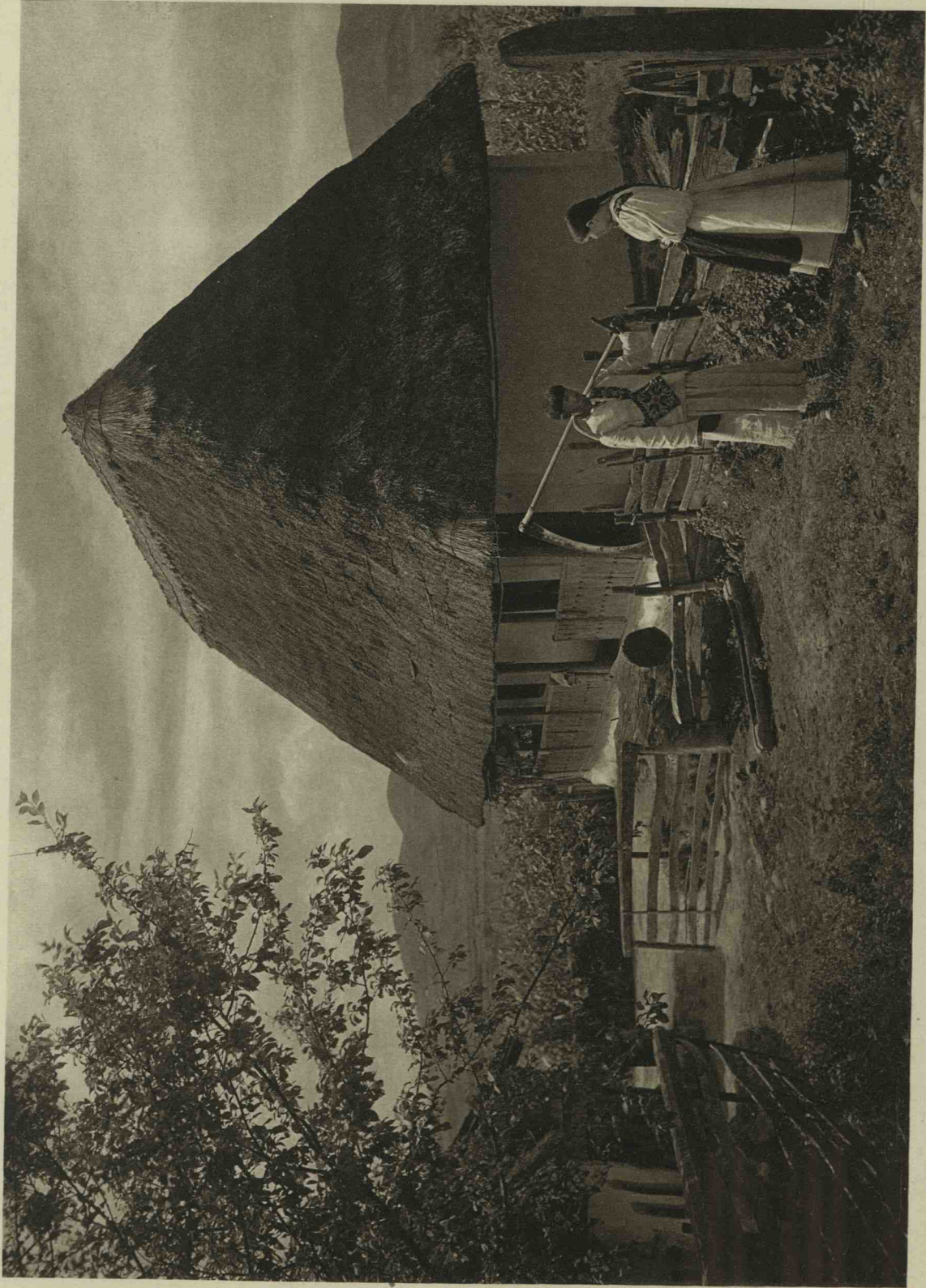

Tor eines Bauerngehöftes
Gate of a farmhouse

Negrești

Poartă de casă țărănească
Porte d'une maison paysanne

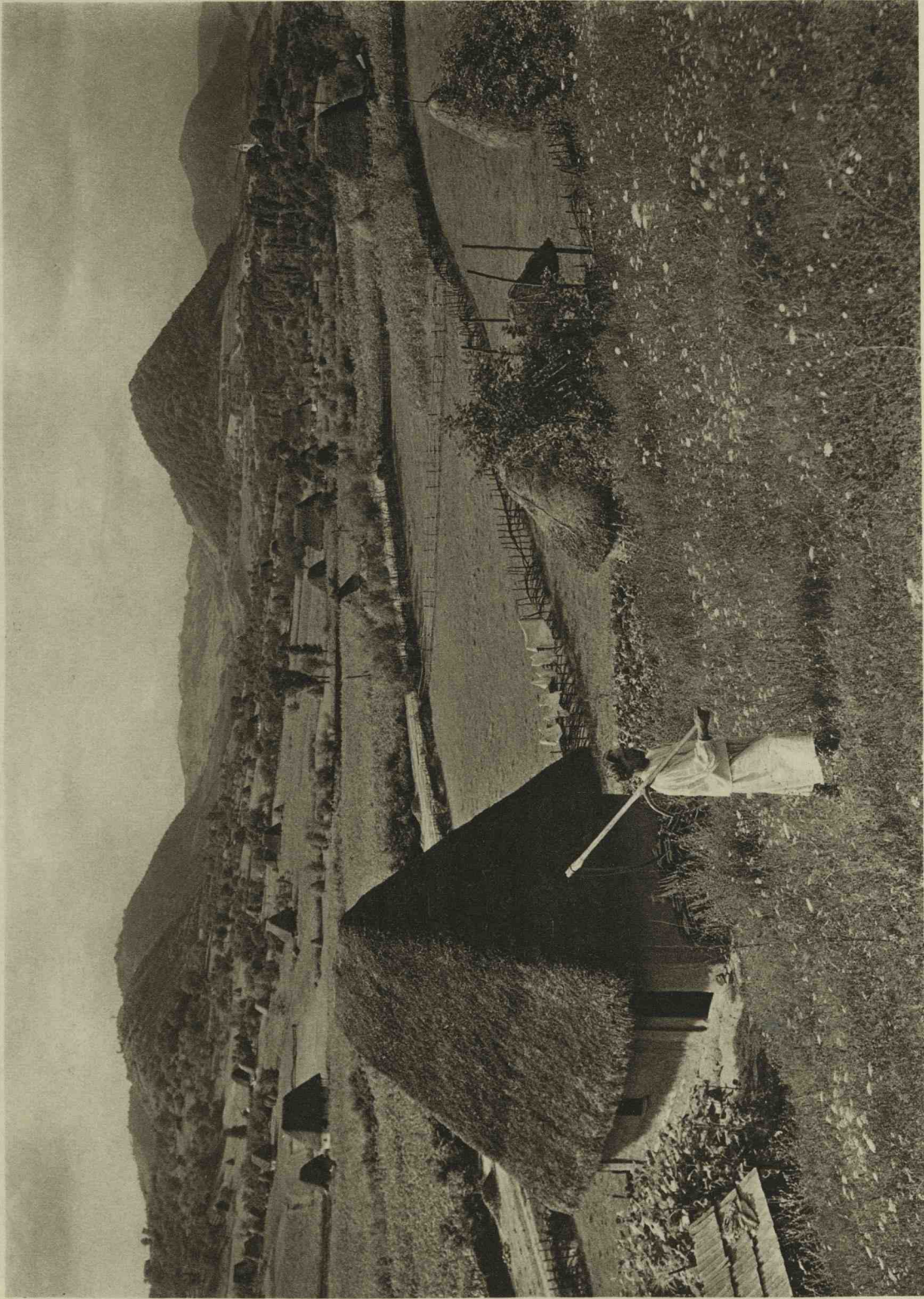

Bauernhaus
Peasant house

Boinești

Casă țărănească
Maison paysanne

In der Oaş-Gegend
In the Oaş region

In Țara Oașului
Dans la région de Oaş

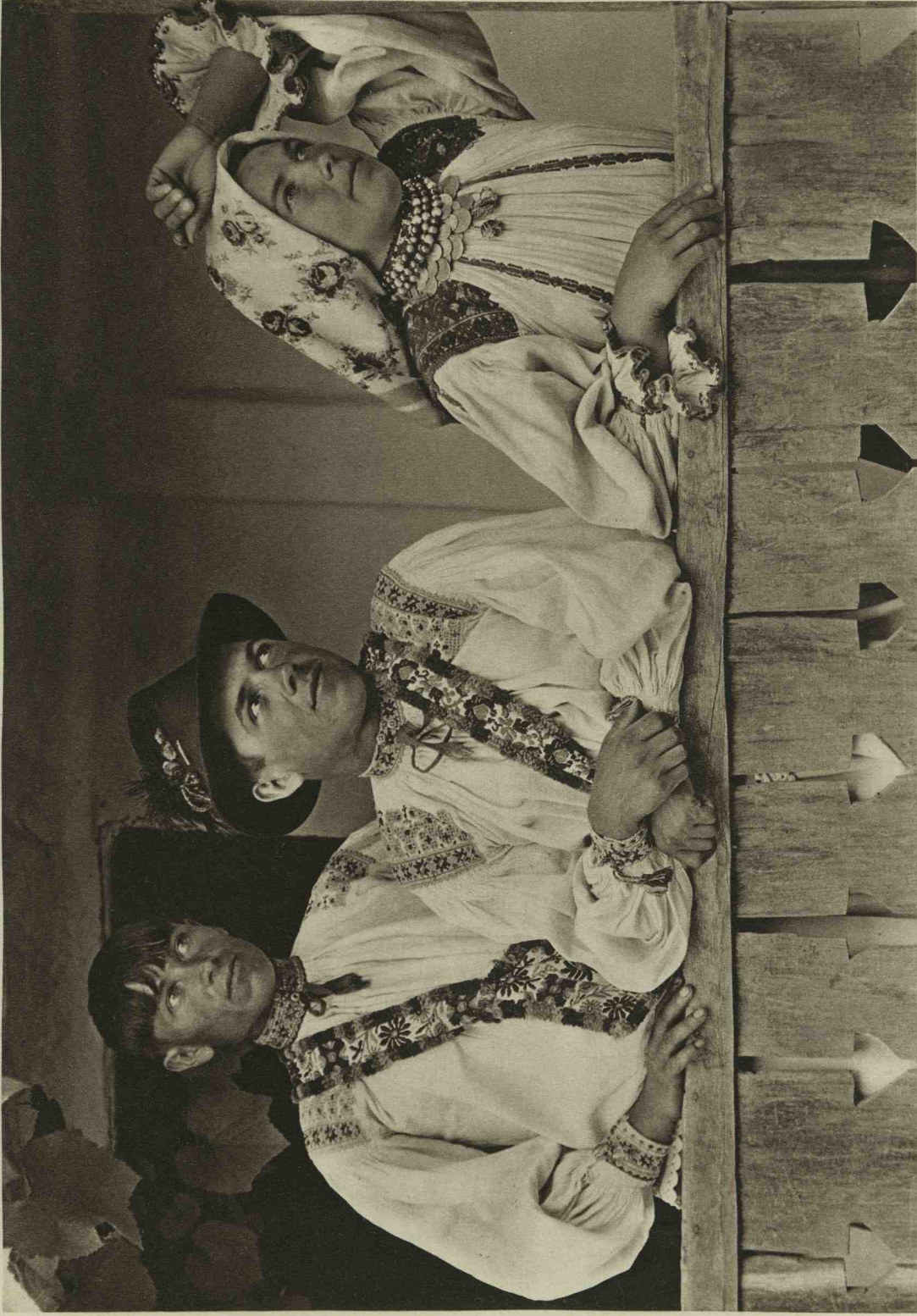
Am Fenster

At the window

Oncești

La fereastră

A la fenêtre

In der Veranda
In the veranda

Boinești

In pridvor
Dans la véranda

An der Wiese
At the cradle

Comârzan

La leagăn
Au berceau

hig 110
la pag 31

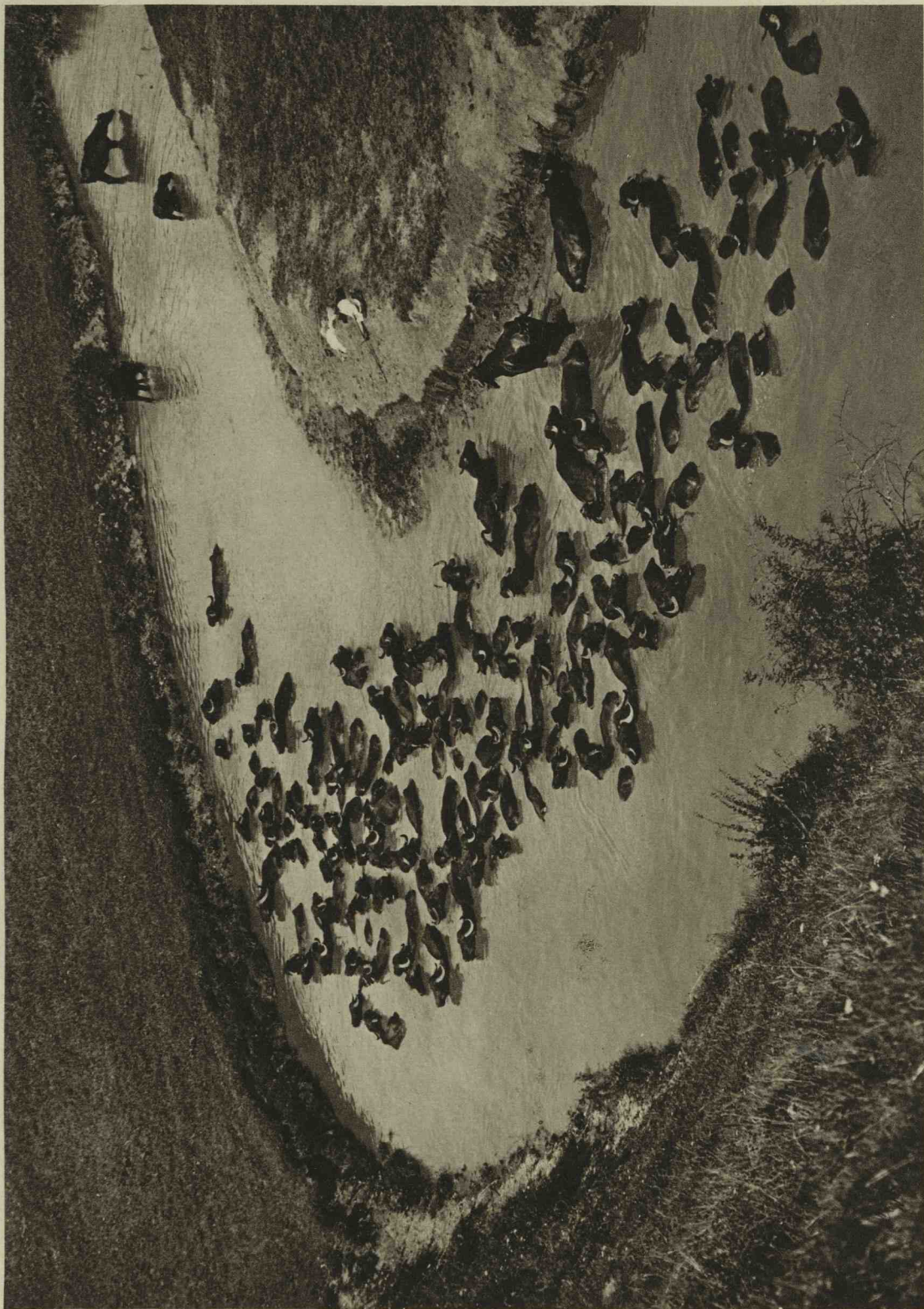
Bauern aus Maramureș
Peasants of Maramureș

Țărani din Maramureș
Paysans de Maramureș

An der Tränke
Drinking cattle

La adăpat
Abreuvage

Büffel im Wasser
Water buffaloes

Bivoli in apă
Buffle dans la rivière

Bei Voites
At Voites

La Voites
A Voites

La lebel
A lebel

Bei Jebel
At Jebel

Bei Gátaia
At Gátaia

La Gátaia
A Gátaia

Furt bei Macoviște
Ford at Macoviște

Vad la Macoviște
Gut de Macoviște

Bauernmädchen
Peasant girl

Ușușău

Tărăncuță
Jeune paysanne

250

Bauernmädchen
Peasant girl

Brusturi

Tărăncuță
Jeune paysanne

251

Kopfputz
Headdress

Topolovăț

Găteală
Coiffe paysanne

252

Băuerin
Peasant woman

Merișor

Tărăncă
Paysanne

253

Schwäbin
Suabian woman

Liebling

Şvabă
Souabe

figura nr. 8. la pagina 2^a

Hirt aus Sânta Maria
Shepherd of Sânta Maria

Cioban din Sânta Maria
Berger de Sânta Maria

Topfhändler
Pottery merchant

Negustor de oale
Marchand de poteries

Beim Pflügen
Ploughing

Cu pluşul
En labourant

Klausenburg: Mathiaskirche

Cluj: Mateiaş Church

Cluj: Biserica Mateiaş

Cluj: L'église de Mateiaş

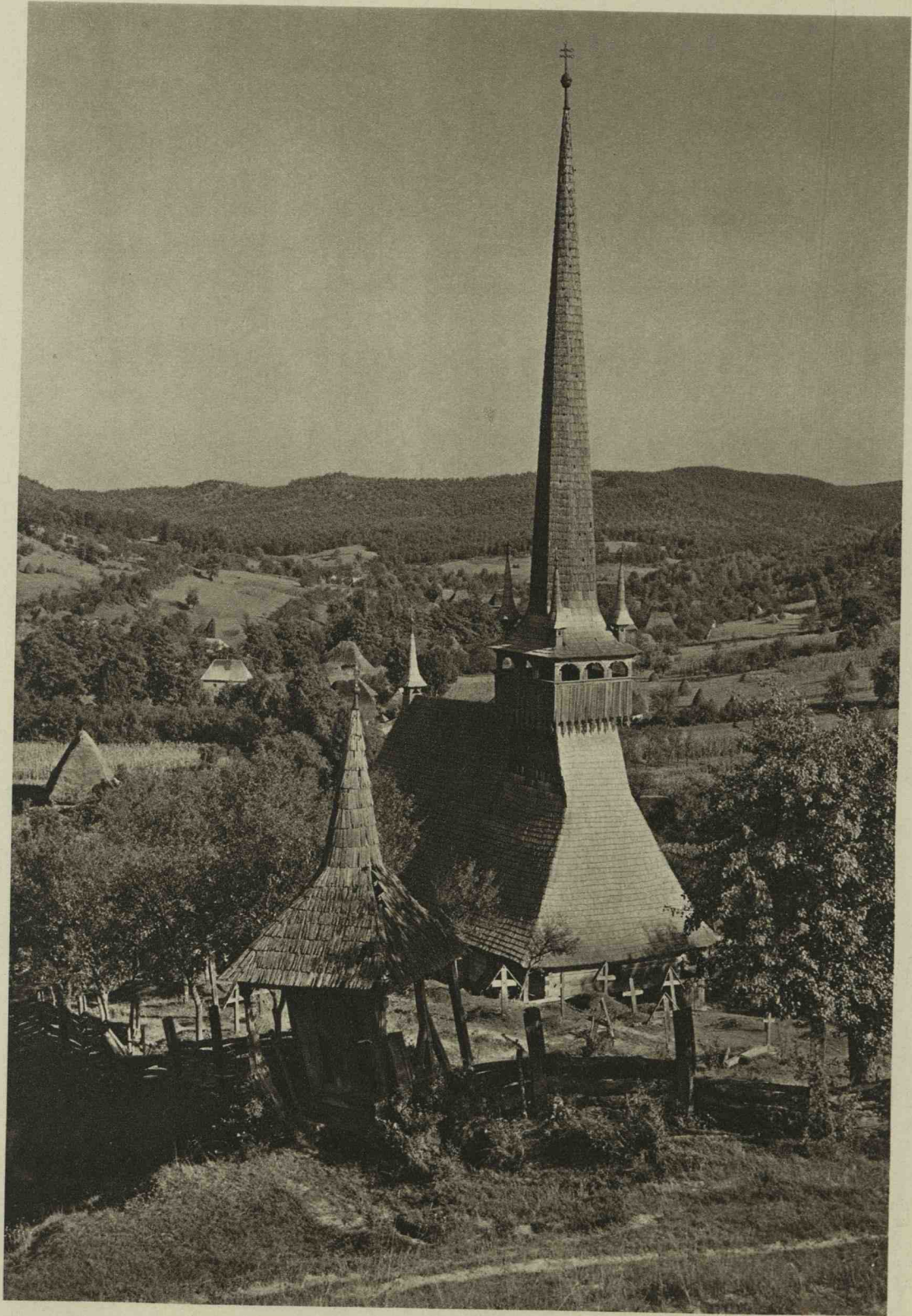
Holzkirche

Wooden Church

Nădașa

Biserica de lemn

Eglise en bois

Holzkirche
Wooden Church

Fildul de Sus

Biserica de lemn
Eglise en bois

Holzkirche

Wooden Church

Aschileul Mic

Biserica de lemn

Eglise en bois

Bauerntanz
Country dance

Drag

Joc țărănesc
Danse villageoise

Torotzko: Kirghisans

Válsçoara: Going to church

Válsçoara: In drum spre biserică

Válsçoara: En route vers l'église

Fig. 105
La pag. 29

Torotzko: Ungarische Tracht

Vălișoara: Magyar costume

Vălișoara: Port unguresc

Vălișoara: Costume hongrois

Torotzko: Ungarische Sonntagstracht

Vălișoara: Magyar Sunday costume

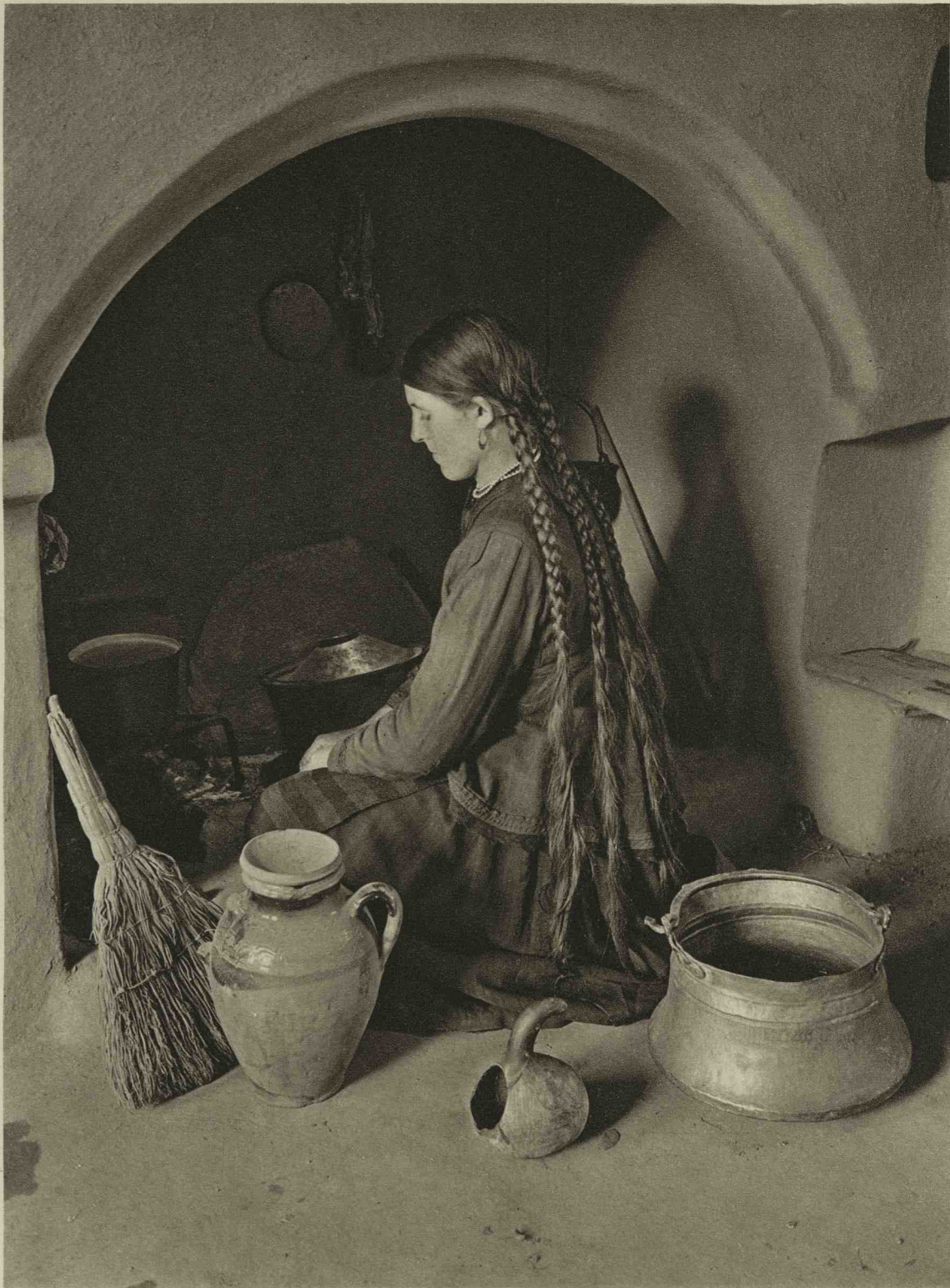
Vălișoara: Port ungiurese de Duminecă

Vălișoara: Costume hongrois de dimanche

Am Herd
At the fireside

La vatră
Devant l'âtre

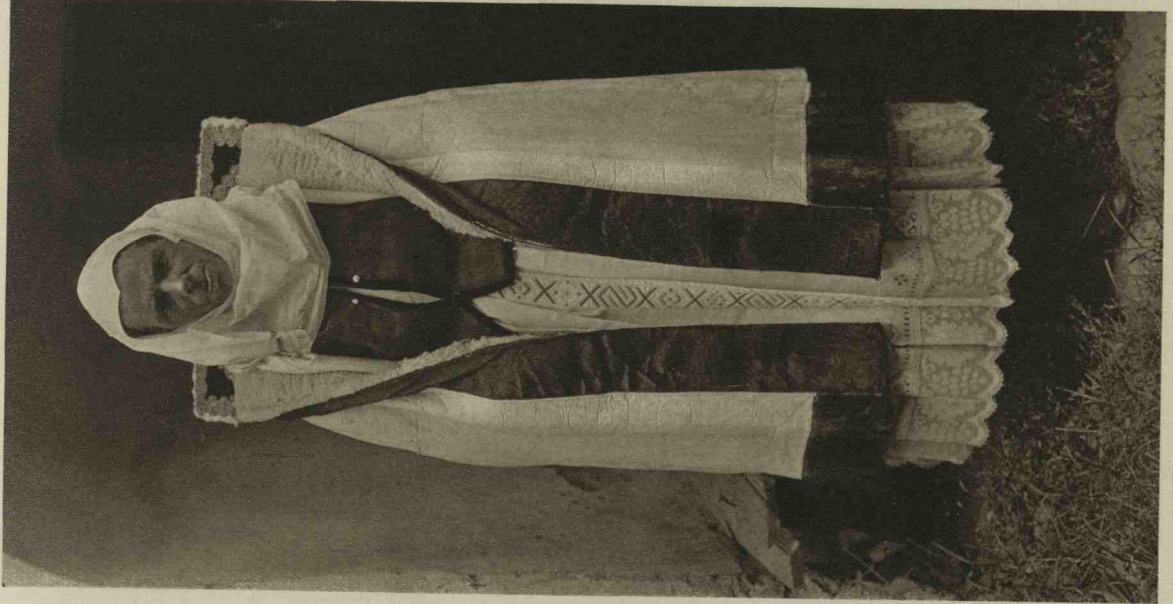

Am Herd
At the fireside

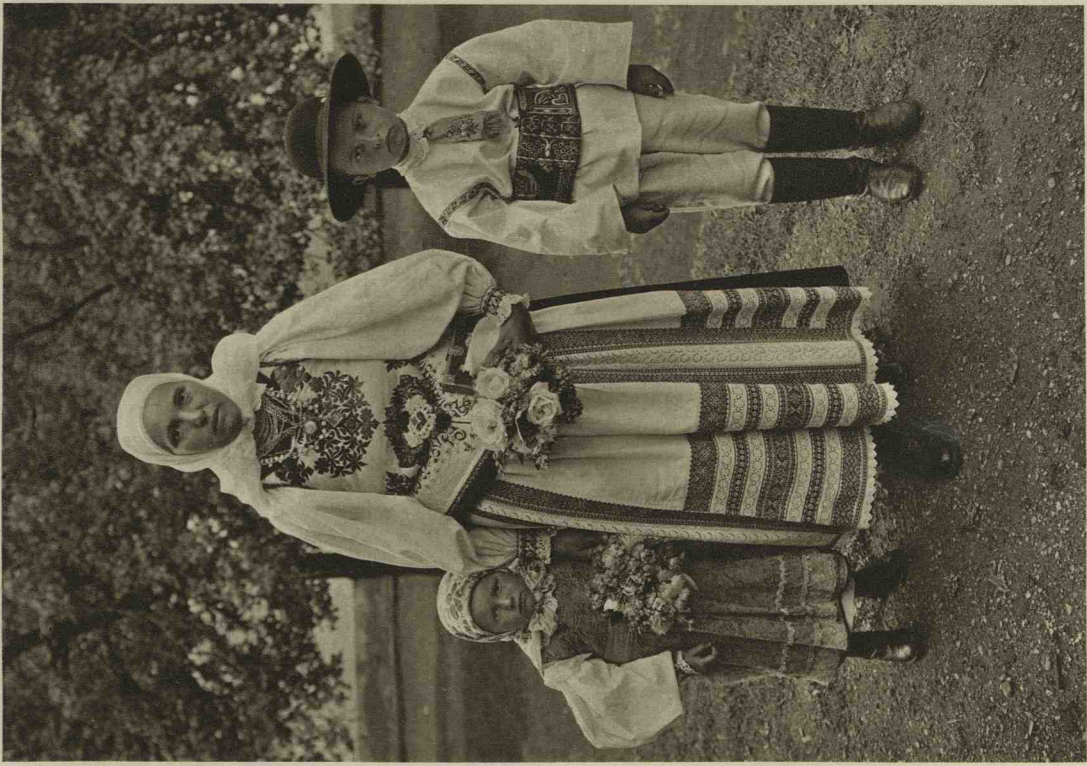
La vatră
Devant l'âtre

Schwäbin in Sonntagstracht
 Şvabă în port de Duminecă
 Gutttenbrunn
 Suabian girl in Sunday dress
 Jeune souabe endimanchée

Deutschweiskirch: Sächsin
 Viscri: Săsoaică
 Viscri: Saxon woman
 Viscri: Saxonne

Jaad: Sächsische Sonntagstracht

Iad: Port săsesc de Duminecă

Iad: Saxon Sunday costume

Iad: Costume saxon de dimanche

270

Jaad: Sächsische Tracht

Iad: Port săsesc

Iad: Saxon Costume

Iad: Costume saxon

271

Jaad: Fertis zum Kirchgang

Iad: Ready for church

Iad: Gata pentru biserică

Iad: Prête pour l'église

Windau: Sächsische Bauernstube

Ghinda: Room in a Saxon house

Ghinda: Odaie țărănească săsească

Ghinda: Chambre dans une maison saxonne

Lechnitz: Reiche Sächsín

Lechința: Rich Saxon woman

Lechința: Săsoaică bogată

Lechința: Riche Saxonne

Lechnitz: Sächsische Sonntagstracht

Lechința: Saxon Sunday costume

Lechința: Port săsesc de sărbătoare

Lechința: Saxonne en costume de dimanche

Lechmütz: Sächsisinnen in Sonntagstracht

Lechinta: Saxon girls in Sunday costume

Lechinta: Port săseasc de sărbătoare

Lechinta: Saxonnnes endimanchées

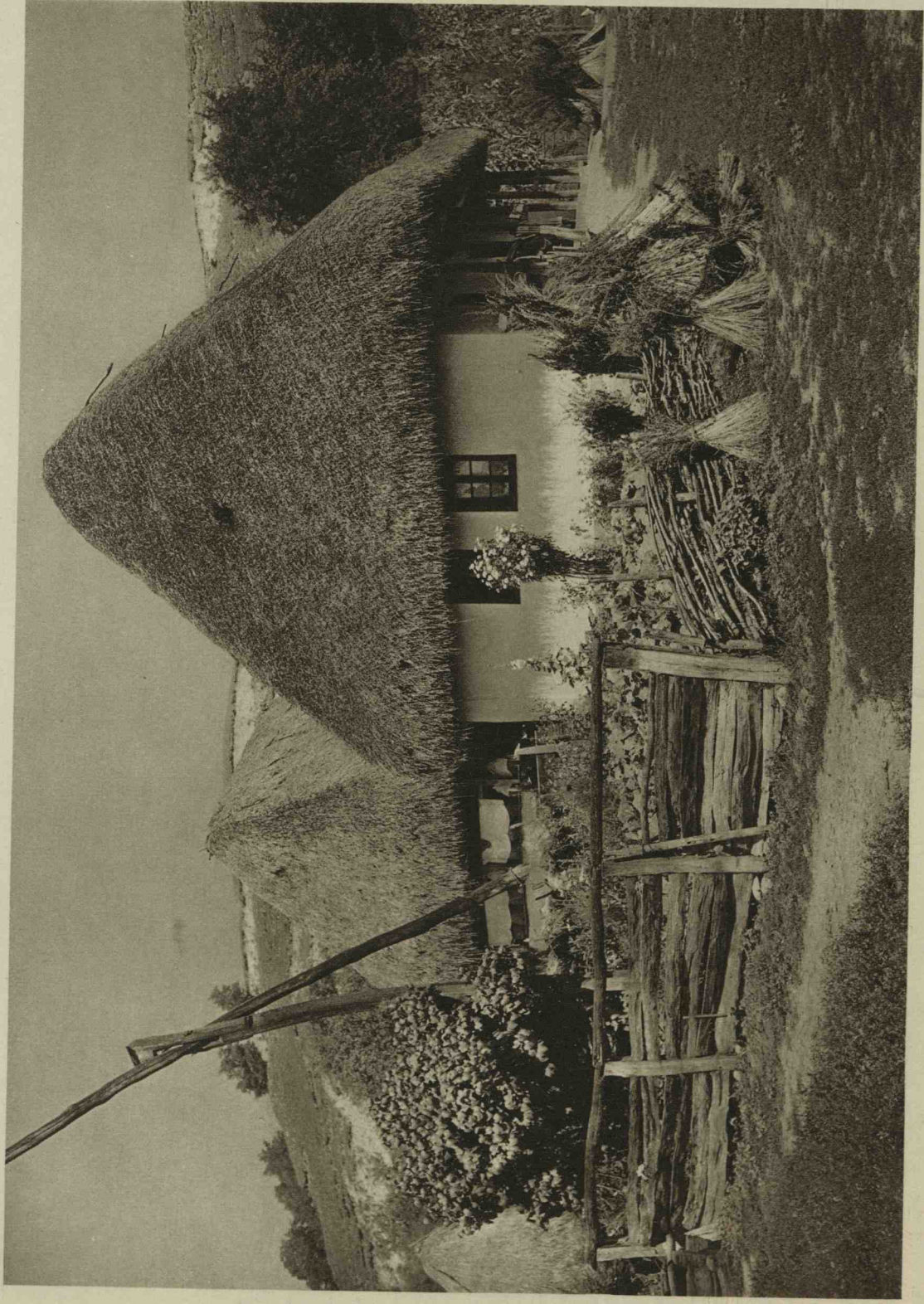

Lechințiz: Am Festtas

Lechința: On a holiday

Lechința: In zi de sărbătoare

Lechința: Un jour de fête

Bauernhaus
Peasant house

Aschileul Mare

Casă țărănească
Maison paysanne

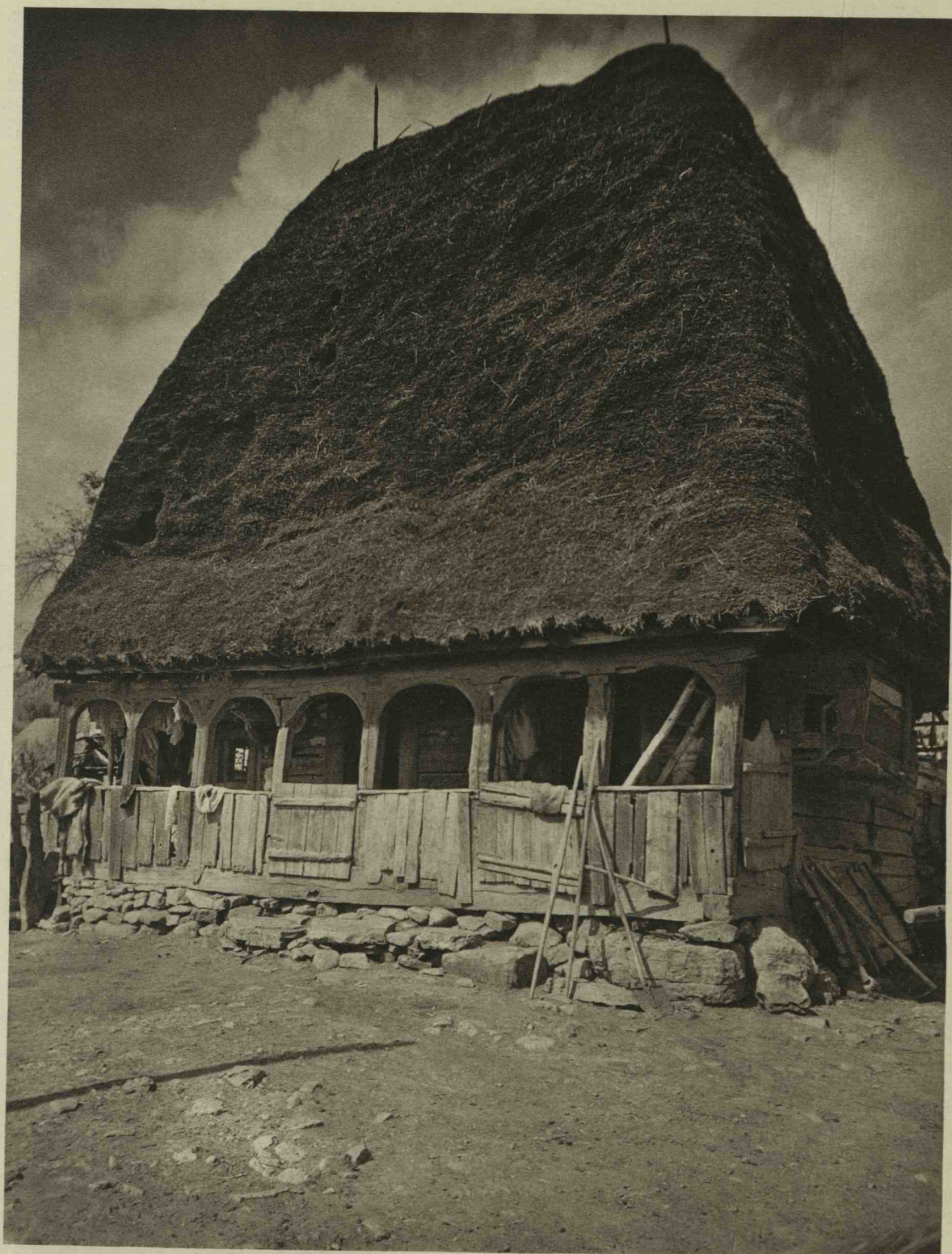

Casă țărănească
Maison paysanne

Fildul de Mișloc

Bauernhaus
Peasant house

fig. 108 la pag. 30

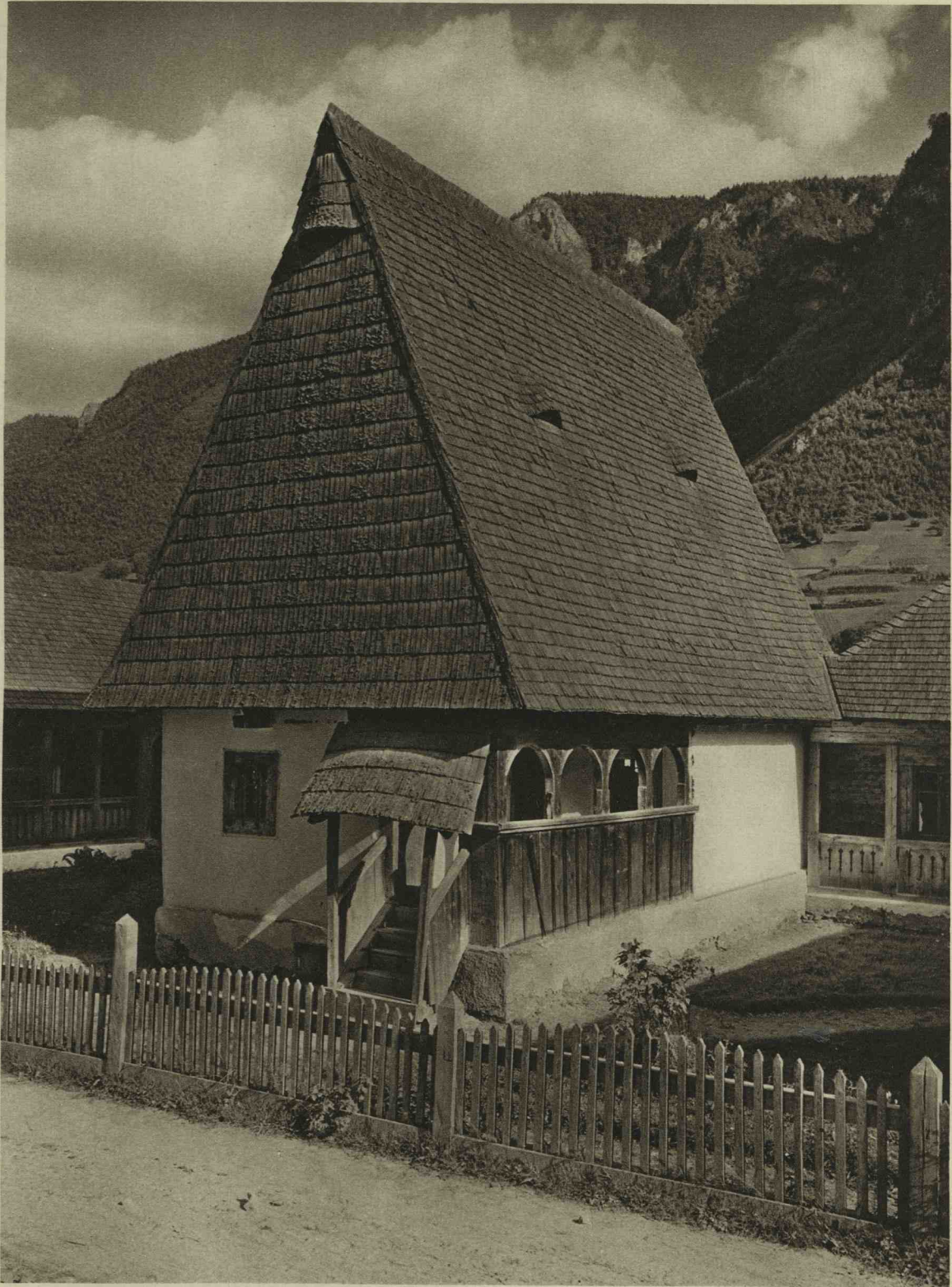

Bauernhaus
Peasant house

Sălcîua de Jos

Casă țărănească
Maison paysanne

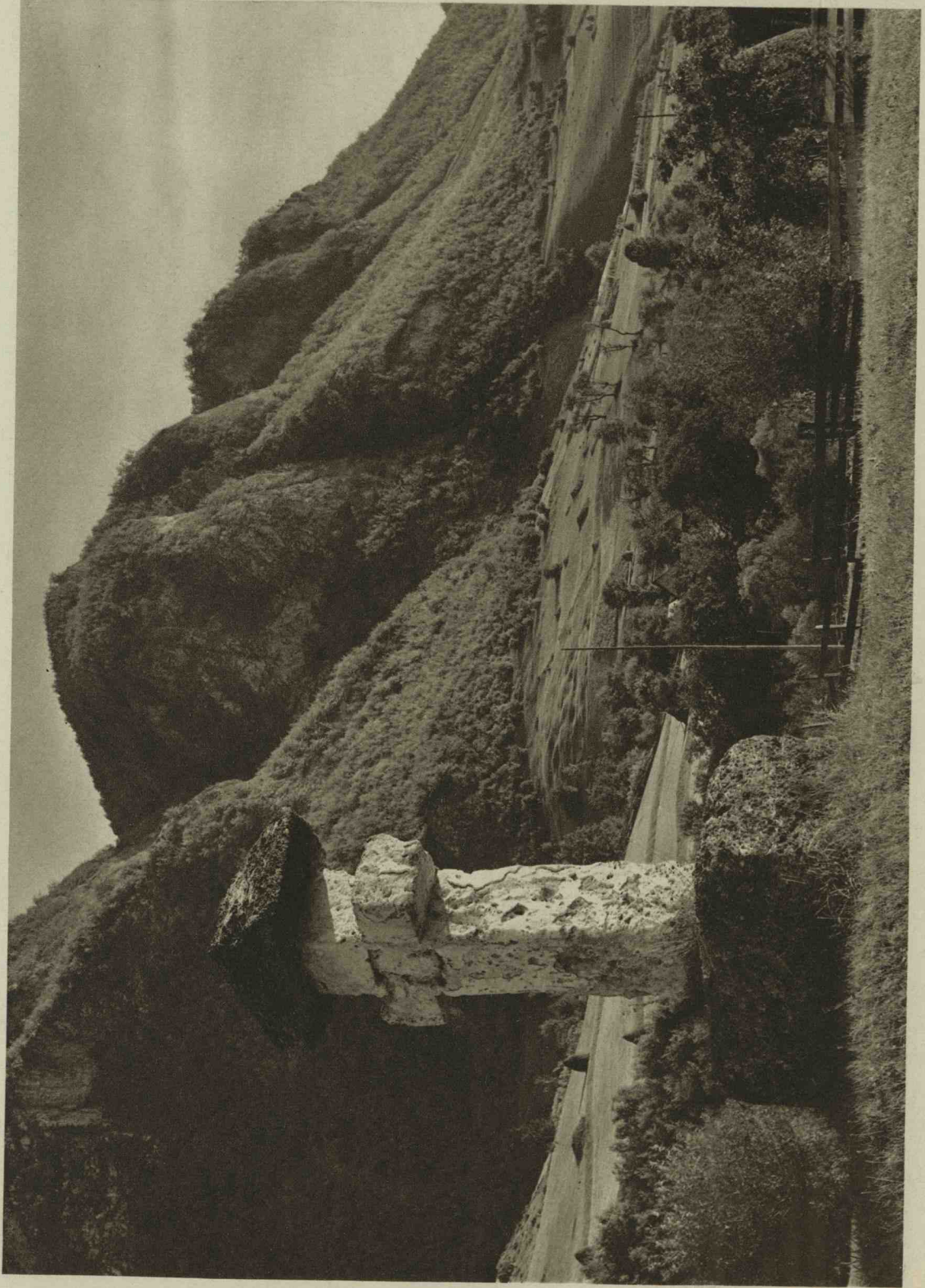
Fig 76 la pag 19,

Avram Iancu-Haus
Avram Jancu house

Vidra de Jos

Casa lui Avram Iancu
Maison d'Avram Iancu

Im Apuseni-Gebirge

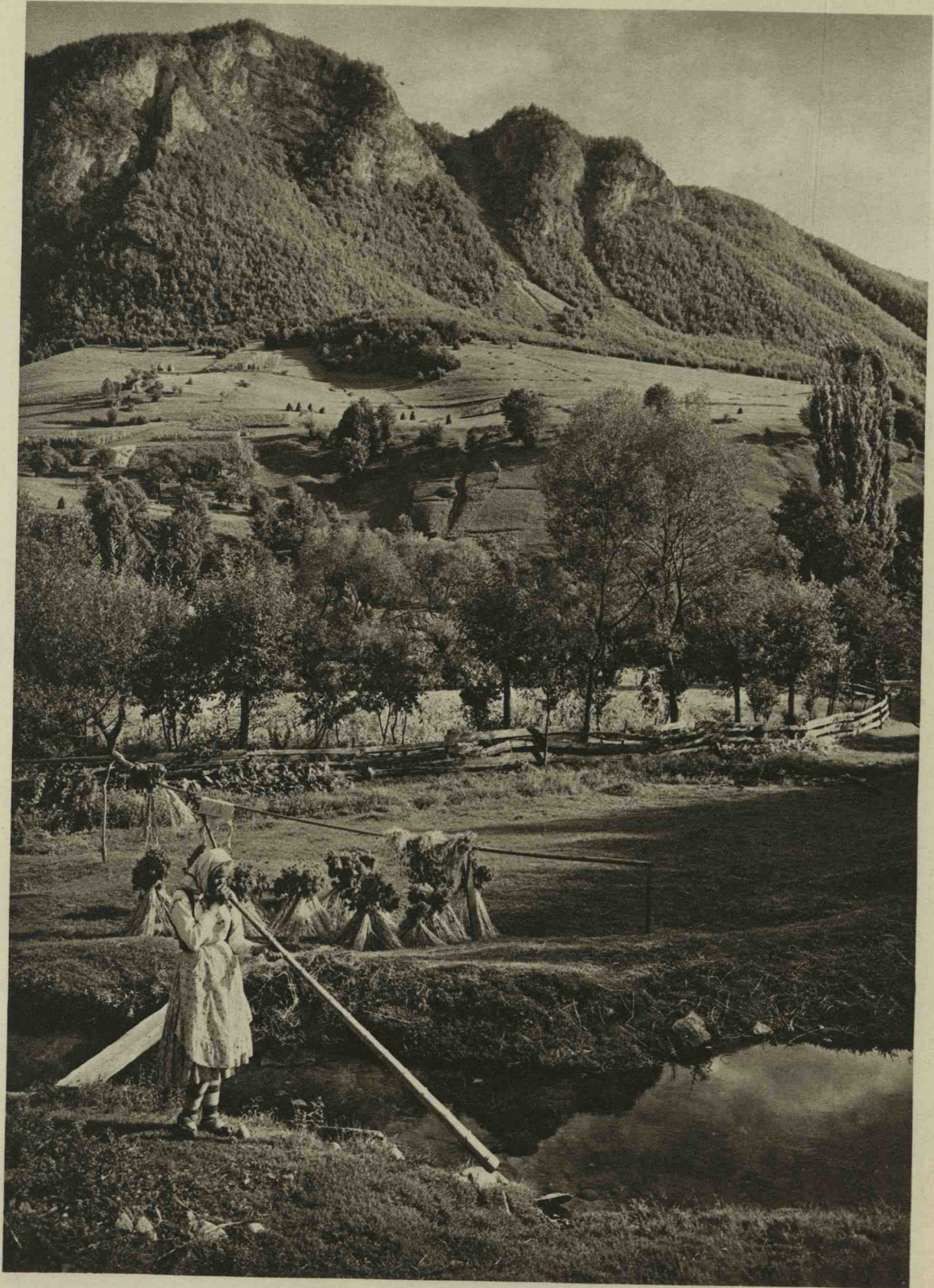
In the Apuseni Mountains

In Munții Apuseni

Dans les Monts Apuseni

Lunca Cernii

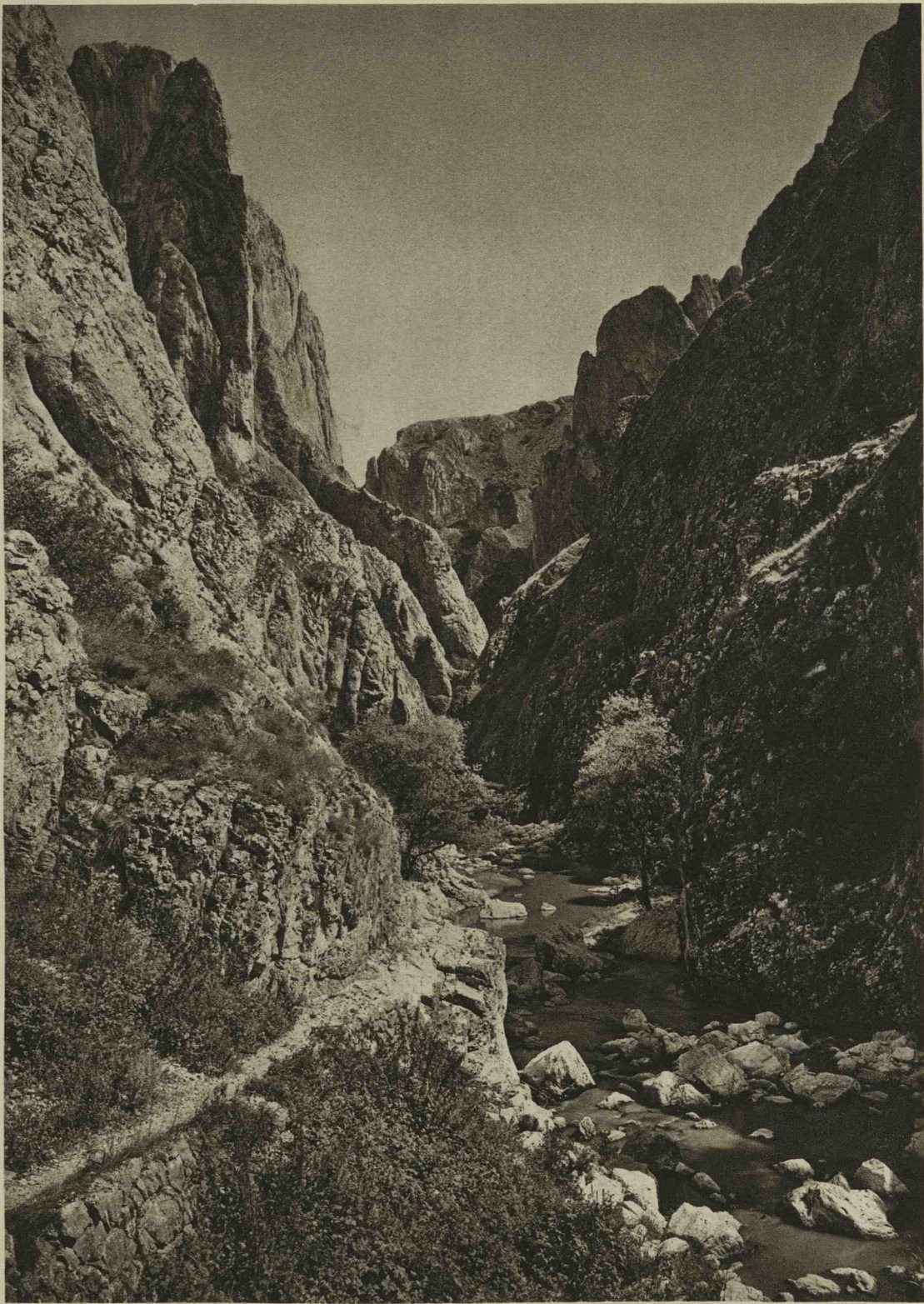

Bei Vidra de Jos

At Vidra de Jos

La Vidra de Jos

A Vidra de Jos

Turda-Schlucht

Turda Gorges

Cheile Turdei

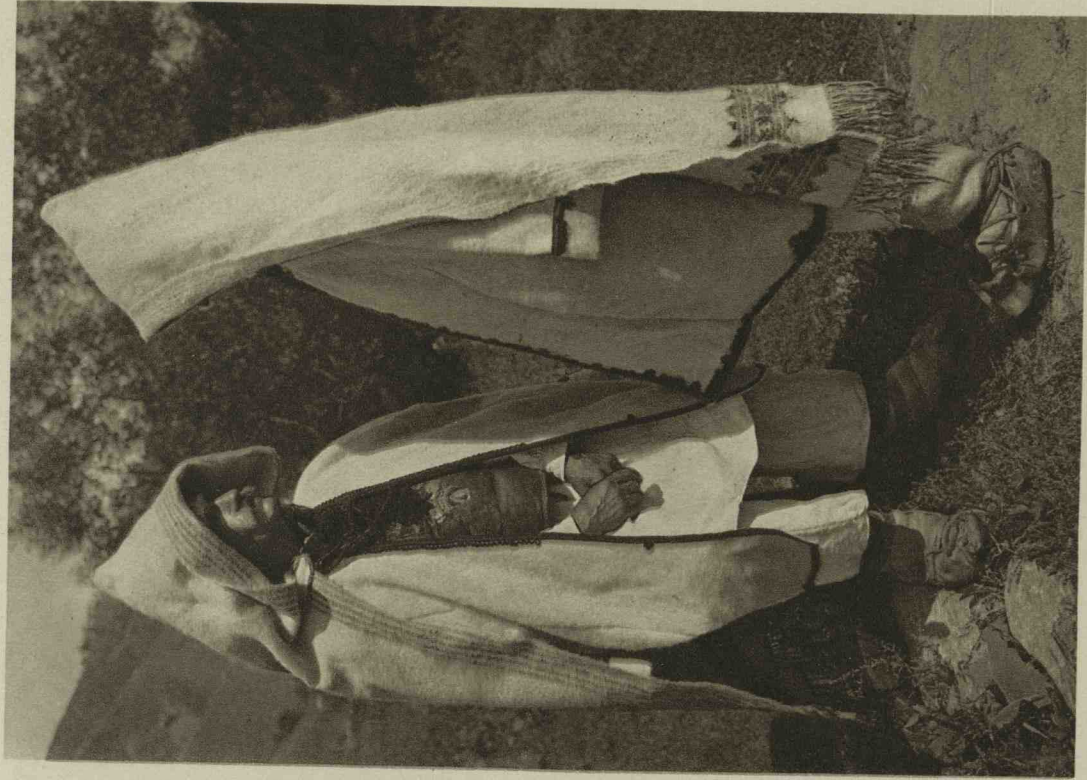
Les Gorges de Turda

Bäuerinnen
Peasant women

Bunila

Femel
Paysannes

Bauern
Peasants

Lunca Cernii

Tărăni
Paysans

Fig. 100. la pag. 26.

Bäuerinnen
Peasant women

Merişor

Femei
Paysannes

288

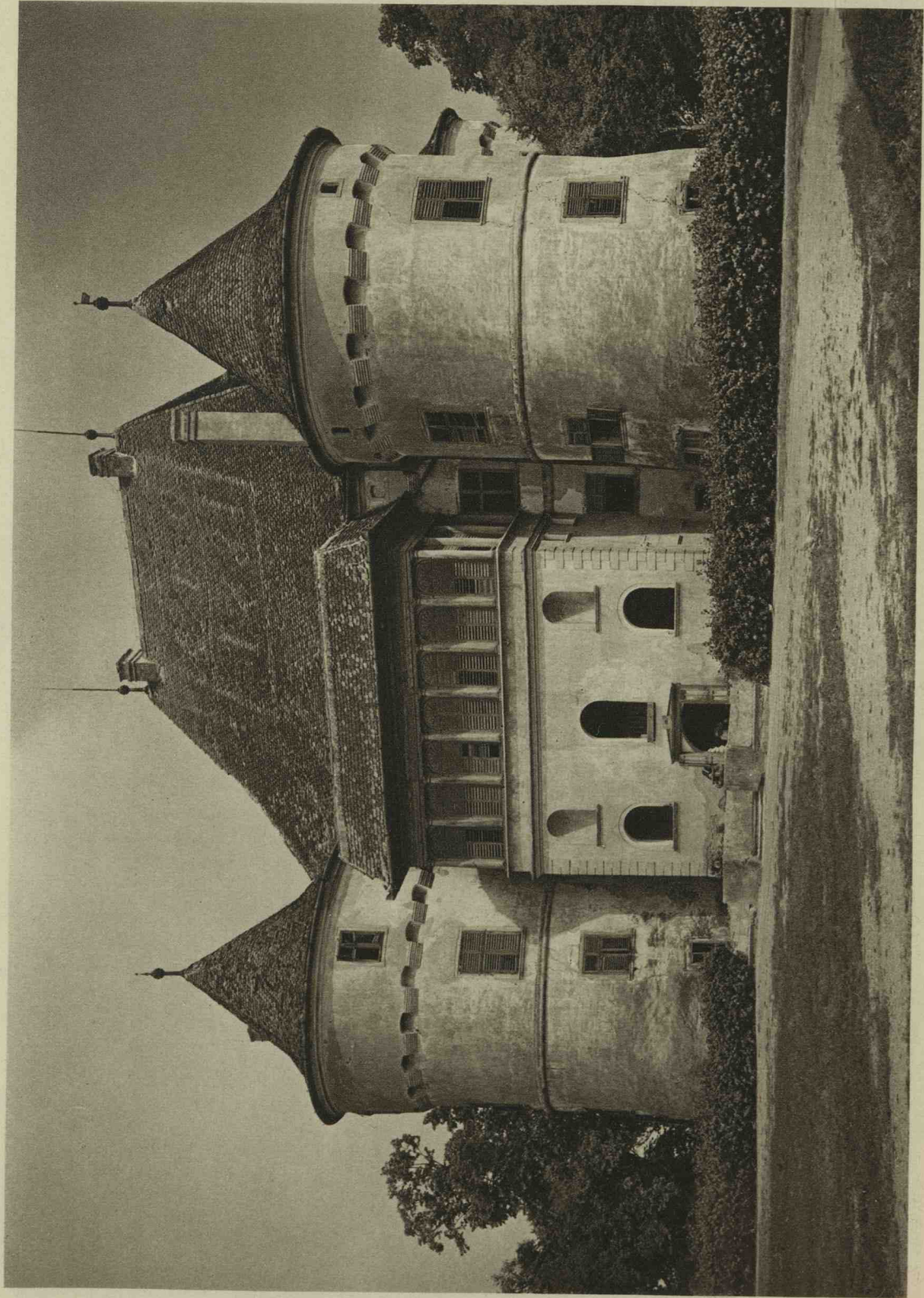

Hirten
Shepherds

Rechitova

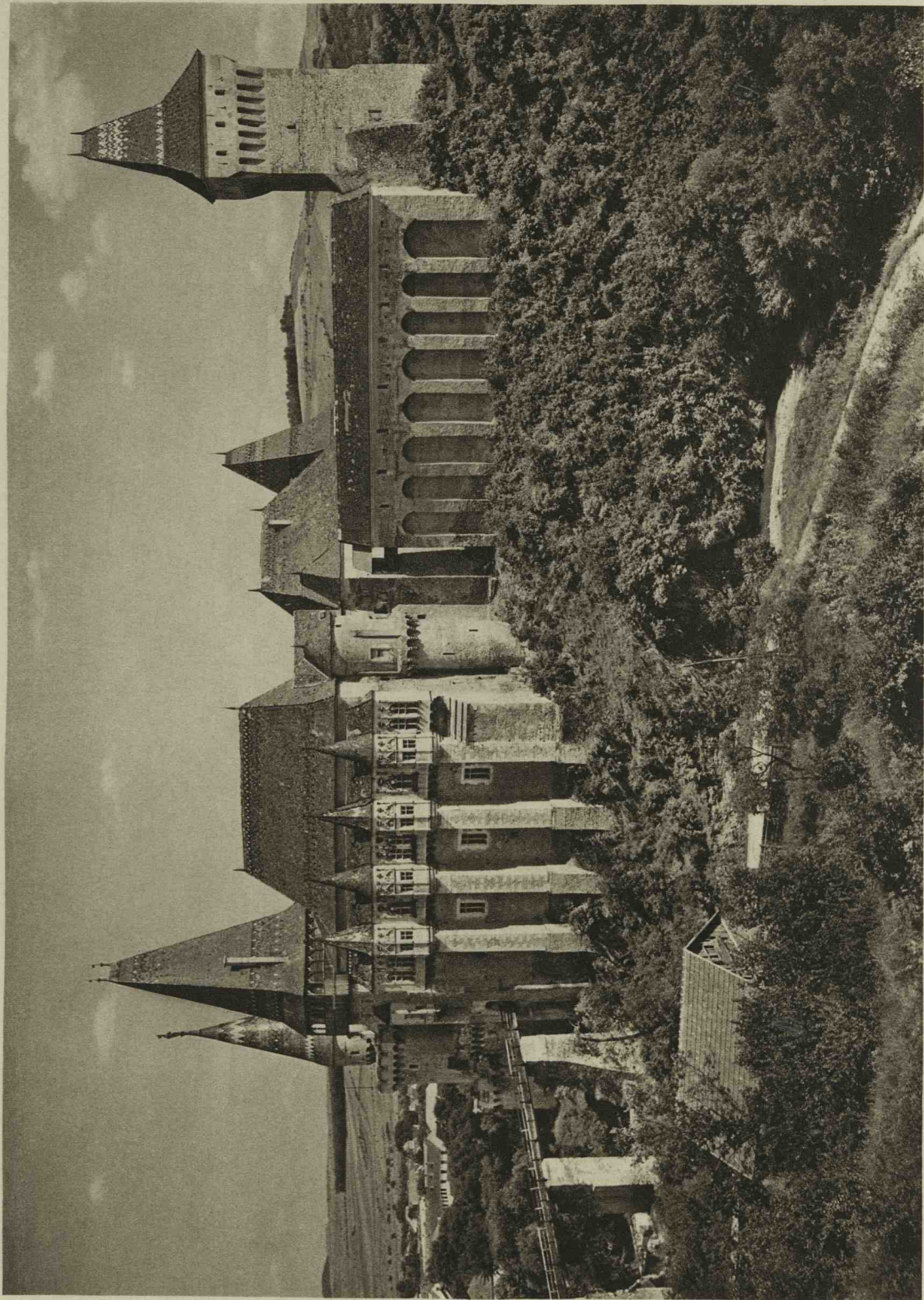
Ciobani
Bergers

289

Schloß Balta
Balta Castle

Castelul Balta
Château de Balta

Schloß Hunedoara
Hunedoara Castle

Castelul Hunedoara
Château de Hunedoara

fig 106 le pag. 29

Fig. 107
La Haye 30

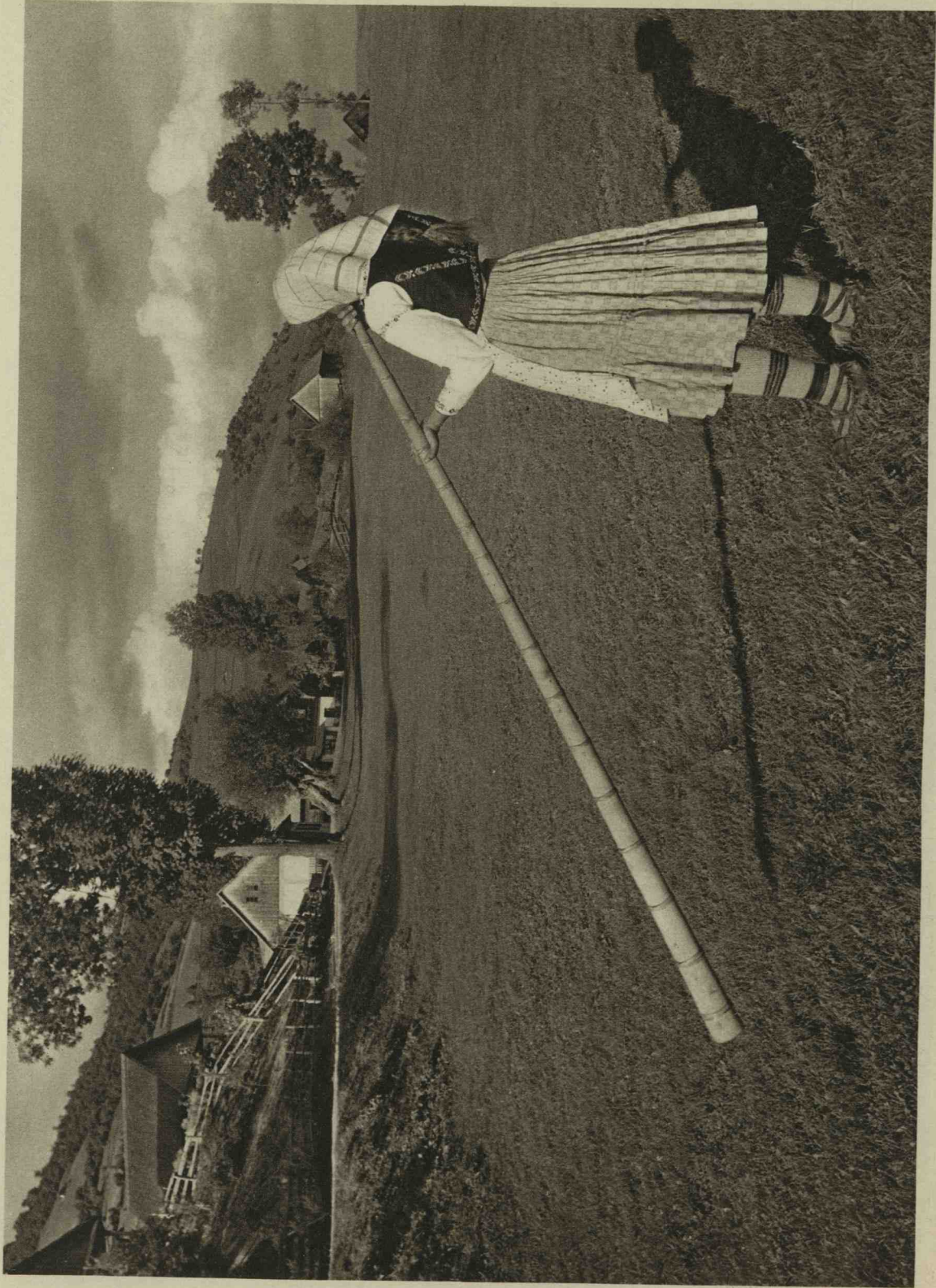
Motzenfamilie
Family of Moți

Familie de Moți
Familie de Moți

In Sălciua de Jos
At Sălciua de Jos

La Sălciua de Jos
A Sălciua de Jos

Hornbläserin
Horn calling

Tărăncă cu tulnic
Paysanne sonnant la trompe

Hirten aus Novaci
Shepherds of Novaci

Ciobani din Novaci
Bergers de Novaci

Beim Mittagessen
At Dinner

La prânz
Au repas

Am Herd
At the fireside

La vatră
A l'âtre

Junges Mädchen

Young girl

Ghelari

Fată

Jeune fille

Junge Unşarin

Morlaca

Unguroaică tânără

Young Hungarian girl

Jeune paysanne hongroise

Băuerin

Peasant woman

Livezeni

Țărăncă

Paysanne

Băuerin
Peasant woman

Ghelari

Țărăncă
Paysanne

Băuerin
Peasant woman

Sălciua de Jos

Țărană
Paysanne

Haartracht
Hair dressing

Steii

Pieptenătură
Coiffure paysanne

Die Hundertjährige
The Centenary

Sălcuia de Jos

Centenara
La centenaire

304

